

משרד הכלכלה
והתעשייה

2019

דוח חוק חופש המידע
משרד הכלכלה והתעשייה

מגיש: יוסי זולפן

תוכן העניינים

3	עמ'	משרד הכלכלה והתעשייה
5	עמ'	מבנה ארגוני
6	עמ'	תקציב
19	עמ'	בעלי תפקידים בכירים
20	עמ'	דיווחי הממונה
23	עמ'	אופני / דרכי התקשרות
24	עמ'	רשימת דברי חקיקה עיקריים
27	עמ'	סקירת עיקרי פעילות - 2019
41	עמ'	סקירת עיקרי פעילות מתוכננת - 2020
43	עמ'	הרשות להשקעות זרות ולפיתוח התעשייה והכלכלה
50	עמ'	מינהל סחר חוץ
54	עמ'	הרשות לש"פ תעשייתי וקיום השקעות זרות
64	עמ'	הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים
76	עמ'	משנה למנכ"ל וראש מטה כחול לבן
78	עמ'	אגף בכיר תקשורת, הסברה, פרסומים ופניות הציבור
81	עמ'	מינהל אזורי תעשייה
85	עמ'	אגף בכיר לאסטרטגיה ותכנון מדיניות
95	עמ'	מינהל התקינה
99	עמ'	מינהל אכיפה ומדידה
101	עמ'	מינהל חרום
105	עמ'	רשם האגודות השיתופיות
108	עמ'	מינהל תעשיות
109	עמ'	מינהל ייבוא והיטלי סחר
113	עמ'	מינהל יהלומים, אבני חן ותכשיטים
114	עמ'	ביקורת פנים
115	עמ'	אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע
127	עמ'	מאגרי מידע
130	עמ'	חברות ועלונים
130	עמ'	קרנות, מלגות ותמיכות
131	עמ'	סיכום

משרד הכלכלה והתעשייה

משרד הכלכלה והתעשייה, כמשרד כלכלי מוביל, עוסק במספר רב של תחומי פעילות כלכליים, שמטרתם להביא לצמיחה בת-קיימא, להגברת הפריון במשק ולשגשוג כלכלי של המשק הישראלי לטובת כלל אזרחי מדינת ישראל מהמרכז ומהפריפריה החברתית והגיאוגרפית.

המשרד פועל לטובת קידום המשק הישראלי לנתיב של צמיחה וחדשנות, תוך חיזוק כושר התחרות בתעשייה ובסקטור העסקי, פיתוח כלכלי-חברתי, הפחתת יוקר המחיה ושיפור הסביבה העסקית, וכן לטובת מיקום ישראל בין 15 הכלכלות המפותחות בעולם.

לצורך השגת מטרות אלו פעל המשרד במרץ בשנה החולפת במגוון צעדים.

בשוק הבינלאומי, מדינת ישראל הפכה לנכס משמעותי - מעצמה כלכלית, מדינת מפתח, שהחדשנות והפיתוח בה הינם פורצי דרך ומהווים ערך מוסף ומקור לגאווה. לייצוא הישראלי חשיבות גדולה לכלכלת ישראל - הוא קטר הצמיחה של המשק הישראלי ומקור מרכזי לתעסוקה יציבה ולשגשוג כלכלי וחברתי.

הסרת חסמי ייבוא, פתיחה של השוק לתחרות, השוואת התקינה בישראל לזו המקובלת בעולם והפחתת הרגולציה - הינם רק חלק מהצעדים המשמעותיים שנוקט המשרד לטובת הפחתת יוקר המחיה והגברת התחרות בישראל ולטובת צמצום פערי המחירים בין ישראל ל - OECD.

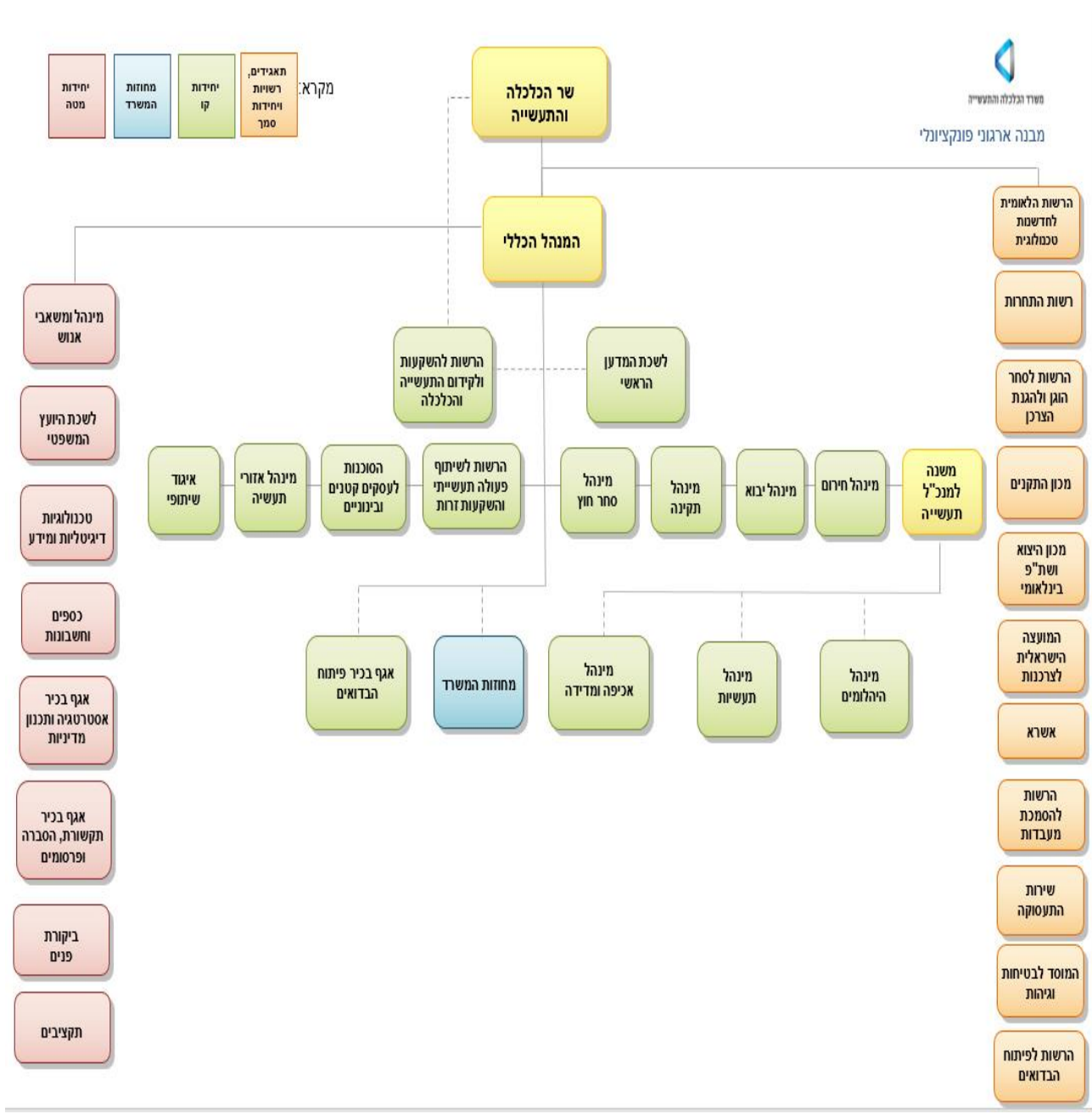
המשרד מקדם השקעות בישראל, תוך משיכת חברות בינלאומיות שייתוספו למאות החברות הבינלאומיות שכבר פועלות בישראל, ליצירת אלפי מקומות עבודה לאוכלוסיות מיוחדות כתוצאה ממסלולי תעסוקה, לפיתוח כלכלי-חברתי של אזורי העדיפות הלאומית, ולהיותו של המשרד בית לתעשייה בפרט ולמגזר העסקי בכלל.

המשרד מוצא חשיבות רבה בהנגשת פעולותיו וכלי הסיוע שלו לציבור האזרחים בכלל ולקהלי היעד של המשרד בפרט. כפועל יוצא מכך, מושקעים משאבים רבים להגברת השקיפות בכל הנוגע לפעולות המשרד, מתוך אמונה כי זו היא הדרך להשגת יעדיו ולחיזוק הכלכלה הישראלית.

תחומי אחריות ותפקידים מרכזיים:

- א. סיוע בפיתוחה וביסוסה של תעשייה יעילה ורווחית, בעלת כושר תחרות, שתוכל להיות גורם מוביל בצמיחה מואצת של המשק הישראלי.
- ב. פיתוח הפעילות הכלכלית הבינלאומית של ישראל ובמיוחד פיתוח כלים להגברת היצוא במטרה להבטיח השקעות זרות מאסיביות בישראל והעמקת העניין והאטרקטיביות של המשק הישראלי.
- ג. הרחבת שיתוף הפעולה והסחר הכלכלי עם מדינות האזור למיצוי היתרונות היחסיים של כל מדינה.
- ד. פיתוח הון אנושי במטרה להגדיל את התשתית האנושית על פי צורכי התעשייה והמשק.
- ה. עידוד הציבור למודעות צרכניות ושמירה על כללי סחר הוגנים, שיבטיחו את רווחת הפרט ויגבירו את רמת התחרותיות במשק.
- ו. פיתוח כלי מימון חוץ תקציביים – שימוש מושכל בתקציב המדינה ליצירת תמריצים להשתתפות שוק ההון במימון מיזמי פיתוח ותעשייה.

מבנה ארגוני

תקציב

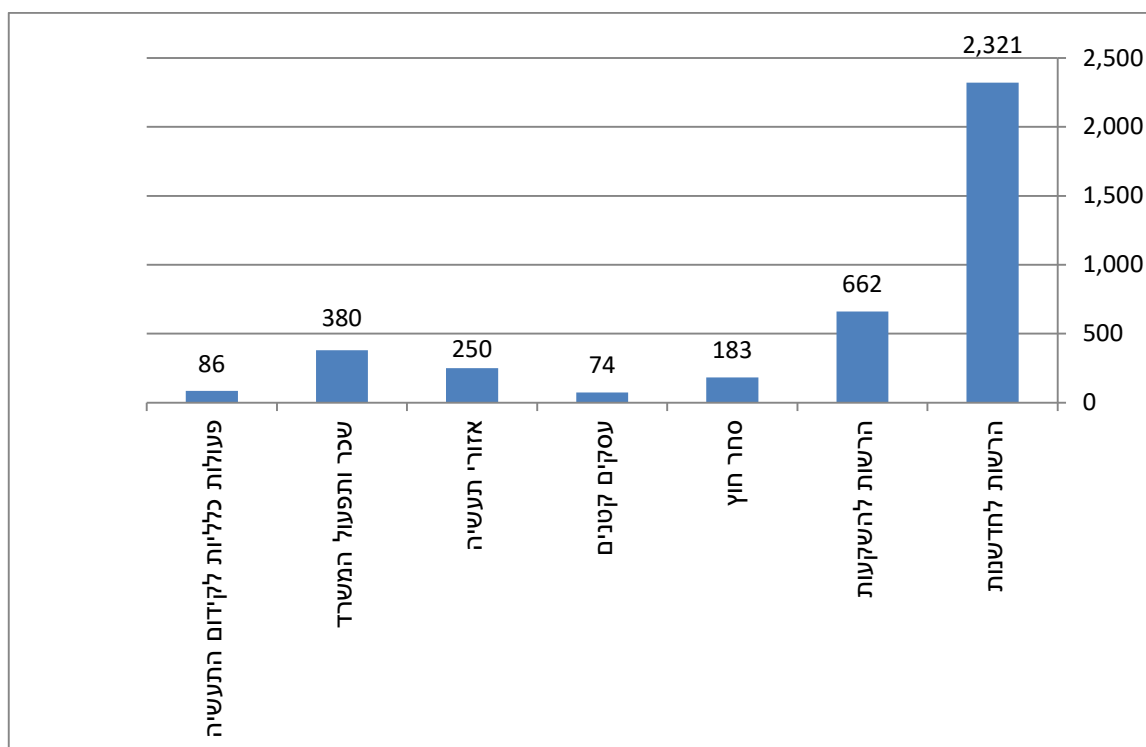
התקציב על שינויי של משרד הכלכלה והתעשייה בשנת 2019 עומד על כ 4 מלש"ח (כולל הרשות לחדשנות).

חלוקת תקציב המשרד על שינויי לשנת 2019 במיליוני ₪:

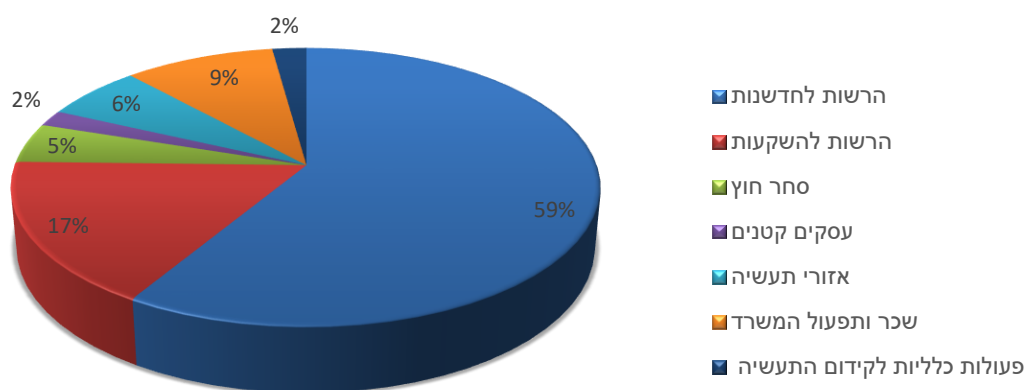
הנושא	תקציב מזומן	תקציב הרשאה	סה"כ
לשכת המדע"ר והרשות לחדשנות	590	1731	2321
הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה		662	662
סחר חוץ	120	63	183
עסקים קטנים		74	74
אזורי תעשייה		250	250
שכר ותפעול המשרד	380		380
מלאי חירום	22		22
הסמכת מעבדות	3		3
מכון היהלומים	11		11
מנהל תקינה (כולל מכון התקנים)	11	30	41
פעולות כלליות לקידום התעשייה (כולל כחול לבן, עתידים לתעשייה, טובים לתעשייה ורשם האגודות)	9		9
סה"כ	1146	2698	3956

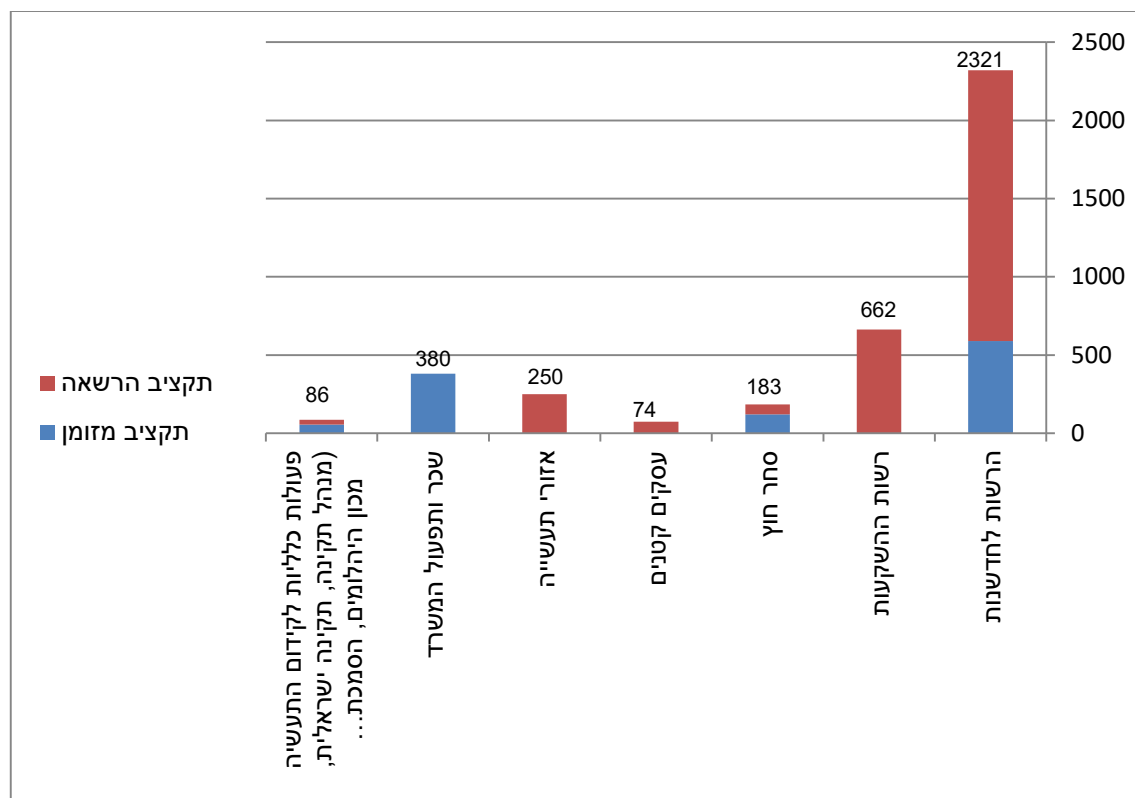
מענקים לאינטל – 4,081 בתקציבי הרשאה

התפלגות תקציב המשרד על שינוייו לפי יחידות לשנת 2019:

התפלגות תקציב המשרד על שינוייו לפי יחידות לשנת 2019

ביצוע תקציב 2019 על שינוי משרד הכלכלה והתעשייה

קוד תקנה	שם תקנה	על"ש נטו כולל עודפים	ביצוע מזומן	יתרת התחייבויות	על"ש הרשאה להתחייב	ביצוע הרשאה להתחייב
38300105	שכר הרשות לחדשנות	56,069	55,135	1,143	0	0
38300110	השתתפות ותת - הסכם מו"פ	-3,086	-3,086	0	0	0
38300114	השתתפות משרדים	-774	-762	0	0	0
38300120	הכנסות הרשות	0	-8,209	0	0	0
38300121	ביקורת פרויקטים	53,582	46,581	7,484	0	0
38300122	רזרבת עמידה בהחלטת ממשלה מספר 1879	0	0	0	0	0
38300123	1		0	0		0
38300191	תפעול הרשות הלאומית לחדשנות	58,733	44,736	20,535	0	0
38300196	השתתפות בשכר דירה	3,995	3,998	16	0	0
38300201	זירת הזנק	273,500	403,336	407,650	462,608	462,415
38300202	זירת תשתיות טכנולוגיות	139,000	210,287	251,220	253,623	253,621
38300203	קידום מחקר יישומי נבחר	36,500	36,078	25,263	20,389	20,388
38300204	מרכז לאנרגיה מתחדשת	2,000	1,699	19,796	0	0
38300205	מסלול תנופה	9,700	9,567	13,489	13,632	13,631
38300215	מימ"ד - מו"פ דואלי	31,500	30,413	48,501	50,487	50,486
38300216	זירת חברתי ציבורי	32,500	35,849	56,278	58,911	58,911
38300217	השתתפות משרד החקלאות	-21,200	-21,200	0	0	0
38300221	השתתפות משרד הביטחון	-10,000	-11,850	0	0	0
38300222	חדשנות במגזר הציבורי	32,000	30,895	39,688	34,000	33,979
38300224	זירת צמיחה	320,294	538,003	439,226	579,593	579,584
38300225	הכנסות מתמלוגים והחזרים	0	-450,314	0	0	0
38300226	מרכזי מו"פ פיננסי	3,533	3,533	0	0	0
38300227	קרן תחליפי נפט	405	405	50	0	0
38300228	מכון מחקר ביוטכנולוגי	9,300	9,277	1,277	0	0
38300229	השתתפות ותת במכון מחקר	0	0	0	0	0
38300230	השתתפות הרשות במשרדים	1,600	1,600	0	0	0
38300231	השתתפות בותת	2,200	1,800	400	0	0
38300232	זירת ייצור מתקדם	84,000	115,510	132,026	149,821	149,530
38300233	עתודה להתאמת תקציבי מו"פ	0	0	0	41,573	0
38300234	הכנסות מהאיחוד האירופי	0	-1,297	0	0	0
38300235	עתודה להרשאה הרשות לחדשנות	0	0	0	0	0
38300236	זירה בינלאומית	60,500	58,337	149,679	108,065	108,065
38300237	הכנסות - הרשות לחדשנות	0	-8,389	0	0	0
38300240	אנליזה לחברות בורסאיות	270	196	503	257	257
38300241	רזרבת עמידה בהחלטת ממשלה מספר 1879	0	0	0	32,757	0
38300402	מו"פ בינלאומי	46,005	45,748	115	0	0
38300403	מו"פ אירופי	970,895	955,199	9,519	0	0
38300405	מו"פ אירופי - השתתפות ות"ת	-484,400	-482,514	0	0	0
38300406	מו"פ אירופי - השתתפות המשרדים	-140,011	-135,872	0	0	0
38300407	CERN	12,414	12,414	0	0	0

38300410	רזרבת עמידה בהחלטת ממשלה מספר 1879	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0
38301001	רזרבה להתייקרויות במו"פ	0	0	0	0	0
38400101	מענקים לפי החוק לעידוד השקעות הון	104,630	104,529	1,771,432	296,265	295,013
38400110	מענק לאינטל	0	0	4,781,000	4,081,001	4,081,000
38400112	מענקים למפעלים יוצאי גוש קטיף	0	0	10,491	1	0
38400114	מסלול תעסוקה כללי	36,520	36,520	255,678	29,065	28,795
38400115	מסלול תעסוקה בשכר גבוה	39,607	39,607	272,209	71,946	71,783
38400116	מסלול למפעלים מחוללי שינוי	0	0	115,000	1	0
38400117	מסלול להגדלת הפיריון בתעשייה	5,285	5,284	141,945	58,072	37,930
38400118	מסלול להגברת התחרות בענפים ריכוזיים	745	745	23,174	23,039	2,500
38400119	מסלול לתיעוש הבנייה	5,001	5,001	60,055	29,001	29,000
38400120	מסלול לעידוד העסקת מתמחים ממגזר המיעוטים בתעשייה עתירת הידע	973	929	12,337	5,226	5,066
38400121	הטבות באזורי תעשייה מרחביים	965	964	48,764	1	0
38400122	מסלול להתייעלות אנרגטית	20,929	20,928	253,590	64,212	64,123
38400123	מסלול לעידוד חיבור מפעלים לגז טבעי	9,360	9,360	72,744	17,598	11,650
38400125	פיתוח הנגב המזרחי	0	0	67,204	1,001	0
38400126	מסלול ייצור מתקדם	35	35	33,023	38,698	23,284
38400127	מסלולים מנהליים קצרי טווח	0	0	27,063	12,500	11,774
38400190	בקרה על תכניות במרכז ההשקעות	12,876	12,803	35,592	15,000	14,992
38400191	רזרבת עמידה בהחלטת ממשלה מספר 1879	0	0	0	33,857	0
38400401	פעולות לקידום היצוא	35,155	21,853	13,299	0	0
38400403	קרנות בינלאומיות לעידוד הייצוא	7,415	5,037	2,378	0	0
38400410	כלי סיוע ליצוא	65,636	68,800	178,317	62,759	62,755
38400420	פעולות מכון היצוא	61,225	60,949	276	0	0
38400430	פעולות מכון היהלומים	0	11,172	0	0	0
38400431	הכנסות מכון היהלומים	0	-11,172	0	0	0
38400440	שיפוי יצואנים מיהודה ושומרון והגולן באמצעות מכון היצוא	12,006	11,479	527	0	0
38400450	חברות בארגון IDA	0	0	0	0	0
38400460	הכנסות מתמלוגים - מינהל סחר חוץ	0	-2,647	0	0	0
38400471	השתתפות משרדי הממשלה	-1,850	-1,791	0	0	0
38400480	השתתפות במשרדי הממשלה	3,229	3,229	0	0	0
38400490	פעילות לעידוד עסקים קטנים ובינוניים	166,091	186,021	318,769	73,798	73,773
38400491	הכנסות מתמלוגים - הסוכנות	0	-18,991	0	0	0
38400492	מסלול להגדלת הפיריון בענפי המסחר והשירותים	2,400	2,238	7,513	1	0
38400495	קרנות הון צמיחה	44,603	44,603	77,463	1	0
38400497	רזרבת עמידה בהחלטת ממשלה מספר 1879	0	0	0	2,400	0
38400901	עידוד רכישת תוצרת הארץ	4,702	2,289	1,041	0	0

38400920	תכנית "עתידים לתעשייה"	1,566	1,566	9,508	2,001	1,496
38400921	תכנית "הטובים לתעשייה"	0	0	0	1	0
38400922	תקינה ישראלית	23,199	23,200	13,719	29,476	27,651
38400923	מינהל התקינה	11,484	3,558	5,069	0	0
38400925	הסמכת מעבדות	3,285	3,021	264	0	0
38400926	אחזקת מלאי חירום	21,831	20,857	3,134	0	0
38400927	הכנסות ממכירת מלאי חירום	0	-5,562	0	0	0
38400928	מיחשוב מערכות תקינה	496	496	5,497	1	0
38400929	פיתוח כלים דיגיטליים במשרד הכלכלה	3,061	3,052	2,753	2,501	1,754
38400930	מרכז סביבה ברת-קיימא	0	0	46,669	51,601	46,669
38400931	מכונים לתעשייה	0	0	28,691	56,201	28,691
38400932	רזרבת עמידה בהחלטת ממשלה מספר 1879	0	0	0	0	0
38700101	שיא כוח אדם	95,146	94,174	0	0	0
38700102	שיא כוח אדם - נספחים מסחריים בחו"ל	35,411	35,002	603	0	0
38700104	שיא כוח אדם - הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים	4,271	4,329	0	0	0
38700106	עבודה בלתי צמיתה - קורס צוערים במינהל סחר חוץ	15	0	0	0	0
38700107	עובדים מקומיים זרים בנספחויות מסחריות בחו"ל	19,211	19,136	2	0	0
38700109	שעות סטודנטים	2,068	2,228	0	0	0
38700110	החזר הוצאות רכב	12,989	13,115	0	0	0
38700111	החזר הוצאות רכב - צוערים במינהל סחר חוץ	159	154	0	0	0
38700112	החזר הוצאות רכב - הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים	603	607	0	0	0
38700113	שעות נוספות	6,171	6,326	0	0	0
38700114	שעות נוספות - הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים	233	229	0	0	0
38700115	כוננויות	1,036	1,062	0	0	0
38700116	שכר עידוד	6,197	5,856	0	0	0
38700117	הוצאות פרישה	3,280	2,362	0	0	0
38700118	שיא כוח אדם - צוערים במינהל סחר חוץ	250	150	0	0	0
38700119	עובדי אית"ן בנספחויות מסחריות בחו"ל	0	0	0	0	0
38700121	עובדי אית"ן בנספחויות מסחריות בחו"ל	1,791	1,798	0	0	0
38700201	תפעול המשרד	66,399	44,362	31,487	0	0
38700202	תפעול היחידה להשקעות זרות ושת"פ תעשייתי	4,658	2,572	2,067	0	0
38700203	שכר דירה	4,193	3,968	149	0	0
38700204	דמי שימוש עבור נכסים בבעלות המדינה	13,769	13,053	715	0	0
38700205	שכר דירה בנספחויות בחו"ל	9,617	9,613	3	0	0
38700207	אחזקת רכב ממשלתי	2,349	2,394	36	0	0
38700208	הדרכה	1,485	1,205	289	0	0
38700209	שרותי מחשוב	48,176	34,266	13,872	0	0
38700210	תשלום פסקי דין	1,050	857	249	0	0

38700211	הכנסות מפרסום מכרזים	0	0	0	0	0
38700212	הכנסות מפעולות גביה	0	-208	0	0	0
38700213	הכנסות המעבדה לפיזיקה משירותים לתעשייה ומבדיקות מתקני כיוול	0	-8,217	0	0	0
38700214	הכנסות מרכז ההשקעות מטיפול בבקשות	0	-1,005	0	0	0
38700215	הכנסות המפקח על היהלומים מאגרות	0	-1,745	0	0	0
38700216	הכנסות מפסקי דין	0	0	0	0	0
38700217	השתתפויות במשרדי ממשלה	772	772	0	0	0
38700218	עתודה לשינוי מבני בתקינה	0	0	0	0	0
38700219	הוצאות פרסום	14,627	10,210	4,411	0	0
38700220	טיסות לחו"ל	1,922	1,416	516	0	0
38700221	השתתפויות ממשרדי ממשלה	0	-400	0	0	0
38700222	הכנסות מפירוקים - רשם האגודות השיתופיות	0	-996	0	0	0
38700223	פעולות רשם האגודות השיתופיות	1,292	1,134	1,117	0	0
38700224	העברות מהאפוטרופוס הכללי	0	-71	0	0	0
38700225	גופים נתמכים ע"י האפוטרופוס הכללי	338	341	0	0	0
38700226	רזרבת עמידה בהחלטת ממשלה מספר 1879	0	0	0	0	0
38700227	תחזוקת מבנים	0	50	0	0	0
38700228	הכנסות - תביעה אזרחית יוזמה	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0
38800101	רזרבה להתייקרויות	0	0	0	0	0
38800102	רזרבה לעמידה ביעד ההוצאה	0	0	0	0	0
38800103	רזרבה להתייקרויות שכר	0	0	0	0	0

ביצוע תקציב 76 פיתוח אזורי תעשייה לשנת 2019

שם תוכנית	קוד תקנה	שם תקנה	על"ש נטו כולל עודפים	ביצוע מזומן	יתרת התחייבויות	על"ש הרשאה להתחייב	ביצוע הרשאה להתחייב
השקעה בפיתוח תשתיות	76100101	פיתוח אזורי תעשייה	90	37,592	344,625	43,684	40,383
השקעה בפיתוח תשתיות	76100102	שדרוג אזורי תעשייה	0	0	0	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100103	נוהל אירועים בלתי צפויים	0	0	2,000	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100104	הקמת והרחבת אזורי תעשייה	16	16	104,378	51,394	51,394
השקעה בפיתוח תשתיות	76100110	שיווק במימון מלא של היום	0	9,397	82,453	31,207	31,207
השקעה בפיתוח תשתיות	76100120	פיתוח אזורי תעשייה מרחביים	13,596	13,328	85,182	0	328
השקעה בפיתוח תשתיות	76100130	מחויבויות עבר לזימים	372	36,182	160,288	20,400	20,400
השקעה בפיתוח תשתיות	76100140	ניהול ותכנון עבודות הפיתוח	8,899	9,113	15,460	8,965	8,965
השקעה בפיתוח תשתיות	76100141	החזרים לזימים	10,021	10,317	0	10,000	10,317
השקעה בפיתוח תשתיות	76100150	הכנסות משיווק מגרשים במימון משותף ליום ולמינהל אזורי פיתוח	0	-49,638	0	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100151	הכנסות משיווק במימון מלא של היום	0	-41,948	0	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100160	פיתוח תעשייה במגזר המיעוטים לפי החלטת ממשלה 1539	2,499	2,500	9,799	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100161	פיתוח אזורי תעשייה על קרקע פרטית לפי החלטת ממשלה 1539	1,308	1,308	5,119	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100162	שילוב רשויות ממגזר המיעוטים במינהלות אזורי תעשייה קיימים לפי החלטת ממשלה 1539	2,521	2,025	2,910	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100163	פיתוח אזורי תעשייה במגזר הערבי בהתאם להחלטת ממשלה 4193	5,544	5,544	78,264	0	392
השקעה בפיתוח תשתיות	76100164	שדרוג איזור התעשייה מג'דל שמש החלטת ממשלה 1052	194	194	1,270	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100165	פיתוח תעשייה במגזר הדרוזי והצ'רקסי לפי החלטת ממשלה 2861	2,338	2,338	23,101	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100168	פיתוח תעשייה במגזר הבדואי בדרום לפי החלטת ממשלה 3708	2,727	2,727	59,477	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100169	שדרוג איזור התעשייה בטייבה והקמת מינהלת לפי החלטת ממשלה 1298	3,302	3,250	5,385	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100170	פיתוח אזורי תעשייה בדרום לפי החלטת ממשלה 546-מעבר צה"ל לגב	18,530	18,492	61,619	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100171	פיתוח באזורי התעשייה בשדרות לפי החלטת ממשלה 1846	0	0	4,977	0	0
השקעה בפיתוח תשתיות	76100172	פיתוח שדרות ועוטף עזה - החלטת ממשלה מס' 2017	4,138	4,077	66,802	17,750	17,750

השקעה בפיתוח תשתיות	76100173	פיתוח יישובים דרוזים וצ'רקסים - החלטת ממשלה מס' 59	4,392	4,593	118,391	38,000	38,000
השקעה בפיתוח תשתיות	76100174	העצמת היישובים הבדואים בצפון - החלטת ממשלה 1480	23	23	20,977	7,000	7,000
השקעה בפיתוח תשתיות	76100176	פיתוח כלכלי במגזר המיעוטים - החלטת ממשלה 2365	3,765	3,797	84,951	22,500	22,500
השקעה בפיתוח תשתיות	76100191	רזרבה לתקציב התאמות 2019	0	0	0	3,568	0

תקציב המשכי תחום 76 אזורי פיתוח לשנת 2020 משרד הכלכלה והתעשייה

מספר פרט	שם הפרט	מקורי - נטו	תקציב מקורי - הוצאה מותנית בהכנסה	תקציב מקורי - הכנסה מיועדת
	סעיף 76 תעשייה סיכום	152,864	60,268	-60,268
	תחום 7610 השקעה בפיתוח תשתיות סיכום	148,278	60,268	-60,268
	תוכנית 761001 השקעה בפיתוח תשתיות סיכום	148,278	60,268	-60,268
76100101	פיתוח אזורי תעשייה	37,555	25,268	0
76100103	גוהל אירועים בלתי צפויים	300	0	0
76100104	הקמת והרחבת אזורי תעשייה	4,663	0	0
76100110	שיווק במימון מלא של היום	2,000	10,000	0
76100120	פיתוח אזורי תעשייה מרחביים	26,413	0	0
76100130	מחויבויות עבר לזמים	5,000	25,000	0
76100140	ניהול ותכנון עבודות הפיתוח	4,899	0	0
76100141	החזרים לזמים	5,000	0	0
76100150	הכנסות משיווק מגרשים במימון משותף ליום ולמינהל אזורי פיתוח	0	0	-40,000
76100151	הכנסות משיווק במימון מלא של היום	0	0	-20,268
76100160	פיתוח תעשייה במגזר המיעוטים לפי החלטות ממשלה 4193 1539 1298 3708 2861 1052	38,500	0	0
76100170	פיתוח אזורי תעשייה לפי החלטות ממשלה שהסתיימו 546 1846	5,000	0	0
76100172	פיתוח שדרות ועוטף עזה - החלטות ממשלה 2017 ו-4328	2,200	0	0
76100173	פיתוח ישובים דרוזים וצ'רקסים - החלטת ממשלה מס' 59	7,034	0	0
76100174	העצמת היישובים הבדואים בצפון - החלטת ממשלה 1480	1,514	0	0
76100176	פיתוח כלכלי במגזר המיעוטים - החלטת ממשלה 2365	8,200	0	0
76100191	רזרבה לתקציב התאמות 2019	0	0	0
	תחום 7680 רזרבה סיכום	4,586	0	0
	תוכנית 768001 רזרבה סיכום	4,586	0	0
76800101	רזרבה ליעדים פיסקליים	4,586	0	0

תקציב המשכי תחום 38 לשנת 2020

קוד ושם תקנה	מקורי - נטו	תקציב מקורי - הוצאה מותנית בהכנסה	תקציב מקורי - הכנסה מיועדת	תקציב מקורי - שיא כא	תקציב מקורי - כמויות
לפי החוק לעידוד מענקים-38400101	140,235	0	0	0	0
מענק לאינטל-38400110	0	0	0	0	0
מסלול תעסוקה כללי-38400114	37,766	0	0	0	0
מסלול תעסוקה בשכר -38400115 גבוה	52,963	0	0	0	0
מסלול למפעלים מחוללי-38400116	0	0	0	0	0
מסלול להגדלת הפיריון-38400117	13,925	0	0	0	0
מסלול להגברת התחרות-38400118	2,500	0	0	0	0
מסלול לתיעווש הבנייה-38400119	10,000	0	0	0	0
מסלול לעידוד העסקת-38400120	2,000	0	0	0	0
מסלול להתייעלות-38400122	40,199	0	0	0	0
מסלול לעידוד חיבור-38400123	15,000	0	0	0	0
עתודה למסלולים חדשים-38400124	0	0	0	0	0
מסלול ייצור מתקדם-38400126	3,686	0	0	0	0
מסלולים מנהלים קצרי-38400127	3,500	0	0	0	0
בקרה על תוכניות במרכז-38400190	15,000	0	0	0	0
רורבה לתקציב התאמות-38400191	0	0	0	0	0
פעולות לקידום היצוא-38400401	32,780	0	0	0	0
- פעולות לקידום היצוא-38400402	2,952	0	0	0	0
קרנות בינלאומיות-38400403	0	0	0	0	0
כלי סיוע ליצוא-38400410	67,429	5,000	0	0	0
פעולות מכון היצוא-38400420	27,500	0	0	0	0
פעולות מכון היהלומים-38400430	0	27,898	0	0	0
הכנסות מכון היהלומים-38400431	0	0	-27,898	0	0
שיפוי יצואנים מיהודה-38400440	13,000	0	0	0	0
- הכנסות מתמלוגים-38400460	0	0	-5,000	0	0
השתתפות במשרדי הממשלה-38400480	1,735	0	0	0	0
פעילות לעידוד עסקים-38400490	142,000	10,000	0	0	0
- הכנסות מתמלוגים-38400491	0	0	-10,000	0	0
הקרן לעסקים קטנים-38400493	45,000	0	0	0	0

0	0	0	0	10,000	תפעול הקרן לעסקים-38400494
0	0	0	0	67,000	קרנות הון צמיחה-38400495
0	0	0	0	0	מחויבויות מתכניות עבר-38400496
0	0	0	0	0	רזרבה לתקציב התאמות-38400497
0	0	0	0	500	עידוד רכישת תוצרת הארץ-38400901
0	0	0	0	0	פעולות שונות-38400910
0	0	0	0	1,500	עתידיים " תכנית-38400920 "לתעשייה"
0	0	0	0	25,000	תקינה ישראלית-38400922
0	0	0	0	3,500	מינהל התקינה-38400923
0	0	0	0	65,000	שינוי מבני בענף התקינה-38400924
0	0	0	0	2,800	הסמכת מעבדות-38400925
0	0	0	10,000	14,976	אחזקת מלאי חירום-38400926
0	0	-10,000	0	0	הכנסות ממכירת מלאי-38400927
0	0	0	0	5,000	פיתוח כלים דיגיטליים-38400929
0	0	0	0	4,500	מרכז סביבה בר-קיימא-38400930
0	0	0	0	4,500	מכונים לתעשייה-38400931
0	0	0	0	0	רזרבה לתקציב התאמות-38400932
0	497	0	0	102,359	שיא כוח אדם-38700101
0	40	0	0	35,568	שיא כוח אדם - נספחים-38700102
0	1	0	0	677	שיא כוח אדם - נספחים-38700103
161	0	0	0	22,937	עובדים מקומיים זרים-38700107
9	0	0	0	505	עובדים מקומיים זרים-38700108
60,675	0	0	0	3,146	שעות סטודנטים-38700109
460	0	0	0	15,174	החזר הוצאות רכב-38700110
11	0	0	0	280	החזר הוצאות רכב-38700111
95,548	0	0	0	7,181	שעות נוספות-38700113
19,068	0	0	0	1,050	כונניות-38700115
87,790	0	0	0	6,305	שכר עידוד-38700116
0	0	0	0	2,425	הוצאות פרישה-38700117
0	19	0	0	3,124	שיא כוח אדם - צוערים-38700118
0	43	0	0	4,656	עובדי אית"ן בנספחויות-38700119
0	7	0	0	1,164	עובדי אית"ן בנספחויות-38700120
0	0	0	15,153	37,500	תפעול המשרד-38700201
0	0	0	0	0	תפעול היחידה להשקעות-38700202
0	0	0	0	8,151	שכר דירה-38700203

0	0	0	0	11,928	38700204-דמי שימוש עבור נכסים
0	0	0	0	10,000	38700205-שכר דירה בנספחויות
0	0	0	0	1,105	38700206-שכר דירה בנספחויות
0	0	0	0	2,261	38700207-אחזקת רכב ממשלתי
0	0	0	0	36,000	38700209-שרותי מחשב
0	0	0	0	0	38700217-השתתפויות במשרדי ממשלה
0	0	0	0	0	38700218-עתודה לשינוי מבני
0	0	0	0	0	38700219-הוצאות פרסום
0	0	0	0	500	38700220-ל"טיסות לחו"
0	0	0	0	0	38700224-העברות מהאפוטרופוס
0	0	0	0	0	38700225-י"גופים נתמכים ע
0	0	0	0	0	38700226-רזרבת עמידה בהחלטת
0	0	0	0	0	38700229-התקשרות עם חברות ייעוץ
0	0	-15,153	0	0	38700230-הכנסות משרד הכלכלה

בעלי תפקידים בכירים במשרד

שר הכלכלה והתעשייה	עמיר פרץ
המנהל הכללי	דוד לפלר
משנה למנכ"ל	נעמה קאופמן-פס
מנהל הרשות להשקעות ולשיתוף פעולה תעשייתי	נחום איצקוביץ
המדען הראשי	עמירס אפלבאום
מנהל מינהל סחר חוץ	אוהד כהן
מנהלת הרשות להשקעות זרות ושת"פ תעשייתי	זיוה איגר
היועצת המשפטית	איילת זלדין
סמנכ"ל בכיר למינהל ומשאבי אנוש	רועי פישר
מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים	רן קיויתי
סמנכ"ל אסטרטגיה ותכנון מדניות	מיכל פינק
חשב המשרד	ערן גיל
מנהל מינהל תקינה	יעקב וכטל
מנהל מינהל ייבוא והיטלי סחר	דני טל
מנהל מינהל תעשיות	עוז כ"ץ
מנהלת אגף בכיר טכנולוגיות ומערכות מידע	מירי מישקובסקי
ראש אגף בכיר תקשורת הסברה ופרסומים	שירה קוה
מנהל מינהל חירום	גבי בר
מנהל אגף בכיר תקציבים	דודו שטיינמיץ
מנהלת מינהל אכיפה ומדידה	נאוה זקן
סמנכ"ל מחוזות	ריאד איברהים
מבקרת פנים	ליאת שלם

דיווח הממונה על העמדת מידע לציבור

יישום חוק חופש המידע

אופן המענה לבקשה

107	הרשות מסרה את כל המידע המבוקש
24	הרשות מסרה את המידע המבוקש באופן מלא
62	הרשות דחתה את הבקשה למסירת מידע
39	הטיפול בבקשה הופסק בשל אי תשלום אגרה
14	הטיפול בבקשה הופסק מטעמים הקשורים למנהל
9	הטיפול בבקשה טרם הסתיים
255	סה"כ

עילות דחייה מרכזיות

מספר בקשות שנדחו	שם העילה
54	8(5) המידע נוצר בידי רשות אחרת
1	14 החוק אינו חל
6	20 קיים הסדר אחר למסירת המידע
2	9(א)(3)
3	8(1) הקצאת משאבים
11	8(3) לא ניתן לאתר את המידע או שאינו מצוי בידי הרשות
3	8(4) המידע פורסם
4	9(ב)(6) סוד מסחרי
85	סה"כ

זמן טיפול

מספר בקשות שטופלו במסגרת זו	אחוז מכלל הדחיות	
לא עלה על 15 יום	124	64.2%
בין 16-30 יום	31	16.1%
בין 31-60 יום	17	8.8%
בין 61-120 יום	14	7.3%
מעל 120 יום	7	3.6%
סה"כ	193	100%

אגרות

סך אגרות שנגבו	₪ 3,860
----------------	---------

כמה דברים שחשוב לדעת על חופש מידע

מהי "בקשת חופש מידע"

בקשות חופש המידע מוגשות מכוח חוק.
רשות ציבורית מחויבת להשיב עליהן תוך זמן קצר (30 יום).
ככלל, החוק מחייב למסור המידע, למעט מקרים חריגים (כגון
סודיות, פגיעה בפרטיות או בביטחון וכד').

למה חופש מידע חשוב?

בעידן הטכנולוגי יש ציפייה של הציבור להגברת
השקיפות של רשויות ציבור.
ככל שיוקטנו הפערים בין הקושי להשגת מידע המצוי בידי רשויות
ציבור לבין קבלת המידע – יגדל אמון הציבור.

מה קורה במשרד

בשנת 2019 הוגשו 255 בקשות לקבלת מידע מכוח החוק.
מעל 80% מהבקשות נענו תוך 30 ימים,
ובסה"כ נמסר המידע במלואו או בחלקו, תוך 120 ימים
המקסימליים המותרים בחוק, ב- 96.4% מהבקשות.

דרכי התקשרות

א. אתר משרד הכלכלה והתעשייה

https://www.gov.il/he/Departments/ministry_of_economy

צרו קשר

מוקד כללי למשרד הכלכלה והתעשייה

6680*

כתובת רחוב בנק ישראל 5, ירושלים 9195021

ב. מוקד פניות במשרד הכלכלה והתעשייה

ג. הממונה על העמדת מידע לציבור

אופני התקשרות עם הממונה על חוק חופש המידע

טלפון 074-7502313 • פקס: 02-6662949

דוא"ל: hofesh.meda@economy.gov.il

דו"ח חוק חופש מידע יפורסם

באתר אינטרנט של משרדנו

רשימת דברי חקיקה עיקריים

1. חוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, התשמ"ד-1984.
2. חוק הקרן הדו-לאומית למחקר ולפיתוח תעשייתיים, תשל"ח-1978.
3. חוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959.
4. חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 – סעיף 3א(א)(2) – רכש גומלין.
5. חוק היטלי סחר ואמצעי הגנה, התשנ"א-1991.
6. חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996.
7. חוק בשר ומוצריו, התשנ"ד – 1994.
8. פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], תשל"ט-1979 – גם לאחר תיקון הפקודה בחוק ההסדרים האחרון הרי שבצווים הבאים ישנם "הסדרים ראשוניים" – משמע שלב החקיקה מצוי בהם ולא רק בפקודה):
 - צו יבוא חופשי, תשע"ד-2014 ו-צו יצוא חופשי, תשס"ו-2006.
 - צו היבוא והיצוא (פיקוח על יצוא טובין, שירותים וטכנולוגיה דו-שימושיים), תשס"ו-2006.
 - צו היבוא והיצוא (פיקוח על ייצוא בתחום הכימי, הביולוגי והגרעיני), תשס"ד-2004.
 - חוק לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו תשי"ד-1954 – סעיף 2(א) לחוק (רק בהיבט היתר מוצרים לייצוא).
 - צו הפיקוח על יהלומים, יבואם ויצואם, תשל"ט-1979.
9. חוק התקנים, התשי"ג-1953.
10. חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997.
11. חוק למניעת מפגעים (בטיחות מקררים), תשכ"ה-1965.
12. חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 – לעניין:
 - צו הפיקוח על יהלומים, יבואם ויצואם, תשל"ט-1979.
 - צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור ייצור, יבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים), תשמ"ז-1986.

- צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (סימון קוד של מוצר מזון ארוז מראש), התשמ"ד-1983.
- 13. חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (החוק ותקנותיו כעיקרון באחריות ביצועית של הרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן, אולם אלה צווים מכוח החוק שנותרו באחריות משרד הכלכלה :
- צו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון, תשנ"ט-1998 – (משותף עם שר הבריאות ובפועל בביצוע משרד הבריאות).
- צו הגנת הצרכן (סימון טובין), תשמ"ג-1983
- 14. פקודת האגודות השיתופיות.
- 15. חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 – הביצוע בידי רשות ההגבלים העסקיים.
- 16. פקודת המלט, 1944.
- 17. חוק להגנת הספרות והסופרים בישראל (הוראת שעה), התשע"ג-2013 (עיקרון בוטל, ונותרו מספר הוראות בתוקף עד פברואר 2018).
- 18. פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] – סעיף 2א מועצות מקומיות תעשייתיות.
- 19. חוק זכיון ים המלח, התשכ"א-1961 (סמכות "שר הפיתוח" מצויה היום בידי שר הכלכלה והתעשייה).
- 20. חוק קידום התחרות בענף המזון , תשע"ד-2014 – (הביצוע מצוי בידי רשות ההגבלים העסקיים והרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן).
- 21. חוק קביעת מועד כניסה לתוקף של הוראות סימון מזון ארוז מראש, תשע"ה-2014.
- 22. חוק הגבלת משקל בתעשיית הדוגמנות, התשע"ב-2012.
- 23. חוק המועצה הישראלית לצרכנות, התשס"ח-2008.
- 24. פקודת המשקלות והמידות.
- 25. חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000.
- 26. צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של סוחר באבנים יקרות למניעת הלבנת הון ומימון טרור) תשע"ד-2014.
- 27. חוק מוסר תשלומים לספקים, תשע"ז-2017.
- 28. תקנות היטלי סחר (הישבון), תשע"ז-2016.

29. צו היבוא והיצוא (פיקוח על יבוא טובין מהרפובליקה העממית הדמוקרטית של קוריאה), התשע"ח-2018.

30. צו היבוא והיצוא (פיקוח על ייצוא טובין לרפובליקה העממית הדמוקרטית של קוריאה) (תיקון), התשע"ח-2018.

סקירת עיקרי פעילות - שנת 2019

משרד הכלכלה והתעשייה פועל לטובת קידום כלכלה איתנה ובת-קיימא באמצעות קשת רחבה של כלים וצעדי מדיניות. תכנית העבודה לשנת 2019 נגזרה ממטרות המשרד ומיעדיו ומכמה מיקודים אסטרטגיים שזיהינו כבעלי פוטנציאל משמעותי לשגשוג הכלכלה בישראל ולהגדלת חוסנה הלאומי של החברה הישראלית.

להלן סקירת עיקרי הפעילות של משרד הכלכלה והתעשייה במהלך שנת 2019, טרם משבר הקורונה, כנגזרת ישירה ממטרות ויעדי המשרד.

הפרקים המובאים מטה מובאים כיישום של חמש מטרות המשרד כפי שאושרו לשנת 2019 :

1. **פיתוח מנועי צמיחה ושיפור הפריון במשק הישראלי**
2. **הפחתת יוקר המחיה והגברת התחרות**
3. **פיתוח כלכלי-חברתי כתשתית לצמיחת המשק**
4. **יצירת סביבה עסקית תומכת וחיזוק העסקים הקטנים והבינוניים**
5. **שימת הלקוח במרכז ומתן מענה מיטבי למגזר העסקי**

מטרה 1 : פיתוח מנועי צמיחה ושיפור הפריון במשק הישראלי

יישום התכנית להטמעת טכנולוגיות ייצור מתקדם בתעשייה- במסגרת מהלכי האימוץ של התכנית האסטרטגית הרב שנתית לקידום החדשנות והטמעת ייצור מתקדם בתעשייה (Industry 4.0), אשר גיבש אגף אסטרטגיה במשרד הכלכלה והתעשייה, ולאור אימוץ חלקים משמעותיים מהתכנית בוועדת התעשייה, פעל המשרד במהלך 2019 לפיתוח כלי מדיניות חדשים והקמת תשתיות לטובת קידום הנושא.

בתוך כך קודמו המהלכים הבאים :

מסלול לתמיכה בהטמעת ייצור מתקדם- במטרה לתמרץ מפעלי תעשייה להטמיע ייצור מתקדם, פיתחה הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה במשרד את המסלול להטמעת ייצור מתקדם בתעשייה.

מטרת המסלול הנה לעודד מפעלים תעשייתיים להטמיע טכנולוגיות ייצור מתקדם במפעלים או בקווי ייצור במפעלים (בכל רחבי הארץ) לצורך שיפור התוצאות העסקיות של המפעל, זאת באמצעות השתתפות בסיכון הכרוך בהטמעה של טכנולוגיות חדשניות.

פעולות ההטמעה המוכרות במסלול: הטמעה של שיטות ייצור חדשניות המבוססות על הטמעת אמצעי ייצור מתקדמים, שילוב של חומרים מתקדמים בתהליכי ייצור או ייצור עצמי של חומרים מתקדמים להשבחת מוצר ביניים או מוצר סופי, הטמעה של טכנולוגיות

מידע מתקדמות המאפשרות זרימת מידע, או קישוריות ו/או ניטור ו/או איסוף, ניתוח וחישוב מתקדמים של נתוני ייצור בין חלקים שונים בתהליכי הייצור או שרשרת האספקה.

מסלול פריון- מטרת המסלול של הרשות להשקעות הנה לעודד את העלאת הפריון של מפעלי תעשייה קטנים ובינוניים. שיעור הסיוע הינו כ-30% מההשקעות עד תקרה של 3 מיליון שקלים. בשנת 2019 אושרו 39 בקשות של מפעלים, מענק נגזר של 36,670,158 ש"ח.

הקמת מכון לייצור מתקדם וחדשנות תעשייתית- כנגזרת מהתכנית האסטרטגית, פעל המשרד באמצעות מינהל תעשיות להקמת המכון הלאומי לייצור מתקדם. המכון, אשר החל את פעילותו בימים אלו, יתפקד כמוקד ידע ויפעל להנגשת המידע לתעשייה תוך ליווי ויעוץ לחברות התעשייתיות בתהליכי ההטמעה והפיתוח. בנוסף, יפעל לביסוס ולחיזוק של ה"אקו-סיסטם" בתחום ולקידום שיתופי פעולה וחיבורים בין חברות, סביב מיזמים לקידום שיטות ייצור וטכנולוגיות מתקדמות בתעשייה היצרנית בישראל.

קידום מתווים "מפיתוח לייצור"- במטרה לעודד פעילות תעשייתית חדשה ומתקדמת, פותחו מתווים חדשים ומשותפים לרשות להשקעות ולרשות החדשנות במסגרת מסלול מענקים מכח החוק לעידוד השקעות הון. מטרת המתווים הנה לסייע ולתמרץ חברות סטארט-אפ להגיע לרמות בשלות גבוהות יותר בשרשרת הערך ולהתקדם משלב המו"פ לשלב הייצור בישראל.

לצורך כך, גובשו שני מתווים- הראשון מתווה "ממו"פ לייצור מתקדם" שנועד לעודד חברות המפתחות/מטמיעות (ע"י רכש) קניין רוחני, טכנולוגיות ייצור ומוצרים חדשניים ומתקדמים, להקים מפעל תעשייתי בישראל. השני- מתווה "מפעל תעשייתי ראשוני" אשר נועד לעודד חברות שפיתחו מוצר חדשני, בדגש על תחום הפארמה לעמוד ברגולציות בין-לאומיות, כדי שבכפוף לאישור הרגולציה יעבור המפעל לייצור חרושתי.

קידום התעשייה והסרת חסמים רגולטוריים למפעלי תעשייה- לאחר מהלך אסטרטגי ארגוני, אוחדו מינהל סביבה ופיתוח בר קיימא ומנהל תעשיות והוקם מינהל תעשיות במתכונת חדשה ככתובת לתעשייה הישראלית. המנהל פועל למתן טיפול הוליסטי במפעלי התעשייה בישראל וליווי אישי של מפעלים הפונים אליו תוך מתן דגש למענה ענפי.

הפעלת מערך נספחים כלכליים- 50 משרדים כלכליים הנמצאים בבירות כלכליות ברחבי העולם, שמטרתם לקדם יצוא ולמשוך השקעות זרות לישראל, לתת סיוע בסוגיות רגולטוריות ולקדם את היחסים הכלכליים בין המדינות. בראשות 44 מהמשרדים עומד נספח כלכלי. הנספחים יוצרים חיבורים עסקיים בין חברות ישראליות לחברות מקומיות, והם נמדדים על כך.

בשנת 2019 אורגנו כ-250 משלחות עסקיות, שמטרתן לקדם את היצוא ולמשוך השקעות זרות לישראל, במסגרתן תואמו עשרות-אלפי פגישות בין חברות ישראליות לחברות זרות. כמו-כן, בשנה זו התקבלו כ-3,500 פניות לנספחים מכ-1,600 חברות ישראליות דרך מערכת הפניות המקוונת.

ב-4 השנים האחרונות, מינהל סחר חוץ, באמצעות מערך הנספחים, יצר כ-1,200 סיפורי הצלחה. סיפור הצלחה הינו עסקת יצוא מישראל, בה הייתה טרנסאקציה כספית בין הגורם הזר הרוכש לחברה ישראלית יצואנית, או חסכון כספי משמעותי עבור החברה הישראלית, שהתבצעו בתרומה משמעותית של מערך הנספחים הכלכליים.

עידוד יצואנים ישראלים באמצעות כלי תמיכה- מינהל סחר חוץ פועל לסיוע בקידום היצוא הישראלי באמצעות תמיכה בחברות ישראליות בפריצה לשווקים גלובליים על ידי סיוע כספי לשיווק בינלאומי.

ב-3 השנים האחרונות ניתן סיוע למעל 600 חברות בסכום של כ-218 מיליון ₪. שתי הקרנות הפועלות היום ומסייעות לחברות ישראליות לפעול בחו"ל באמצעות תמיכה כספית הינן תכנית של"ב לעידוד יצוא של חברות בראשית דרכן ותכנית "כסף חכם" המיועדת לחברות בהיקף מכירות עד 200 מיליון ₪ וניסיון מוקדם ביצוא.

בשנת 2019 הוגשו 258 בקשות לתכנית "כסף חכם" ואושרו 78 חברות בהיקף של כ-36 מלש"ח. בשנת 2019 הוגשו 179 בקשות לתכנית של"ב, ואושרו 72 בקשות בהיקף של כ-13 מלש"ח.

הגברת היצוא באמצעות קידום הסכמי סחר- ייזום וניהול הסכמי סחר של מדינות ישראל עם מדינות וגושי סחר ברחבי העולם, האחראיים על כ-65% מהסחר של ישראל וחוסכים בכל שנה 11 מיליארד ₪ בייבוא ובייצוא. נכון לשנת 2019 ישראל חתומה על 9 הסכמי אזור סחר חופשי. הסכמים אלה מהווים כ-62% מהסחר הישראלי (סחורות ללא יהלומים).

פיקוח על הייצוא הדו שימושי- מינהל סחר חוץ הקים בשנה החולפת אגף חדש לטיפול בנושא, תוך בנית תכנית עבודה מסודרת. האגף כולל בעלי תפקידים בתחום הרישוי והסיווג, האכיפה והפיקוח, המידע וה-out reach, הרגולציה והתחום הבין-לאומי. מדובר במאמץ משמעותי, שיאפשר ייעול של משטר הפיקוח (בטחון המדינה ויחסי החוץ שלה) ויצוא לגיטימי של פריטים וטכנולוגיות מפותחים, ובכך מקדם את שילובה של ישראל במערכת הסחר הגלובלית בתחום היצוא המפותח באופן שתומך בתחרותיות של חברות ישראליות בשווקים הגלובליים.

האגף ניפק רישיונות יצוא, קיים מפגשי הסברה עם חברות פרטניות, ארגוני תעשייה וכן הציג את הנושא בכנסים להעלאת מודעות החברות לנושא, החל בתהליך פיתוח סוגי רישיונות ועדכון טפסים ועוד, כל זאת במטרה לפקח כנדרש תוך הפחתת הנטל הרגולטורי.

קידום ועידוד רכש כחול לבן- מטה כחול-לבן במשרד פועל לקידום "העדפת תוצרת הארץ" במספר עוגנים מרכזיים- עידוד רכש ממשלתי של תוצרת מקומית, פעילות קידום והסברה לצרכנות כחול לבן, וכן קידום מדיניות ורגולציה לטובת עידוד רכש מקומי. הפעילות הפרסומית של המטה מתבצעת בערוצי המדיה השונים ומטרתה העלאת המודעות הציבורית לתוצרת הארץ לטובת הגדלת התעסוקה ולהעצמת הגאווה הלאומית במוצרים ישראלים.

כמו כן, מטה כחול-לבן מבצע פעילות חינוכית להעלאת המודעות לתעשייה הישראלית ולהטמעת ערכי כחול-לבן בבתי הספר. הפעילות נעשתה בעבר בבתי הספר היסודיים וכיום מתבצעת בחטיבות הביניים ובתיכונים. הפעילות מתקיימת בכל הארץ ולכל המגזרים והאוכלוסיות השונות.

רכש הגומלין של חברות זרות בתעשיות ישראליות- הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי (רשפ"ת) מופקדת מטעם חוק חובת המכרזים על ניהול רכש הגומלין של מדינת ישראל. שיתוף הפעולה התעשייתי מבוצע בעיקר בדרך של רכישת טובין מתוצרת הארץ, קבלנות משנה, רכש שירותים מקומיים, השקעות ומו"פ בתעשייה הישראלית.

בשנת 2019 נחתמו 65 תכניות מימוש על ידי 46 חברות בסך כולל של כמיליארד ₪. כמו כן, בוצעו מימושים בסך של 3 מיליארד ₪ בכ-1,000 תעשיות ישראליות מתוכן 626 הן קטנות ובינוניות.

משיכת משקיעים זרים - משרד הכלכלה והתעשייה פועל במגוון ערוצים להגדלת היקף ההשקעות הזרות בישראל מתוך הכרה בחשיבותן לצמיחת המשק. לטובת קידום מטרה זו הוקמה INVEST IN ISRAEL שפועלת במגוון דרכים לטובת משיכת השקעות זרות ואיכותיות לישראל.

היחידה מציעה פתרון כולל תחת קורת-גג ממשלתית אחת: Shop Stop One, למנעד רחב של משקיעים פוטנציאליים וקיימים. בשנתיים האחרונות נשבר ברצף שיא של 10 שנים בגובה ההשקעות הזרות בישראל.

שיפור הסביבה העסקית לתעשייה- בעקבות משך הזמן הארוך הנדרש על מנת להקים מפעל בישראל קידם מנהל תעשיות החלטת ממשלה אשר במסגרתה הוחלט על הקמת צוות בינמשרדי אשר יבחן לעומק את מכלול הסוגיות והחסמים להקמת מפעלים ויגיש את המלצותיו לממשלה. זאת ועוד פעל מינהל תעשיות לקידום המהלכים הבאים:

תכנית פעולה למעבר להשקעות סביבתיות בתעשייה מקצה למקור: הקמת מרכז ייצור מתקדם להתייעלות במשאבים בתעשייה בשיתוף אג"ת והמשרד להגנת הסביבה בתקציב של 51 מלש"ח. המרכז החל לפעול בינואר 2020 ומהווה מוקד ידע תוך אבחון וייעוץ פרטני לחברות התעשייתיות בשירות מסובסד.

הפעלת תכנית סימביוזה תעשייתית: פרויקט פורץ דרך עבור המשק הישראלי, אשר עוסק ביצירת שיתופי פעולה בין גורמים שונים כך שתוצרי הלוואי והפסולות של תעשייה מסוימת, יוכלו לשמש כמשאב עבור אחרת. הפיילוט הסתיים בחודש אפריל 2020 ורשם הצלחה רבה.

הקמת קהילות חדשנות בין מגזריות - מטרת הפעילות היא להוות ecosystem למספר תחומי תעשייה במשק, על מנת ליצור שיתופי פעולה בין כלל השחקנים בתחום, ליצור פתרונות לשוק המקומי וכן לעודד פיתוח מוצרים שיוכלו להימכר בעולם. קהילות החדשנות מקיימות כנסי יזמים ומשקיעים, מארגנות תחרויות אתגר והרצאות מקצועיות לשותפים בקהילה, מציעות קורסים ותכניות מנטורים לסטארט אפים בתחום ועוד.

כמו כן, משמשות כלי לחיבור השטח לממשל, לקיום שולחנות עגולים, להוביל להסדרה ולהפחתת רגולציה על ידי השחקנים הממשלתיים. עד כה, הוקמו 8 קהילות בתחומים- תחבורה, בריאות, חינוך, חקלאות, בנייה, מזון, פינטק וערים חכמות. במהלך 2020 יוקמו קהילות חדשנות נוספות.

קידום כלכלי של ענפי המסחר והשירותים- במטרה לתת מענה לכלל המגזר העסקי ומתוך הבנה של החשיבות הרבה של ענפי המסחר והשירותים לכלכלה הישראלית, יזם אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות את הקמת הועדה הממשלתית לקידום כלכלי של ענפי המסחר והשירותים. ענפי המסחר והשירותים מהווים כ-60% מהתוצר ומהמועסקים במשק, הענפים מתאפיינים בפריון עבודה נמוך הן בהשוואה בינלאומית והן במבט משקי, וכנגזרת מכך גם השכר של העובדים בענפים אלו הנו נמוך יחסית ליתר ענפי הכלכלה. בנוסף, רבים מענפים אלו משפיעים באופן ישיר על יוקר המחיה בישראל (מסחר סיטונאי, מסחר קמעונאי, דואר ובלדרות, שירותי אירוח, אוכל ועוד).

הוועדה הציבורית הוקמה לפני כשנה בהשתתפות נציגים משרדי ממשלה ובהם משרד האוצר, משרד רוה"מ, זרוע עבודה ובנק ישראל, וכן ארגונים מהמגזר העסקי ומהמגזר השלישי. מטרת הוועדה הנה לגבש לראשונה תכנית פעולה לקידום כלכלי של ענפי המסחר והשירותים ולהוביל לתמורות משמעותיות בהיבטי חדשנות, רגולציה, הון אנושי, עידוד השקעות והון פיזי ותחרות.

מטרה 2: הפחתת יוקר המחיה והגברת התחרות

הסרת חסמי יבוא- הממונה על חוקיות היבוא במשרד הכלכלה מהווה פונקציה מרכזת ליישום מדיניות הממשלה בתחום היבוא. כחלק ממהלך זה, נדרשים משרדי הממשלה האחראים על רגולטורים ביבוא להתייעצות עם המשרד בכל שינוי רגולטורי ובירוקרטי הנוגע לדרישות ביבוא. במסגרת זו, פעל הממונה על היבוא לרכז מול משרדי הממשלה מספר רפורמות משמעותיות בתחומי התקשורת, המזון, התמרוקים ותחבורה. רפורמות אלו הובילו לשינוי מערך הרגולציה ולהפחתת הנטל הבירוקרטי ביבוא.

בנוסף לכך, פעל המשרד להנגשת המידע הרגולטורי הנוגע ליבוא באופן שקוף ומוסדר באתר משרד הכלכלה והתעשייה. במסגרת חובת ההיוועצות שקיימת מול הממונה על היבוא, מגובשות חוות דעת כלכליות בעניין תקנים רשמיים חדשים ושינויים בתקנים רשמיים.

קידום הרפורמה בתחום היבוא האישי- המשרד ריכז באמצעות הממונה על חוקיות היבוא את הרפורמה ביבוא אישי. במסגרתה, גובשו צעדים להסרת חסמים על היבוא האישי במספר מישורים: הנגשת מידע, ריכוז חוקיות היבוא והסרת חסמים. פרסום צו יבוא אישי המאפשר יבוא של עד 5 יחידות או עד \$1000 לחודש, לפי הגבוה מביניהם.

כמו כן, הוחלט על הקלות בתחומים נוספים דוגמת הקלות משמעותיות ביבוא מוצרים לשיפוץ/ בניית דירות. בנוסף הרפורמה קובעת כי במוצרים בהם נדרש אישור רגולטורי, יעמוד זמן התגובה על יומיים.

יישום המלצות בתחום התקינה- במטרה לעודד תחרות בייבוא, נקט המשרד בשנים האחרונות במספר מישורים על מנת להקל את הנטל הביורוקרטי הכרוך בייבוא. כך למשל בשנתיים האחרונות הוסרו בהליך מואץ כלל השינויים הבלתי מתחייבים בתקנים רשמיים החלים בייבוא טובין. ב-2016 תוקן חוק התקנים כך שהוראותיו מנחות את מכון התקנים לאמץ ככל הניתן תקנים בינ"ל בעבודתו השוטפת.

בנוסף, על מנת ליצור תחרות בשוק הבדיקות של טובין מיובאים החייבים בעמידה בדרישות תקנים רשמיים, אישר הממונה על התקינה למספר מעבדות נוספות לבצע בדיקות כאלו. נכון להיום, ישנן מספר מעבדות מוכרות (דוגמת מעבדת חרמון ומעבדת I.T.L) שפועלות בתחום בדיקות יבוא במקביל למכון התקנים.

פרסום ועידוד תחרות במחירי "סל מוצרים בסיסי" למשקי הבית- כחלק מהפעילות להפחתת יוקר המחיה במשק בדגש על מוצרי מזון וטואלטיקה, פעל אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות בשיתוף הלמ"ס והמועצה לצרכנות לגיבוש מדדי מחירים עבור סלים של מוצרים בסיסיים הנצרכים על ידי משקי הבית. בהקשר זה פיתח האגף סל מוצרים נבחר המורכב ממוצרים פופולאריים בקרב משקי הבית, בדגש על החמישוניים התחתונים.

הסל מכיל מוצרי מזון דוגמת לחם, מוצרי חלב, בשר ודגים וכן מוצרי טואלטיקה בסיסיים. המשרד פרסם מדי חודש את רמת המחירים במוצרים אלו בהשוואה על פני זמן ובהשוואה בין רשתות השיווק השונות, מהלך זה הוביל לעידוד תחרות בין הרשתות השונות.

תהליכי בחינת רגולציה קיימת ותכנון רגולציה חדשה- רגולציה מכבידה עשויה להוות חסם לתחרות ולהטיל עלויות עודפות על עסקים, המגולגלות לצרכנים. טיוב של רגולציה קיימת ותכנון רגולציה חדשה הן אבני דרך משמעותיות ליצירת סביבה עסקית תחרותית ולהפחתת יוקר המחיה. תהליכי בחינת הרגולציה נעשים במשרד בשני מישורים:

הערכת השפעות של רגולציה חדשה (RIA) - האגף לאסטרטגיה מלווה את כלל היחידות הרגולטוריות של המשרד בתהליכי קביעת רגולציה חדשה (בהתאם להחלטות ממשלה 2118 מ-2014 ו-4398 מ-2018 ליווי תהליכי ה-RIA ביחידות כולל, בין היתר, את הגדרת שלבי העבודה, קיום שיח עם בעלי עניין, ניהול סיכונים וביצוע השוואות בינ"ל לרגולציות מקבילות/דומות בעולם המערבי וביצוע אומדנים כלכליים).

מכסות- בשנים האחרונות משרד הכלכלה והתעשייה הכניס שינויים באופן חלוקת המכסות כך שהזוכים במכסה הם אלה המתחייבים למכור את המוצרים במחיר הזול ביותר לצרכן. שינויים אלה הנוגעים לחלוקת מכסות בשר, חמאה וגבינה, הביאו לירידת מחירים במוצרים עצמם ובקטגוריות הענפיות הכוללות מוצרים מתחרים.

כמו כן, הופעלה מדיניות חדשה אשר כוללת: עידוד תחרות והפחתת יוקר המחיה כשיקולים מרכזיים בחלוקת המכסות, הפעלת הנחיות שהובילו להפסקת סחר במכסות, הפסקת בקשות ע"י חברות קש או חברות קשורות, הגברת השקיפות בהליך התחרותי ותוצאותיו והגברת אפקטיביות במימוש המכסות על ידי הוספת סבבי חלוקה במהלך השנה ודרישה מהחברות הזוכות לעמידה באבני דרך למימוש המכסות.

מינהל יבוא מחלק מכסות פטורות ממכס של כ- 150 פריטי מזון על-פי הסכמי הסחר הבינלאומיים של ישראל כגון: בשר טרי, שמן זית, גבינות, חמאה, אבקת חלב, ירקות קפואים ועוד. המינהל מטפל בכ- 3,700 בקשות למכסות בכל שנה ומחלק כ- 2,200 מכסות בשנה. המכסות המחולקות כוללות מכסות מנדטוריות, להן מחויבת מדינת ישראל במסגרת הסכמי הסחר הבינלאומיים ומכסות וולונטריות אשר מיועדות להתמודד עם מחסור או לשם הפחתת מחירים.

צו שקיפות מחירים- המשרד פעל להוראת צו שקיפות מחירים המציג לצרכן את הפערים מול מדינות נבחרות במוצרים נבחרים ובהם תרופות ללא מרשם ומוצרי הטואלטיקה. המהלך הצטרף למהלכים נוספים של המשרד בתחום, אשר הובילו לירידת מחירים במוצרי הטואלטיקה המיובאים השונים.

קידום רפורמה בקבוצות ייבוא טובין שחל עליהן תקן רשמי- ב-2004 בעקבות דוח של וועדה ממשלתית, חולקו התקנים הרשמיים החלים בייבוא טובין לישראל ל-4 קבוצות כאשר אלו המשתייכים לקבוצה 1 מטילים עומס ונטל ביורוקרטי הגדול ביותר ו-4 הקטן ביותר. מתוך כ-500 תקנים רשמיים החלים בייבוא, מחציתם לערך נמצאים בקבוצה 1. האכיפה מתבצעת על ידי מערך הפיקוח של מינהל תקינה בשווקים ובמחסני היבואנים.

בעקבות עבודת מטה מאומצת של מינהל תקינה, הממונה על חוקיות הייבוא, אגף התקציבים באוצר ואגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות, נכתב דוח הערכת השפעות רגולציה לרפורמה בקבוצות הייבוא. במסגרת העבודה נבחנו כלל התקנים הרשמיים בקבוצה 1,

ממנה עלה שניתן להעביר כמה עשרות תקנים רשמיים לקבוצה 2+3 ולהקל את הנטל בייבוא. לפי אומדני עומק ניתן להעריך שהנטל הנחסך מביצוע הרפורמה תביא לחיסכון של כ-450 מיליון ₪ בשנה בייבוא טובין ולחיסכון של כ-900 מיליון ₪ בהוצאה של משקי בית.

מטרה 3: פיתוח כלכלי-חברתי כתשתית לצמיחת המשק

מסלול מענקים מתוקף החוק לעידוד השקעות הון- מסלול סיוע העיקרי ברשות להשקעות. מסלול זה מהווה אמצעי מרכזי במדיניות עידוד והגברת הצמיחה הכלכלית בישראל בכלל ובפריפריה בפרט.

בשנת 2019 אושרו 61 בקשות תקציביות במסלול מענקים, כ-80% עבור תכניות הרחבה, וכ-20% עבור תכניות הקמה ו/או הקמה והעתקה ממרכז הארץ לאזור פיתוח א', בהיקף השקעה כולל של 1.5 מיליארד ₪ ובעלות תקציבית של כ-295 מיליון ₪. תכניות אלו יביאו לתוספת תעסוקה של כ-1,230 עובדים ולתוספת מכירות של כ-3 מיליארד ש"ח (כ-80% ממנה ליצוא). מענקים נוספים ניתנו בשנת 2019 גם לאינטל ולסודה סטרים בהיקף השקעה של כ-37.5 מיליארד ש"ח, בהיקף מענקים העומד על כ-4.16 מיליארד ₪, ו-5,016 משרות חדשות צפויות להתווסף למשק הישראלי.

קידום תחום הפודטק בקרית שמונה- אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות פעל לגיבוש תכנית שמטרתה קידום ופיתוח תחום הפודטק באזור הגליל המזרחי, בדגש על קריית שמונה. במסגרת התכנית מקצה המשרד כ-90 מלש"ח לטובת קידום התחום.

עיקרי הצעדים כוללים:

הקמת מתחם מיקרו תעשייה בתחום הפודטק בהובלת מינהל אזורי תעשייה במטרה להקים מתחם תעשייתי ייחודי, בדגש על יזמים צעירים ותעשיינים קטנים עד בינוניים הפועלים בתחום. המתחם יספק שטחי השכרה אטרקטיביים ומודולריים לצד מתקנים משותפים ומעטפת שירותים רחבה. המתחם שיוקם בתחום הפודטק הינו יישום ראשוני של מודל מיקרו תעשייה. פורסמה הוראת מנכ"ל המגדירה את תנאי התמיכה בפרויקט לקראת בחירת זוכה.

הקמת מכון לחקר המזון בסמוך למוסדות אקדמיים שפיתחו התמחות בתחום ומטרתו קידום טכנולוגי והטמעת חדשנות בתעשיית המזון, בדגש על התעשייה המסורתית. בכך יאפשר לתעשייה זו למצות את הפוטנציאל שלה ולהגדיל את הפרייון. המכון ישיג מטרות אלו באמצעות מתן שירותים של פיתוח מוצרי מזון וייעוץ במקום אחד. המכון אשר הקמתו תנוהל ע"י מינהל תעשיות במהלך שנת 2020 מתקצב בכ- 21 מלש"ח.

מסלולי תעסוקה- הרשות להשקעות מפעילה מסלולי תעסוקה בהקצאה תחרותית במטרה לקלוט עובדים נוספים מאוכלוסיות ששיעור השתתפותן בתעסוקה נמוך ובמטרה לקלוט

עובדים בשכר גבוה בענפים טכנולוגיים וסייבר :

תכנית סיוע לקליטת עובדים נוספים בעסקים בישראל (הוראת מנכ"ל 4.17) – מסלול המתמרץ מעסיקים לשלב ולקלוט אוכלוסיות ממגזרים ששיעור השתתפותן בתעסוקה נמוך (חרדים, האוכלוסייה הערבית לרבות דרוזים, צירקסים ובדואים, אנשים עם מוגבלות והורים יחידים) ומשתתף בעלות השכר של עובדים אלו בשיעורים ובמועדים שונים, כאשר מרבית העובדים הנוספים מעבר למשרות הבסיס, יהיו מאוכלוסיות ששיעור השתתפותן בתעסוקה נמוך. התכנית מורכבת ממספר תתי מסלולים. במהלך השנים 2013-2019 התווספו 8,169 משרות חדשות.

תכנית סיוע לקליטת עובדים נוספים בעסקים בישראל באזורי עדיפות לאומית או בירושלים בעלות העסקה גבוהה (הוראת מנכ"ל 4.18) – מטרת התכנית הינה לעודד יצירת משרות בשכר גבוה ולהעלות את שיעור הצמיחה באזורי עדיפות לאומית תוך שימת דגש על העלאת הצמיחה במשק ויצירת מקומות עבודה איכותיים ופעילות כלכלית בפריפריה. התכנית מיועדת לעסקים בישראל הפועלים בענף התעשייה או בתחום הסייבר ומבקשים להעתיק, להרחיב או להקים שלוחה / סניף חדש באזורי עדיפות לאומית או בירושלים. במהלך השנים 2013-2019 התווספו 857 משרות חדשות.

פיתוח אזורי תעשייה – אחד הכלים העיקריים של המשרד לקידום פיתוח כלכלי אזורי הוא פיתוח אזורי תעשייה. מינהל אזורי תעשייה פועל לפיתוח, קידום ושיווק של כ-90 אזורי תעשייה ברחבי הארץ הנמצאים באזורי פיתוח ובאיו"ש (באיו"ש המשרד פועל כגורם ממליץ ומסייע למנהל האזרחי בתחומים אלו).

הקרקע היא המשאב הבסיסי הדרוש על מנת להניע את תהליך קידום ענף התעשייה במרחב גיאוגרפי. לכן, לזרוע הפיתוח של המשרד חשיבות רבה בקביעת מפת התעסוקה העתידית, בדגש על ענף התעשייה. המשרד פועל רבות בייזום, איתור והמלצה על הקצאת קרקעות לתעשייה, לרבות באמצעות תכנון, הקמה ואכלוס של אזורי תעשייה.

המנהל ממליץ לרמ"י על פטור ממכרז לכ- 500 דונם מדי שנה בממוצע ומפתח 200-250 דונם. בשנתיים האחרונות הייתה עלייה משמעותית במספר הדונמים ששווקו ליזמים. כמו כן, המשרד מעניק ליזמים סבסוד עלות הוצאות הפיתוח הנדרשות לשם פיתוח הקרקע המוקצית לצורך הקמת המפעלים. בנוסף, פועל המשרד להכשרת מנהלי אזורי תעשייה.

גובשה תכנית לקידום תעסוקתי של יוצאי אתיופיה – במסגרתה הוקמה קרן הלוואות ייעודית חוץ בנקאית למתן הלוואות לעסקים קטנים ויזמים יוצאי אתיופיה בהיקף של 30 מלש"ח לטובת קידום יזמות ועסקים קטנים ובינוניים בבעלות יוצאי אתיופיה וגובש מסלול תעסוקה לשילוב יוצאי אתיופיה בתעסוקה איכותית, הולמת כישורים ובשכר גבוה. כמו כן, הושם דגש ובוצעו התאמות בפעילות המעוף על מנת לסייע ולקדם עסקים קטנים ובינוניים

בבעלות יוצאי אתיופיה.

יישום תכנית החומש לפיתוח כלכלי-חברתי של הבדואים בנגב - במסגרת החלטת ממשלה ייעודית לבדואים בדרום (החלטה מספר 2397 מיום 12.2.2017), גובשה תכנית הכוללת תמרוץ מעסיקים להעסיק עובדים מקרב האוכלוסייה הבדואית; מתן סיוע ליזמים ולבעלי עסקים במסגרת פעילות המעוף, בכלים מותאמים לאוכלוסייה הבדואית בנגב; תכנית חדשה למשיכת מפעלים תעשייתיים לאזורי תעשייה המצויים ברשויות המקומיות הבדואיות, בדגש על תעסוקת נשים- במסגרתה אושרו 7 בקשות בהשקעה כוללת של 51.4 מלש"ח, מענק צפוי של 15.4 מלש"ח, סה"כ תוספת צפויה של 136 עובדים חדשים מתוכם 63 עובדות בדואיות.

כמו כן, פורסם קול קורא לקידום יוזמות תעסוקתיות בדגש על תעסוקת נשים ומסקנותיו נבחנות בימים אלה במסגרת צוות בין משרדי בהובלת משרד החקלאות ואגף תקציבים באוצר.

מטרה 4: יצירת סביבה עסקית תומכת וחיזוק העסקים הקטנים והבינוניים

חקיקת חוק מוסר תשלומים- חוק ביוזמת הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים שעבר ונכנס לתוקף, אשר מסדיר את מועדי התשלום לספקים במשק. החוק כולל קיצור מועדי התשלום של רשויות ציבוריות לספקים. כבר ביישום שנתו הראשונה הביא לקיצור מספר ימי האשראי בעשרה ימים בממוצע. במסגרת החוק מחויבים משרדי הממשלה לתשלום שוטף+30 והרשויות המקומיות לשוטף+45 יום. הסוכנות עוקבת אחר יישומו ומטפלת בפניות של עסקים.

הוועדה לחיזוק העסקים הקטנים והבינוניים ואוכלוסיית העצמאים במדינת ישראל - החלטת ממשלה לחיזוק עסקים קטנים ובינוניים במסגרתה גובשה תכנית סיוע לעסקים קטנים וגיבוש המלצות לקידום מדיניות המשך בתחומים של מימון ואשראי, רכש ציבורי, יזמות נשים, מדיניות מיסוי. הוקם צוות בין משרדי לקידום הנושא.

מעריך המעוף - מערך ארצי לסיוע לעסקים וליזמים הכולל 44 מרכזי פיתוח עסקים (סניפים) הפזורים ברחבי הארץ. באמצעות מרכזי מעוף הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים מעניקה לעסקים וליזמים את מכלול הכלים והשירותים הנדרשים להתאמה לצורכי העסק והפיתוח האזורי, לרבות ליווי העסק לאורך זמן. מערך מעוף עובר בתקופה זו תחלופה של ספקים שמפעילים את הסניפים עבור הסוכנות.

הקמת מרכזי עסקים- במסגרת פעילות הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים הוקמו מרכזי עסקים שמטרתם לשמש כמקום פיזי לפעילות של עסקים זעירים וקטנים בתחילת דרכם בשילוב ליווי עסקי, הדרכה ותמיכה מקצועית ובתשלום שכר דירה סמלי ללא מחויבות ארוכת טווח. הסוכנות מפעילה כיום 8 מרכזי עסקים ברחבי הארץ.

מאיץ עסקי במתחם האב (Hub) מקומי- במסגרת הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים הוקמו מתחמי עבודה משותפים (Hub) המהווים סביבת עבודה ייחודית ומעודדת הפרייה הדדית ושיתופי פעולה, דרך היכרות, שיתוף ותמיכה בין חברי ה-hub והקהילה.

בהאבים מופעל מאיץ (אקסלרטור) שהינו פלטפורמה מובנת למתן מעטפת כוללת ליזמים בכל הרבדים הרלוונטיים לכמה מטרות: פיתוח יוזמה לחברת הזנק פעילה (STARTUP), סיוע ליזמים להביא להבשלת הרעיון למיזם, סיוע בגיוס מימון והשקעות למיזמים שנבחרו להשתתף בתוכנית וסיוע ביצירת Networking השנה מפעילה הסוכנות 20 מאיצים עסקיים.

פרויקט מוסדות עוגן- נועד להגדיל את הפעילות העסקית של עסקים קטנים ובינוניים, ולחשוף אותם להזדמנויות עסקיות חדשות. תהליך העבודה מול הארגון מתחיל מאפיון צרכי הרכש, ואיתור ספקים קטנים שיכולים לתת מענה לאותם צרכים, איתור ספקים קטנים ובינוניים בענפים שהוגדרו כרלוונטיים, ויצירת מפגש ראשוני בכנס ספקים. בכנס מציג הארגון לספקים את הזדמנויות הרכש, את הדרכים בהן ניתן להשתלב ברכש.

פעילות בתחום המימון- הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים פועלת רבות על מנת להסיר חסמי נגישות לאשראי ולהון צמיחה, לעודד חדשנות ופריון ולהגביר את כושר התחרות של העסקים הקטנים והבינוניים. בין היתר, באמצעות מתן הלוואות בערבות מדינה דרך המערכת הבנקאית, תכנית לקידום אשראי חוץ בנקאי לעסקים קטנים ובינוניים, תכנית SAWA, קרן הלוואות ליוצאי אתיופיה, קרן סיוע לעסקים במצוקה ועוד.

מתן הלוואות בערבות מדינה דרך המערכת הבנקאית - מתן הלוואות להון חוזר לעסקים קטנים ובינוניים בצמיחה אשר סובלים מקשיי תזרים והלוואות סיוע להקמת עסקים קטנים ובינוניים חדשים או להרחבת עסקים קיימים. הסוכנות אחראית לכינוס ועדות ההיגוי של הקרן ולעבודת יושבי הראש של ועדות האשראי של הקרן.

מדד הידידותיות של הבנקים- הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים פועלת רבות על מנת לעודד ולשפר את מצב האשראי הבנקאי לעסקים. כחלק מפעולות אלו וכדי לעודד את המודעות והתחרותיות בין הבנקים הסוכנות הכינה מדד המגדיר את רמת "הידידותיות" של הבנקים לעסקים קטנים ובינוניים.

מדד זה מורכב מארבעה פרמטרים: (1) היקף האשראי לעסקים קטנים ובינוניים מסך האשראי העסקי של הבנק; (2) שיעור הכנסות מריבית ביחס לשיעור האשראי בסיכון של מגזר העסקים הקטנים והבינוניים; (3) שיעור ההכנסות של הבנק הנוספות לריבית (עמלות שונות) ביחס להיקף הפעילות של המגזר (פיקדונות ואשראי); (4) נגישות שירותי הבנק לעסקים קטנים ובינוניים.

ניטור חקיקה ורגולציה בעלות השפעה על עסקים קטנים ובינוניים- מתן חוות דעת על החלטות ממשלה, הצעות חוק, תקנות ורפורמות והשפעתם על מגזר העסקים הקטנים והבינוניים; ייצוג העסקים הקטנים והבינוניים בוועדות הכנסת ובפורומים בין-משרדיים. וכן בפני גורמים ממשלתיים בנושאים הנוגעים לרגולציה על עסקים קטנים ובינוניים. במסגרת זאת הכינה הסוכנות בשנת 2019 חוות דעת לכ-70 הצעות חוק שעלו לדיון בוועדת שרים לענייני חקיקה או בוועדות הכנסת.

קידום השתתפותם של עסקים קטנים ובינוניים במכרזים ציבוריים- בקרה על מכרזים ממשלתיים וחוץ ממשלתיים על מנת להגביר את נגישותם לעסקים קטנים בהתאם להוראות התכ"ס (תקנון כספים ומשק) של מדינת ישראל. הבקרה כוללת בדיקה שבועית של מכרזי רכש ציבורי ופניה לגורם המפרסם במקרים בהם המכרז כולל חסמים. הדרכה והסברה לעורכי מכרזים בנושא באמצעות הרצאות והפצת חומרי הדרכה.

פרסום מדד עשיית עסקים ברשויות מקומיות- במטרה לעודד את שיפור הרגולציה המקומית כלפי עסקים קטנים ובינוניים בנתה הסוכנות מדד המשקלל ומשקף את רמת ה"ידידותיות" לעסקים של הרשויות המקומיות בישראל.

המדד משקלל שביעות רצון של העסקים מהתנהלות הרשות על פי סקר שהסוכנות עורכת, רמת נגישות המידע של הרשות לעסקים באתר האינטרנט של הרשות ומדד סבסוד ארנונה עסקית מול ארנונה למגורים ברשות. המדד מתעדכן מדי שנה.

פורומים לקידום עסקים - הקמת פורומים של בעלי עסקים מאותו אזור/מכנה משותף אחר, במטרה ליצור תהליכים ואמצעים להגדלת ההזדמנויות לעסקים קטנים ובינוניים ולשפר את שיתוף הפעולה ביניהם, כל זאת בכדי לעודד ולהצמיח את העסקים הקטנים והבינוניים באזור ולשפר את הכלכלה המקומית.

עידוד יזמות נשים- הסוכנות לעסקים קטנים ערכה מחקר שנועד לאפיין את יזמות הנשים, להצביע על חסמים סובייקטיביים ואובייקטיביים העומדים בפני נשים יזמות ולבחון דרכים אפשריות לשיפור מצבן של יזמות חדשות וותיקות. המחקר מצביע על פערים ניכרים בממוצע השכר, בשעות העבודה ובענפי הפעילות המאפיינים יזמות של נשים לעומת גברים. פערים אלו אף גדולים יותר מבשאר המדינות ב-OECD. לאור הפערים העולים מהמחקר, פועלת הסוכנות לטובת עסקים בבעלות נשים במספר מישורים: הטבות לעסקים בבעלות נשים במסלול רכש ציבורי ומסלול מסחר מקוון; השקת פרויקט קהילות עסקיות ארצי מתוכו 7 קהילות של נשות עסקים להן מכנה משותף ייחודי; הכשרות וסדנאות כגון: סדנת קריירה ומשפחה, סדנת נטוורקינג, קורס יזמות הייטק, ועוד.

השקת קמפיין "חודש כחול לבן" ברשתות קמעוניות- במסגרת הקמפיין קודמו ע"י מטה כחול לבן המוצרים המסומנים בתו "המיוצר בישראל", באמצעות מתן הנחות, חשיפת המוצר בקדמת החנות, מתנות לרוכש מוצרים אלה או החזר כספי ועוד, לפי שיקול דעת הרשת. הקמפיין המלווה מזמין את הציבור הרחב לרכוש מוצרי תוצרת הארץ ברשתות המשתתפות תוך חשיפה תקשורתית באמצעי המדיה השונים. כמו כן, הקמת מתחם כחול-לבן על פלטפורמת ShoppingIL של גוגל לקידום רכש של מוצרים כחול-לבן.

חשיפת מוצרי כחול לבן לציבור באמצעות שימוש בתו "מיוצר בישראל"- תו הניתן עבור טובין מתוצרת הארץ ומעיד על כך שהמוצר מיוצר בישראל. התו הוא סימן רשום של התאחדות התעשיינים וניתן על ידה. על יצרן המבקש לסמן את מוצריו בתו "מיוצר בישראל" לעמוד בדרישות האמורות בנוהל "קבלת תו מיוצר בישראל".

בשנתיים האחרונות נחשפו לפעילות החינוכית שמפעיל המטה למעלה מ- 300,000 תלמידים ובני נוער. הפעילות החינוכית כוללת גם תחרות תוצרים ארצית באתר האינטרנט כאשר בסיום הפעילות מתקיים אירוע שיא למאות תלמידים בהשתתפות נציגי המשרד ושותפיו לפעילות כחול-לבן, התאחדות התעשיינים וההסתדרות.

הנגשת המידע ליצואנים הישראליים ושיווק מותג ישראל מהבחינה הכלכלית והמסחרית בחו"ל-

מנהל סחר חוץ פועל להנגיש את המידע שברשותו לתעשייה הישראלית באמצעות הפצת מידע על התעשייה והכלכלה הישראלית לקהל המקומי במדינות השונות.

לשם כך, הנספחים הכלכליים מפעילים :

א. בלוגים ב-20 שפות שונות, שולחים ידיעונים לאנשי קשר מקומיים וכו'. סה"כ נחשפו לפעילות זו כחצי מיליון אנשי עסקים זרים בעולם למידע שהפיצו הנספחים.

ב. בלוג בעברית ובו מידע על הזדמנויות בחו"ל וכן ניוזלטר שבועי לכ-30 אלף אנשי עסקים ישראלים המקושר לבלוג זה.

ג. אתר מינהל סחר חוץ – מעל ל-150,000 מבקרים ייחודיים בשנת 2019.

ד. פעילות ברשתות חברתיות (LinkedIn), טוויטר, פייסבוק ועוד.

מינהל התקינה פועל רבות להגברת המודעות בקרב יצרנים, יבואנים ומשווקים לגבי חובותיהם עפ"י חוק התקנים ולגבי השינויים הצפויים בתקינה ובחקיקה הטכנית בעולם. כמו כן, הממונה על התקינה מפרסם אזהרות רבות לציבור הצרכנים על המוצרים המסוכנים שנמצאו בשווקים (לרבות ריקולים), וגם מידע מועיל לצרכן בדבר מוצרים עליהם חלים תקנים רשמיים.

סקירת עיקרי פעילות מתוכננת – שנת 2020

עיקרי הפעילות המתוכננת לשנת 2020, נועדה לממש את ייעוד המשרד: קידום המשק הישראלי לנתיב חדשנות וצמיחה, תוך חיזוק כושר התחרות בתעשייה ובסקטור העסקי, פיתוח כלכלי חברתי, הפחתת יוקר המחיה ושיפור הסביבה העסקית וכן לטובת מיקום ישראל בין 15 הכלכלות המפותחות בעולם.

במרכז הפעילות המתוכננת לשנה הנוכחית:

1. פיתוח מנועי צמיחה ושיפור הפריון במשק הישראלי

- עידוד תעשייה תחרותית ובת קיימא והקמת מפעלי תעשייה חדשים.
- קידום הפריון והחדשנות, תוך הטמעת טכנולוגיות מתקדמות בתעשייה, במסחר ובשירותים.
- הגדלת היקף וגיוון היצוא בדגש על שווקים גלובליים מתפתחים.
- משיכת השקעות זרות ויצירת שיתופי פעולה תעשייתיים ובינלאומיים.

2. הפחתת יוקר המחיה והגברת התחרות

- הקטנת הריכוזיות הענפית ויצירת משק תחרותי.
- הסרת חסמי יבוא תוך התאמת המשק והיערכותו למגמות הגלובליות.
- קידום מסחר הוגן תוך שמירה על זכויות הצרכנים בהיבטי סחר ובטיחות.

3. פיתוח כלכלי חברתי כתשתית לצמיחת המשק

- משיכת השקעות איכותיות ועידוד החדשנות באזורי עדיפות לאומית כמנוף לפיתוח כלכלי אזורי.
- שילוב וקידום אוכלוסיות ייעודיות ויצירת מקומות עבודה איכותיים.
- היערכות ומוכנות ענפי המשק לשעת חירום בהיבטים משקיים כלכליים.
- יצירת סביבה עסקית תומכת וחיזוק העסקים הקטנים והבינוניים.

4. הסרת חסמי נגישות לאשראי והון ושיפור תזרים המזומנים של עסקים קטנים

ובינוניים

- טיוב הרגולציה, הפחתת נטל בירוקרטי והסרת חסמים העומדים בפני המגזר העסקי.
- סיוע במימוש פוטנציאל הפריון, החדשנות, היעילות וכושר התחרות של העסקים.

5. שימת הלקוח במרכז ומתן מענה מיטבי למגזר העסקי

- להוות "בית לתעשייה" תוך יצירת שיתופי פעולה ומתן מענה בראייה כוללת.
- שיפור השירות והנגשת כלי המשרד באופן שיאפשר את מיצויים המיטבי.
- סיוע ליחידות המשרד בהשגת מטרותיהן על ידי מתן שירותים תומכים פנימי.

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה פועלת מכוח החוק לעידוד השקעות הון תשי"ט – 1959. ביום 1.1.2017, שונה שם "מרכז ההשקעות" ל"רשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה" וזאת במסגרת תיקוני חקיקה של החוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959.

ברשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מספר מסלולי סיוע: מסלול מענקים מכוח החוק לעידוד השקעות הון ומסלולים מנהליים רבים, וביניהם: מסלולי תעסוקה, מסלולי איכות הסביבה- גז והפחתת פליטות, מסלול פרויקט, מסלול יצור מתקדם, מסלולי תחרות / יוקר מחייה, מסלולי תיעוש הבנייה ועוד.

המסלולים המנהליים פועלים מכוח החלטות ממשלה וסיכומים בין-משרדיים במסגרת הוראות מנכ"ל.

יעדי הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ותפקידיה:

א. עידוד השקעות הון ויוזמה כלכלית, באופן שבו תינתן עדיפות לחדשנות ולפעילות באזורי פיתוח, לשם פיתוח כושר היצור של משק המדינה.

ב. שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בשווקים בין לאומיים ויצירת תשתית למקומות עבודה חדשים ובני קיימא.

החוק לעידוד השקעות הון מהווה אמצעי מרכזי במדיניות עידוד והגברת הצמיחה הכלכלית בישראל בכלל ובפריפריה בפרט.

בחוק ובתקנות שהותקנו לפיו נקבעו שני סוגי תמריצים והם הטבות מס ומענקי הון:

א. תמריצי הטבות מס ומענקי הון, שמטרתם העיקרית הינה הגברת הצמיחה במשק: תמריצים אלו מכוונים לעודד השקעות במשק כולו לשם הגברת הצמיחה הכלכלית, במרכז ובפריפריה.

ב. תמריצים לפריפריה: תמריצים (מענקים ומס חברות מופחת של 7.5% בפריפריה לעומת 16% במרכז הארץ) שנועדו להשפיע על פיזור התעשייה ברחבי הארץ והגברת פעילות והשקעות בפריפריה, במטרה לצמצם את אי-השוויון האזורי ולעודד צמיחה בת-קיימא.

ההטבות לעידוד התעשייה ניתנות בהקמה ובהרחבה של מפעל תעשייתי, בשני מסלולים מרכזיים מסלול מענקים ומסלול הטבות במס. כל מסלול פועל בנפרד מהמסלול האחר וללא תלות באחר, מפעל ששוכן באזור פיתוח א' יכול לקבל גם הטבות מס וגם מענקים.

בשנת 2017 נכנסו לתוקף תיקוני חקיקה שיזמו הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ומשרד האוצר, העוסקות במתן הטבות במס על הכנסה הנובעת מקניין רוחני שבבעלות מפעל מועדף טכנולוגי, הפחתת שיעור מס חברות בפריפריה למפעל מועדף, במקום 9% ל-7.5%, הטבות במס למשיכת דיבידנד של מפעל טכנולוגי, ביטול ועדת ערר והגבלת משך זמן למתן להחלטה בדבר, שינוי שם מרכז ההשקעות לרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה, שינוי אופן מדידת "בר-תחרות" (יצוא), באופן שיקל על עמידה בתנאי זה, מתן מענק של עד 10% נוספים למפעלים השוכנים בעומק הפריפריה במחוז צפון (אשכול פריפריאלי 1-4), וכן למפעלים השוכנים ביישובי שדרות ועוטף עזה, הכללת מפעל עם יצור מתקדם, המקדם חדשנות, בהגדרת "מפעל טכנולוגי מועדף" ושינוי תקנות יצוא עקיף.

פעילות הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מאשרת מדי שנה מאות תכניות. לשם כך, מפעילה הרשות להשקעות מנגנון רחב במיקור חוץ, אשר עוסק בהליכי הטיפול הנגזרים מן החוק וההוראות המנהליות, כדוגמת החברה הממשלתית ענבל המספקת לרשות לפיתוח התעשייה והכלכלה שירותי חשבות ומיכון, גופים מלווים, רואי חשבון ושמאים.

בשנים האחרונות פעלה הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה לחידוש ועדכון של עשרות נהלים וביטולם של נהלים ישנים, כמו כן נערכו ימי עיון והסברה, כנסים, סדנאות, פרסום דיגיטלי באינטרנט וקשר ישיר עם התעשייה והתעשיינים, וזאת במטרה להנגיש את הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ללקוחותיה.

כמו כן, בשנת 2017 נכנסו לתוקף תיקוני החקיקה שיזמה הרשות, על מנת להתאים את החוק ולהנגישו לתעשייה. בנוסף, הרשות שדרגה את מערך המחשוב והפעילות המקוונת, לצורך יצירת תשתית ידידותית לזמרים ולמשקיעים ופותרה מערכת בשם קלכלית.

פעילות הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה כוללת טיפול בכל הבקשות הן ברמת תאגיד והן ברמת תכנית השקעות, החל מרישום בקשה להקמה/הרחבה, קליטתה, בחינת הבקשה והבאתה לדיון במנהלת הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה וכלה בטיפול שוטף של הבקשות לעדכון הן ברמה של תאגיד (שינויי בעלות, הסבות כתבי אישור, שינוי צורת התאגדות וכו') והן ברמה של תכנית השקעות (עדכון רשימת השקעות, הארכת מועד ביצוע, שינוי הגדרת מוצר, שינוי מיקום המפעל, שינוי בתנאי כתב האישור ועוד) של כלל הבקשות.

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מפעילה מערך פיקוח ובקרה לאורך כל חיי התכנית ועד לסיום התכנית. במהלך ביצוע השקעות של התכנית מבצעת הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ביקורות יזומות במפעלים.

השקעות זרות

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מטפלת באופן שוטף בכ-100 בקשות שונות של משקיעים זרים במסגרת התכניות השונות. להלן פירוט סוגי הבקשות השונות לעניין ההשקעות הזרות:

- הקמה והרחבה של מפעלים
- עידוד תעסוקה בשכר גבוה בפריפריה
- שינוי בעלי מניות
- הסבות, רכישות ומיזוגים
- הארכות מועד ביצוע
- אישורים עקרוניים
- שינויים פנימיים בסעיפי השקעות
- שינוי מקום אתר
- סיוע באיתור מיקום למפעלים, בשיתוף עם מינהל אזורי תעשייה

פירוט המסלולים

מסלול המענקים נותן מעמד של "מפעל מאושר" לתכניות השקעות, המזכות במענקים וההטבות מכוח חוק עידוד השקעות הון התשי"ט-1959. שיעור המענקים בגין השקעות המוכרות ברכוש קבוע הוא 20%, בנוסף ניתן לקבל עד 10% מענק נוסף בנגב, בפריפריה בצפון וביישובי שדרות ועוטף עזה. מסלול המענקים מופעל על ידי הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ומכוחו ניתן מענק השקעה לחבר בני אדם שהוא בעל "מפעל מאושר", במסלול זה, ניתן ליהנות, גם מהטבות מס למפעל מועדף על פי החוק, ללא צורך לבחור באחד מבין השניים בלבד.

מסלול הטבות המס מופעל על ידי רשות המסים ומכוחו ניתנות ל"חברה מועדפת" שיעור מס מופחת. להלן עיקרי הטבות המס ל"חברה המועדפת" - שיעור מס מופחת למפעלי תעשייה מייצאים (לפחות 25% מהמחזור):

16% במרכז הארץ ו- 7.5% בפריפריה (אזור פיתוח א'). מס מופחת על משיכת דיבידנד בשיעור 20% ופחת מואץ.

מסלול בניה להשכרה למגורים (הטבת מס) : מסלול זה ניתן על פי הפרק השביעי לחוק עידוד השקעות הון. זכאי להטבה מי שבונה בנין אשר מחציתו מיועד להשכרה למגורים, כאשר הדירות להשכרה מושכרות 5 שנים מתוך 7 השנים הראשונות. ההטבה הניתנת במסגרת מסלול זה הינה פחת מואץ בשיעור 20% לשנה ומס מופחת על הכנסה חייבת מהשכרה או מכירה של דירה בבניין חדש להשכרה בשיעור של 20% ליחיד ו-11% לחברה.

מתווים משותפים עם הרשות לחדשנות: מסלול זה נועד לסייע ולתמרץ, במסגרת מסלול מענקים מכח החוק לעידוד השקעות הון, חברות סטארט-אפ לעבור ממו"פ לייצור מתקדם בישראל.

לצורך כך גובשו שני מתווים :

א. מתווה "ממחקר ופיתוח לייצור מתקדם" - נועד לעודד חברות המפתחות/מטמיעות (ע"י רכש) קניין רוחני, טכנולוגיות ייצור ומוצרים חדשניים ומתקדמים להקים מפעל תעשייתי בישראל.

ב. מתווה "מפעל תעשייתי ראשוני" - נועד לעודד חברות שפיתחו מוצר חדשני ונדרשות לעמוד ברגולציות בין-לאומיות, כדי שבכפוף לאישור הרגולציה יעבור המפעל לייצור חרושתי.

שיעור המענקים - 20% מההשקעה המאושרת בגין רכוש קבוע. בתנאים מסוימים ניתן לקבל גם מענק נוסף בגובה של עד 10% מההשקעה המוכרת באזורי הנגב (קו רוחב 10 ודרומה), בפריפריה בצפון (אשכול פריפריאלי 4-1) וביישובי שדרות ועוטף עזה.

מסלולי תעסוקה

מסלולי תעסוקה נותנים הטבות למפעלים ולעסקים, ע"פ מתווה של השתתפות בעלות העסקת עובדים חדשים באזורי עדיפות לאומית, וכן השתתפות בעלות העסקת עובדים חדשים של אוכלוסיות ששיעור השתתפותן בשוק התעסוקה נמוך בכל הארץ.

המסלולים מעודדים את צד הביקוש להעסקת עובדים חדשים ובכך יוצרים מקומות תעסוקה חדשים.

פירוט מסלולי תעסוקה עיקריים:

הוראת מנכ"ל 4.17 - המסלול מתמרח מעסיקים לקלוט עובדים ששיעור השתתפותם בשוק העבודה נמוך: האוכלוסייה הערבית (לרבות בדואים, צ'רקסים ודרוזים), חרדים, אנשים עם מוגבלות והורים יחידים.

הסיוע ניתן לחברות שעיסוקן העיקרי הוא או באחד מענפי התעשייה או באחד מענפי השירותים המפורטים בהוראה.

הוראת מנכ"ל 4.17 עברה שינויים מהותיים בשנתיים האחרונות. השינוי העיקרי הוא הדרישה לשכר ברוטו שלא יפחת מ- 70%-75% מהשכר הממוצע במשק לכל אחד מהעובדים שיגויסו, לעומת דרישה של תשלום שכר מינימום בהוראות קודמות.

הוראת מנכ"ל 4.18 - תכנית זו נועדה לעודד השקעות במשק של תעשיית העילית, תוך שימת דגש על העלאת שיעור הצמיחה באזורי עדיפות לאומית ועל עידוד יצירת משרות בשכר גבוה באזורים אלה.

התכנית מסייעת למשקיעים שמעוניינים להקים/להרחיב/להעתיק את עסקיהם לאזורי עדיפות לאומית. סיוע לחברות היי-טק באזורים אלה יוצר פעילות כלכלית המאפשרת לחברות להתפתח ומשפיע על המרקם הדמוגרפי בפריפריה.

הוראת מנכ"ל 4.20 - תכנית זו נועדה לסייע למעסיקים מתעשייה עתירת ידע בשילובם של סטודנטים ובוגרי המוסדות להשכלה גבוהה בישראל מהאוכלוסייה הערבית, לרבות דרוזים בדואים וצ'רקסים שלומדים או למדו מקצועות טכנולוגיים.

הוראת מנכ"ל 4.28 - מסלול מיוחד לשילוב אנשים עם מוגבלות בתעסוקה בשוק החופשי. מדובר באנשים ששיעור השתתפותם בשוק העבודה נמוך משיעור התעסוקה של האוכלוסייה הכללית, בשל חששות וחסמים של מעסיקים ושל העובדים עצמם להשתלב בתעסוקה.

מסלול פריון

הוראת מנכ"ל 4.44 - תכנית להגדלת הפריון בתעשייה

תכנית זו מעודדת מפעלים להעלאת פריון העבודה ומיועדת עבור מפעלים תעשייתיים או קווי ייצור במפעלים תעשייתיים זעירים, קטנים או בינוניים שאינם עומדים בתנאי החוק לעידוד השקעות הון.

התכנית להעלאת פריון העבודה נותנת הזדמנות למפעלים להגביר את קצב צמיחת הפריון בעבודה ומאפשרת למשק הישראלי להקטין חסמים ולשפר את התחרות מול יתר מדינות ה-OECD.

במסגרת הוראה זו, על מבקש הסיוע לגבש "תכנית להעלאת פריון בעבודה". שיעור הסיוע - 30% מההשקעות המזכות וכולל גובה סיוע מקסימלי (300 אש"ח עבור פעילות זעירה, 1.5 מיליון ש"ח עבור פעילות קטנה ו-3 מיליון ש"ח עבור פעילות בינונית).

מסלול יצור מתקדם

הוראת מנכ"ל 4.54 - מסלול להטמעת טכנולוגיות ייצור מתקדם

מסלול זה נועד לעודד מפעלים תעשייתיים להטמיע טכנולוגיות ייצור מתקדם במפעלים או בקווי ייצור במפעלים (בכל רחבי הארץ), לצורך שיפור התוצאות העסקיות של המפעל, זאת באמצעות השתתפות בסיכון הכרוך בהטמעה של טכנולוגיות חדשניות.

פעולות ההטמעה המוכרות במסגרת הוראה זו:

א. הטמעה של שיטות ייצור חדשניות המבוססות על הטמעת אמצעי ייצור מתקדמים.

ב. הטמעה של חומרים מתקדמים בתהליכי ייצור או ייצור עצמי של חומרים מתקדמים להשבחת מוצר ביניים או מוצר סופי.

ג. הטמעה של טכנולוגיות מידע מתקדמות המאפשרות זרימת מידע, או קישוריות ו/או ניטור ו/או איסוף, ניתוח וחישוב מתקדמים של נתוני ייצור בין חלקים שונים בתהליכי הייצור או שרשרת האספקה.

שיעור הסיוע - באזורי עדיפות לאומית שיעור הסיוע הינו 20% מההשקעות המזכות ובתוספת של 10% (מענק בונוס), עם הוכחת התוצאות. ביתר הארץ שיעור הסיוע הינו 15% מההשקעות המזכות ובתוספת של 5% (מענק בונוס), עם הוכחת התוצאות. היקף הסיוע מוגבל בהתאם לגודל הפעילות.

הוראת מנכ"ל 4.49 - מסלול למשיכת מפעלים תעשייתיים ליישובי הבדואים בנגב

מסלול זה נועד להביא לחיזוק חוסנם הכלכלי והחברתי של האוכלוסייה הבדואית בנגב, ומעודד הקמת מפעלים תעשייתיים באזור תעשייה צמוד דופן או באזור תעשייה משותף באחד מיישובי הבדואים בנגב.

שיעור הסיוע - 30% מההשקעות המזכות המאושרת ולא יותר מ-3 מיליון ש"ח.

מסלולי איכות הסביבה

מסלול סיוע במימון חיבור למערכת חלוקת גז טבעי (הוראת מנכ"ל 4.5) – המסלול מיועד לעודד ולתמרץ צרכני גז גדולים להתחבר לרשת הגז הטבעי. התמרוץ יהיה באמצעות השתתפות בעלויות חיבור למערכת החלוקה של הגז הטבעי ובעלויות הסבת מערכות פנימיות של מתקני הלקוח לשימוש בגז טבעי.

מסלול להפחתת פליטות גזי חממה הוראת מנכ"ל 4.21

מסלול לתמיכה בפרויקטים להפחתת פליטות גזי חממה והתייעלות אנרגטית, על ידי צמצום צריכת החשמל, באופן עקיף או ישיר. המסלול מנוהל בשיתוף הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה במשרד הכלכלה והתעשייה, רשות החדשנות, המשרד להגנת הסביבה ומשרד האנרגיה.

מסלולים מיוחדים

מסלול לעידוד תחרות והורדת יוקר מחייה – במסגרת מסלול זה הופעלו בשנים האחרונות מסלול לעידוד תחרות בענף החלב, מסלול לעידוד התחרות בשוק בשר בקר טרי כשר מפורק ומסלול לעידוד התחרות בשוק המזון ללא גלוטן.

מסלול תיעוש הבנייה - תיעוש הבניה הוא שם כולל לבנייה שבה נעשה שימוש בטכנולוגיות מתקדמות, בשיטות עבודה, בציוד בניה משוכלל ובמוצרי חרושת המיוצרים מחוץ לאתר, בהשוואה לבניה הקונבנציונלית, שבה נעשה שימוש בטכנולוגיות עתירות עבודה המבוצעות ברובן באופן ידני באתר הבניה עצמו.

במסגרת זו מופעלים שני תתי מסלולים:

- מסלול לתמיכה ברכש ציוד לבנייה מתועשת (צב"מ), הוראת מנכ"ל 4.40
- מסלול להגדלת תיעוש במבני מגורים בנייה מרקמית רוויה, הוראת מנכ"ל 4.39

מסלול סייבר – בשיתוף עם המטה הקיברנטי במשרד רוח"מ, להעלאת רמת ההגנה של מפעלים תעשייתיים חיוניים.

לאור הגדילה בהיקפים ובעוצמות של התקפות סייבר על ארגונים במשק בישראל, נדרש להגן על מרחב הסייבר ולהעלות את רמת המוכנות לאיומים, תוך שמירה על חיוניותו כמנוע צמיחה וכמאפשר זרימה חופשית של מידע, שירותים ומסחר.

מינהל סחר חוץ

מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה והתעשייה מגבש ומוביל את מדיניות סחר החוץ של מדינת ישראל במטרה להגביר את כושר התחרות של התעשייה הישראלית, למען הגדלה וגיוון של היצוא הישראלי ומשיכת השקעות זרות באמצעות מספר כלים: מערך הנספחויות הכלכליות, ייזום וכינון הסכמי סחר לשיפור תנאי הסחר של ישראל, כלי סיוע מימוניים לשיווק בין-לאומי ופיקוח על הייצוא הדו שימושי והאב"כ.

במסגרת פעילותו לקידום הסחר והיצוא עוסק המינהל בסיוע לתעשייה הישראלית בהעמקת הפעילות בשווקים קיימים ובפתיחת שווקים חדשים.

מינהל סחר חוץ מפעיל מערך של כ-45 נספחויות כלכליות במרכזים הכלכליים החשובים בעולם, אשר תפקידן להגדיל את היצוא הישראלי, למשוך השקעות זרות לישראל ולקדם את היחסים הכלכליים של ישראל עם הכלכלות החשובות בעולם.

הנספחויות הכלכליות פועלות במגוון דרכים לקידום היצוא וההשקעות הזרות, ביניהן: ייזום פעילויות כלכליות, ארגון משלחות עסקיות לחו"ל, תיאום פגישות עסקיות בתערוכות לאומיות ובין-לאומיות, ארגון משלחות כלכליות ומסחריות לישראל, עריכת סמינרים מקצועיים, פתיחת דלתות בחברות וגופי ממשל בשווקי היעד, וכן סיוע בנושאי רגולציה המקשים על תהליך היצוא. בנוסף, המינהל פועל מול מוסדות פיננסיים בינלאומיים, להגברת החשיפה של התעשייה הישראלית.

המינהל יוזם ומנהל מו"מ על הסכמי סחר חדשים, מעדכן באופן שוטף הסכמי סחר קיימים, פועל להסרת חסמי סחר ומייצג את מדינת ישראל בארגונים כלכליים בינ"ל: WTO, OECD ובנציגות ישראל לאיחוד האירופאי.

המינהל מפעיל מערך של כלים המסייעים לחברות ישראליות לפעול בחו"ל: תכנית של"ב (שער לשיווק בינלאומי), התומכת בחברות אשר מתחילות את דרכן בשווקים הבינלאומיים, ותכנית "כסף חכם", המסייעת לפריצה לשוק חדש.

בסוף 2018 קיבל מינהל סחר חוץ לידיו את מכלול הטיפול בנושא הפיקוח על היצוא האזרחי הדו-שימושי, והוא נמצא בתהליך של הפיכה לרשות המוסמכת גם בהקשרי הפיקוח על היצוא בתחום הביולוגי, הכימי והגרעיני. משרד הכלכלה והתעשייה מהווה את הרשות המוסמכת מכוח חוק למתן רישיונות בתחומים אלה, תוך קיום חובת התייעצות עם משרדי החוץ והביטחון.

המינהל עורך סקרים ומשובים על השירות שהוא מעניק ללקוחותיו, מפיק לקחים ומיישם. כמו כן למינהל פעילות ענפה במרחב המקוון: באתרים, בבלוגים וברשתות החברתיות. מינהל סחר חוץ עורך סקרים כלכליים וסטטיסטיים בתחום פעילותו.

יעדי משרד הכלכלה והתעשייה בתחום היצוא בשנתיים האחרונות:

1. הגדלת וגיוון היצוא:
2. הגדלת היקף היצוא ל-120 מיליארד דולר עד שנת 2020.
3. המשך הגיוון הגיאוגרפי והענפי.
4. הגדלת מספר היצואנים.

אגף קידום יצוא:

הנספחים הכלכליים מבצעים מגוון פעילויות במהלך השנה, במטרה לענות על צרכי התעשייה הישראלית המשתנים, ובדגש על היתרון היחסי במדינת היעד. בשנת 2019 בוצעו כ-700 פעילויות לקידום יצוא ומשיכת השקעות זרות, טופלו כ-3,300 פניות יזומות מכ-1,500 חברות ומערך הנספחים היה שותף בלמעלה מ-320 סיפורי הצלחה של חברות עסקיות אשר הצליחו לבצע עסקאות בהיקף של למעלה מ-900 מיליון דולר בעקבות סיוע של נספחיות משרד הכלכלה והתעשייה.

אגף מדיניות סחר והסכמים:

פעילויות מרכזיות של האגף למדיניות והסכמי סחר בשנת 2019: ההסכם המורחב לאזור סחר חופשי (אס"ח) עם קנדה שהושלם ונחתם במאי 2018 נכנס לתוקף בספטמבר 2019.

הסתיים המו"מ על הסכם אזור סחר חופשי עם קוריאה והוא עובר לתהליך תרגום ואשרור בשתי המדינות. המו"מ על הסכם אס"ח עם אוקראינה הושלם ונחתם בינואר 2019. ההסכם בתהליך אשרור.

המו"מ על הסכם סחר עם בריטניה אשר יחליף את ההסכם עם האיחוד האירופי עם צאת של בריטניה ממנו, הושלם וההסכם נחתם בתחילת 2019.

המו"מ על הסכמי אס"ח עם סין, וייטנאם והאיחוד הכלכלי האירו-אסייתי נמשך. המו"מ עם האיחוד האירופי על כללי מקור חדשים לכלל מדינות אזור הים התיכון נמשך. ישראל וגוואטמלה החלו לנהל מו"מ על הסכם אזור סחר חופשי. ישראל וארה"ב המשיכו לדון בהסכם חדש בתחום המזון והחקלאות.

WTO - ישראל משתתפת ביוזמה למו"מ על הסכם סחר אלקטרוני. המו"מ עדין בשלבים ראשונים.

האגף הוביל טיפול בתלונה שהוגשה בארה"ב, על כך שחברת המגנזיום הישראלית מוכרת בארה"ב במחירי היצף ונהנית מסבסוד הפוגעים בתעשייה המקומית בארה"ב. לאחר כשנה של העברת מסמכים ותשאול מצד ארה"ב התקבלה שם החלטה רשמית שהחברה אינה גורמת נזק לתעשייה האמריקאית והנושא נסגר.

בתחום ה-OECD נעשתה פעילות בכל הוועדות המקצועיות באחריות המשרד תוך קידום נושאים בעלי חשיבות למשרד והמשך הפעילות להנגשת תוצרי העבודה של הארגון, בין השאר באמצעות הבלוג שמפעילה הנספחות הכלכלית.

האגף שותף לתכנית עידוד התעשייה להשתתפות בוועדות תקינה בין לאומיות, על מנת לאפשר לתעשייה לשלב ביתר קלות את מוצריה בשווקי חו"ל. את הפרויקט מרכז אגף תקינה במכון התקנים.

מערך כלי סיוע לתעשייה:

המערך הפעיל ב-2019 מספר קרנות, כאשר שתי העיקריות הן: תכנית של"ב (שער לשיווק בינלאומי) – סיוע ליצואנים מתחילים במהלך 2019 הוגשו 179 בקשות. מתוך הבקשות, אושרו 72 בהיקף כספי של כ-13 מיליון ₪. תכנית "כסף חכם" – סיוע לפריצה לשוק חדש במהלך 2019 הוגשו 258 בקשות. מתוך הבקשות, אושרו 80 בהיקף כספי של כ-36 מיליון ₪. בסך הכל, בשנת 2019 קרנות הסיוע השונות אותן מפעיל המינהל סייעו לכ-150 חברות בהיקף של כ-49 מיליון ₪.

פעילות מול מוסדות פיננסיים בינ"ל:

בשנת 2019 הצטרף המשרד, בשותפות עם מערך הסייבר הלאומי, לקרן DDP, Digital Development Partnership.

הקרן, בהובלת הבנק העולמי, מסייעת למדינות מתפתחות לשפר את יכולות הגנת הסייבר על מערכות אזרחיות ע"י בניית יכולות וקידום פרויקטים בתחום. פיקוח על הייצוא הדו שימושי:

כאמור, מדובר באגף חדש שהוקם במינהל סחר חוץ, ואשר מהווה את הרשות המוסמכת (הרגולטור) בתחום הפיקוח על היצוא האזרחי הדו-שימושי ועם השלמת התהליך גם בתחום הביולוגי, הכימי והגרעיני. כיום מנופקים תחת מערך הרישוי של משרד הכלכלה והתעשייה מאות רישיונות יצוא בשנה, בסך יצוא מפקח כולל המוערך בכ-1.5 מיליארד ₪.

משרד הכלכלה מפקח על תחומים אלה מכח צווי פיקוח המצויים תחת פקודת היבוא והיצוא, וזאת משנת 2004 (אב"כ) ומשנת 2006 (דו-שימושי). צווים אלה קולטים לתוך המערכת החוקית הישראלית המחייבת דרישת של הסדרים בין לאומיים בתחום זה.

האגף החדש כולל בעלי תפקידים בתחום הרישוי והסיווג, האכיפה והפיקוח, המידע, הרגולציה והתחום הבין לאומי אשר פועלים בנושא תוך בנית תכנית עבודה מסודרת.

הרשות לשט"פ תעשייתי וקידום השקעות זרות

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה פועלת מכוח החוק לעידוד השקעות הון תשי"ט – 1959. ביום 1.1.2017 שונה שם "מרכז ההשקעות" ל"רשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה" וזאת במסגרת תיקוני חקיקה של החוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959.

ברשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מספר מסלולי סיוע : מסלול מענקים מכוח החוק לעידוד השקעות הון ומסלולים מנהליים רבים, וביניהם : מסלולי תעסוקה, מסלולי איכות הסביבה- גז והפחתת פליטות , מסלול פריזון, מסלול יצור מתקדם, מסלולי תחרות / יוקר מחייה, מסלולי תיעוש הבנייה ועוד.

המסלולים המנהליים פועלים מכוח החלטות ממשלה וסיכומים בין-משרדיים במסגרת הוראות מנכ"ל.

יעדי הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ותפקידיה:

ג. עידוד השקעות הון ויוזמה כלכלית, באופן שבו תינתן עדיפות לחדשנות ולפעילות באזורי פיתוח, לשם פיתוח כושר היצור של משק המדינה.

ד. שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בשווקים בין לאומיים ויצירת תשתית למקומות עבודה חדשים ובני קיימא.

החוק לעידוד השקעות הון מהווה אמצעי מרכזי במדיניות עידוד והגברת הצמיחה הכלכלית בישראל בכלל ובפריפריה בפרט.
בחוק ובתקנות שהותקנו לפיו נקבעו שני סוגי תמריצים והם הטבות מס ומענקי הון :

ג. תמריצי הטבות מס ומענקי הון, שמטרתם העיקרית הינה הגברת הצמיחה במשק : תמריצים אלו מכוונים לעודד השקעות במשק כולו לשם הגברת הצמיחה הכלכלית, במרכז ובפריפריה.

ד. תמריצים לפריפריה : תמריצים (מענקים ומס חברות מופחת של 7.5% בפריפריה לעומת 16% במרכז הארץ) שנועדו להשפיע על פיזור התעשייה ברחבי הארץ והגברת פעילות והשקעות בפריפריה, במטרה לצמצם את אי-השוויון האזורי ולעודד צמיחה בת-קיימא.

ההטבות לעידוד התעשייה ניתנות בהקמה ובהרחבה של מפעל תעשייתי, בשני מסלולים מרכזיים מסלול מענקים ומסלול הטבות במס. כל מסלול פועל בנפרד מהמסלול האחר וללא תלות באחר, מפעל ששוכן באזור פיתוח א' יכול לקבל גם הטבות מס וגם מענקים.

בשנת 2017 נכנסו לתוקף תיקוני חקיקה שיזמו הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ומשרד האוצר, העוסקות במתן הטבות במס על הכנסה הנובעת מקניין רוחני שבבעלות מפעל מועדף טכנולוגי, הפחתת שיעור מס חברות בפריפריה למפעל מועדף, במקום 9% ל-7.5%, הטבות במס למשיכת דיבידנד של מפעל טכנולוגי, ביטול ועדת ערר והגבלת משך זמן למתן להחלטה בדבר, שינוי שם מרכז ההשקעות לרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה, שינוי אופן מדידת "בר-תחרות" (יצוא), באופן שיקל על עמידה בתנאי זה, מתן מענק של עד 10% נוספים למפעלים השוכנים בעומק הפריפריה במחוז צפון (אשכול פריפריאלי 1-4), וכן למפעלים השוכנים ביישובי שדרות ועוטף עזה, הכללת מפעל עם יצור מתקדם, המקדם חדשנות, בהגדרת "מפעל טכנולוגי מועדף" ושינוי תקנות יצוא עקיף.

פעילות הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מאשרת מדי שנה מאות תכניות מאושרות. לשם כך, מפעילה הרשות להשקעות מנגנון רחב במיקור חוץ, אשר עוסק בהליכי הטיפול הנגזרים מן החוק וההוראות המנהליות, כדוגמת החברה הממשלתית ענבל המספקת לרשות לפיתוח התעשייה והכלכלה שירותי חשבות ומיכון, גופים מלווים, רואי חשבון ושמאים.

בשנים האחרונות פעלה הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה לחידוש ועדכון של עשרות נהלים וביטולם של נהלים ישנים, כמו כן נערכו ימי עיון והסברה, כנסים, סדנאות, פרסום דיגיטלי באינטרנט וקשר ישיר עם התעשייה והתעשיינים, וזאת במטרה להנגיש את הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ללקוחותיה.

כמו כן, בשנת 2017 נכנסו לתוקף תיקוני החקיקה שיזמה הרשות, על מנת להתאים את החוק ולהנגישו לתעשייה. בנוסף, הרשות שדרגה את מערך המחשוב והפעילות המקוונת, לצורך יצירת תשתית ידידותית לזמרים ולמשקיעים ופותחה מערכת בשם קלכלית.

פעילות הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה כוללת טיפול בכל הבקשות הן ברמת תאגיד והן ברמת תכנית השקעות, החל מרישום בקשה להקמה/הרחבה, קליטתה, בחינת הבקשה והבאתה לדיון במנהלת הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה וכלה בטיפול שוטף של הבקשות לעדכון הן ברמה של תאגיד (שינויי בעלות, הסבות כתבי אישור, שינוי צורת התאגדות וכו') והן ברמה של תכנית השקעות (עדכון רשימת השקעות, הארכת מועד ביצוע, שינוי הגדרת מוצר, שינוי מיקום המפעל, שינוי בתנאי כתב האישור ועוד) של כלל הבקשות.

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מפעילה מערך פיקוח ובקרה לאורך כל חיי התכנית ועד לסיום התכנית. במהלך ביצוע השקעות של התכנית מבצעת הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ביקורות יזומות במפעלים.

השקעות זרות

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מטפלת באופן שוטף בכ-100 בקשות שונות של משקיעים זרים במסגרת התכניות השונות. להלן פירוט סוגי הבקשות השונות לעניין ההשקעות הזרות:

- הקמה והרחבה של מפעלים
- עידוד תעסוקה בשכר גבוה בפריפריה
- שינוי בעלי מניות
- הסבות, רכישות ומיזוגים
- הארכות מועד ביצוע
- אישורים עקרוניים
- שינויים פנימיים בסעיפי השקעות
- שינוי מקום אתר
- סיוע באיתור מיקום למפעלים, בשיתוף עם מינהל אזורי תעשייה

פירוט המסלולים

מסלול המענקים נותן מעמד של "מפעל מאושר" לתכניות השקעות, המזכות במענקים וההטבות מכוח חוק עידוד השקעות הון התשי"ט-1959. שיעור המענקים בגין השקעות המוכרות ברכוש קבוע הוא 20%, בנוסף ניתן לקבל עד 10% מענק נוסף בנגב, בפריפריה בצפון וביישובי שדרות ועוטף עזה.

מסלול המענקים מופעל על ידי הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה, ומכוחו ניתן מענק השקעה לחבר בני אדם שהוא בעל "מפעל מאושר", במסלול זה, ניתן ליהנות, גם מהטבות מס למפעל מועדף על פי החוק, ללא צורך לבחור באחד מבין השניים בלבד.

מסלול הטבות המס מופעל על ידי רשות המסים ומכוחו ניתנות ל"חברה מועדפת" שיעור מס מופחת. להלן עיקרי הטבות המס ל"חברה המועדפת" -

שיעור מס מופחת למפעלי תעשייה מייצאים (לפחות 25% מהמחזור):
 16% במרכז הארץ ו- 7.5% בפריפריה (אזור פיתוח א'). מס מופחת על משיכת דיבידנד
 בשיעור 20% ופחת מואץ.

מסלול בניה להשכרה למגורים (הטבת מס): מסלול זה ניתן על פי הפרק השביעי לחוק
 עידוד השקעות הון. זכאי להטבה מי שבונה בנין אשר מחציתו מיועד להשכרה למגורים,
 כאשר הדירות להשכרה מושכרות 5 שנים מתוך 7 השנים הראשונות.

ההטבה הניתנת במסגרת מסלול זה הינה פחת מואץ בשיעור 20% לשנה ומס מופחת על
 הכנסה חייבת מהשכרה או מכירה של דירה בבניין חדש להשכרה בשיעור של 20% ליחיד ו-
 11% לחברה.

מתווים משותפים עם הרשות לחדשנות: מסלול זה נועד לסייע ולתמרץ, במסגרת מסלול
 מענקים מכח החוק לעידוד השקעות הון, חברות סטארט-אפ לעבור ממו"פ לייצור מתקדם
 בישראל.

לצורך כך גובשו שני מתווים:

ג. מתווה "ממחקר ופיתוח לייצור מתקדם" - נועד לעודד חברות המפתחות/מטמיעות
 (ע"י רכש) קניין רוחני, טכנולוגיות ייצור ומוצרים חדשניים ומתקדמים להקים
 מפעל תעשייתי בישראל.

ד. מתווה "מפעל תעשייתי ראשוני" - נועד לעודד חברות שפיתחו מוצר חדשני ונדרשות
 לעמוד ברגולציות בין-לאומיות, כדי שבכפוף לאישור הרגולציה יעבור המפעל לייצור
 חרושתי.

שיעור המענקים - 20% מההשקעה המאושרת בגין רכוש קבוע. בתנאים מסוימים ניתן לקבל
 גם מענק נוסף בגובה של עד 10% מההשקעה המוכרת באזורי הנגב (קו רוחב 10 ודרומה),
 בפריפריה בצפון (אשכול פריפריאלי 1-4) וביישובי שדרות ועוטף עזה.

אישורים במסלול מענקים

מס' חברות	תוספת עובדים	סכום המענקים	סכום ההשקעה
80	1,637	346 מיליון ₪	1.7 מיליארד ₪
	370	700 מיליון ₪	17.5 מיליארד שקלים

הסיוע ניתן למפעלים תעשייתיים ברי-תחרות כהגדרתם בחוק.
סכום המענק הממוצע לתכנית במסלול המענקים עמד על כ-4.3 מיליון ₪.

בנוסף, אושרה תכנית השקעות לחברת אינטל, בהיקף השקעה של 17.5 מיליארד שקלים, ובעלות תקציבית של 700 מיליון שקלים, לצורך שדרוג המפעל בקרית גת (FAB28) ליצור רכיבים מיקרו-אלקטרוניים על גבי פרוסות סילקון.

התועלות המשקיות הצפויות במסגרת תכנית זו כוללות העסקה של כ-4,250 עובדים בקרית גת (370 עובדים נוספים) בפריז גבוה, העסקה עקיפה בישראל, פעילות תוספתית של ספקים בישראל והכשרתם לסטנדרטים בינלאומיים, תוספת יצוא למשק, תקבולי מיסים משמעותיים (מס חברות, מס דיבידנד, מס הכנסה-ניכוי עובדים, מע"מ).

כמו כן צפויות השפעות שאינן נאמדות בכסף כגון- השפעות הנובעות מהכשרת כוח-אדם בחברה, שיפור יכולות ניהול, הכנסת סטנדרטים חדשים לתעשייה בישראל ויצירת אקו-סיסטם של חברות הזנק (SPILLOVER).

מסלולי תעסוקה

מסלולי תעסוקה נותנים הטבות למפעלים ולעסקים, ע"פ מתווה של השתתפות בעלות העסקת עובדים חדשים באזורי עדיפות לאומית, וכן השתתפות בעלות העסקת עובדים חדשים של אוכלוסיות ששיעור השתתפותן בשוק התעסוקה נמוך בכל הארץ. המסלולים מעודדים את צד הביקוש להעסקת עובדים חדשים ובכך יוצרים מקומות תעסוקה חדשים.

פירוט מסלולי תעסוקה עיקריים:

הוראת מנכ"ל 4.17 - המסלול מתמרץ מעסיקים לקלוט עובדים ששיעור השתתפותם בשוק העבודה נמוך: האוכלוסייה הערבית (לרבות בדואים, צ'רקסים ודרוזים), חרדים, אנשים עם מוגבלות והורים יחידים.

הסיוע ניתן לחברות שעיסוקן העיקרי הוא או באחד מענפי התעשייה או באחד מענפי השירותים המפורטים בהוראה.

הוראת מנכ"ל 4.17 עברה שינויים מהותיים בשנתיים האחרונות. השינוי העיקרי הוא הדרישה לשכר ברוטו שלא יפחת מ- 70%-75% מהשכר הממוצע במשק לכל אחד מהעובדים שגויסו, לעומת דרישה של תשלום שכר מינימום בהוראות קודמות.

הוראת מנכ"ל 4.18 - תכנית זו נועדה לעודד השקעות במשק של תעשיית העילית, תוך שימת דגש על העלאת שיעור הצמיחה באזורי עדיפות לאומית ועל עידוד יצירת משרות בשכר גבוה באזורים אלה.

התכנית מסייעת למשקיעים שמעוניינים להקים/להרחיב/להעתיק את עסקיהם לאזורי עדיפות לאומית. סיוע לחברות היי-טק באזורים אלה יוצר פעילות כלכלית המאפשרת לחברות להתפתח ומשפיע על המרקם הדמוגרפי בפריפריה.

הוראת מנכ"ל 4.20 – תכנית זו נועדה לסייע למעסיקים מתעשייה עתירת ידע בשילובם של סטודנטים ובוגרי המוסדות להשכלה גבוהה בישראל מהאוכלוסייה הערבית, לרבות דרוזים בדואים וצ'רקסים שלומדים או למדו מקצועות טכנולוגיים.

הוראת מנכ"ל 4.28 - מסלול מיוחד לשילוב אנשים עם מוגבלות בתעסוקה בשוק החופשי. מדובר באנשים ששיעור השתתפותם בשוק העבודה נמוך משיעור התעסוקה של האוכלוסייה הכללית, בשל חששות וחסמים של מעסיקים ושל העובדים עצמם להשתלב בתעסוקה.

נתוני ביצוע מסלולי תעסוקה

שם מסלול (תעסוקה)	מספר חברות	תוספת משרות	סיוע מאושר בש"ח
מסלול תעסוקה 4.17	38	458	32,803,482
מסלול שכר גבוהה 4.18	9	244	74,991,442
מסלול אנשים עם מוגבלויות 4.28	8	23	1,935,208
מסלול מתמחים – מיעוטים 4.20	5	46	4,263,376
סה"כ	60	771	113,993,508

*ישנם מקרים בהם חברה הגישה מספר בקשות. הנתונים נכונים ל-31.12.2018

סוג אוכלוסייה	תוספת משרות	סיוע מאושר בש"ח
בדואים	37	3,023,400
דרוזים	5	451,500
מיעוטים – גברים	100	7,275,253
מיעוטים – נשים	53	3,822,033
חרדים – גברים	69	5,371,682

15,978,470	225	חרדים – נשים
1,935,208	23	אנשים עם מוגבלויות
76,135,963	259	כללית
113,993,508	771	סה"כ

עלות שכר ממוצעת לפי סוג אוכלוסייה בהוראת מנכ"ל 4.17 בש"ח

2018	
10,133.83	גברים ערבים
8,665.11	נשים ערביות
14,802.32	גברים חרדים
10,796.92	נשים חרדיות
13,129.05	אוכלוסייה כללית

מסלול פריון

הוראת מנכ"ל 4.44 - תכנית להגדלת הפריון בתעשייה

תכנית זו מעודדת מפעלים להעלות פריון העבודה ומיועדת עבור מפעלים תעשייתיים או קווי ייצור במפעלים תעשייתיים זעירים, קטנים או בינוניים שאינם עומדים בתנאי החוק לעידוד השקעות הון.

התכנית להעלאת פריון העבודה נותנת הזדמנות למפעלים להגביר את קצב צמיחת הפריון בעבודה ומאפשרת למשק הישראלי להקטין חסמים ולשפר את התחרות מול יתר מדינות ה-OECD.

במסגרת הוראה זו, על מבקש הסיוע לגבש "תכנית להעלאת פריון בעבודה". שיעור הסיוע - 30% מההשקעות המזכות וכולל גובה סיוע מקסימלי (300 אש"ח עבור פעילות זעירה, 1.5 מיליון ש"ח עבור פעילות קטנה ו-3 מיליון ש"ח עבור פעילות בינונית).

ביצועים

שנת תקציב	מס' הבקשות שאושרו	מענק נגזר (בש"ח)
2018	54	84,848,615

מסלול ייצור מתקדם

הוראת מנכ"ל 4.54 - מסלול להטמעת טכנולוגיות ייצור מתקדם

מסלול זה נועד לעודד מפעלים תעשייתיים להטמיע טכנולוגיות ייצור מתקדם במפעלים או בקווי ייצור במפעלים (בכל רחבי הארץ), לצורך שיפור התוצאות העסקיות של המפעל, זאת באמצעות השתתפות בסיכון הכרוך בהטמעה של טכנולוגיות חדשניות.

פעולות ההטמעה המוכרות במסגרת הוראה זו :

- הטמעה של שיטות ייצור חדשניות המבוססות על הטמעת אמצעי ייצור מתקדמים.

- הטמעה של חומרים מתקדמים בתהליכי ייצור או ייצור עצמי של חומרים מתקדמים להשבת מוצר ביניים או מוצר סופי.

- הטמעה של טכנולוגיות מידע מתקדמות המאפשרות זרימת מידע, או קישוריות ו/או ניטור ו/או איסוף, ניתוח וחישוב מתקדמים של נתוני ייצור בין חלקים שונים בתהליכי הייצור או שרשרת האספקה.

שיעור הסיוע - באזורי עדיפות לאומית שיעור הסיוע הינו 20% מההשקעות המזכות ובתוספת של 10% (מענק בונוס), עם הוכחת התוצאות.

ביתר הארץ שיעור הסיוע הינו 15% מההשקעות המזכות ובתוספת של 5% (מענק בונוס), עם הוכחת התוצאות.

היקף הסיוע מוגבל בהתאם לגודל הפעילות.

ביצועים

להלן פירוט אודות אישורים במסלול להטמעת טכנולוגיות ייצור מתקדם :

שנת תקציב	מס' הבקשות שאושרו	מענק נגזר (בש"ח)
2018	19	10,363,370

הוראת מנכ"ל 4.49 - מסלול למשיכת מפעלים תעשייתיים ליישובי הבדואים בנגב

מסלול זה נועד להביא לחיזוק חוסנם הכלכלי והחברתי של האוכלוסייה הבדואית בנגב, ומעודד הקמת מפעלים תעשייתיים באזור תעשייה צמוד דופן או באזור תעשייה משותף באחד מיישובי הבדואים בנגב.

שיעור הסיוע - 30% מההשקעות המזכות המאושרת ולא יותר מ- 3 מיליון ש"ח.

ביצועים

להלן פירוט אודות אישורים במסלול למשיכת מפעלים תעשייתיים ליישובי הבדואים בנגב:

שנת תקציב	מס' הבקשות שאושרו	מענק (בש"ח)
2018	7	15,439,511

מסלולי איכות הסביבה

מסלול סיוע במימון חיבור למערכת חלוקת גז טבעי (הוראת מנכ"ל 4.5) – המסלול מיועד לעודד ולתמרץ צרכני גז גדולים להתחבר לרשת הגז הטבעי. התמרוץ יהיה באמצעות השתתפות בעלויות חיבור למערכת החלוקה של הגז הטבעי ובעלויות הסבת מערכות פנימיות של מתקני הלקוח לשימוש בגז טבעי.

אישורים במסלול סיוע במימון חיבור למערכות גז טבעי

שם המסלול	סכום המענקים	מספר חברות
גז טבעי	20 מיליון ש"ח	19

מסלול להפחתת פליטות גזי חממה הוראת מנכ"ל 4.21

מסלול לתמיכה בפרויקטים להפחתת פליטות גזי חממה והתייעלות אנרגטית, על ידי צמצום צריכת החשמל, באופן עקיף או ישיר.

המסלול מנוהל בשיתוף הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה במשרד הכלכלה והתעשייה, רשות החדשנות, המשרד להגנת הסביבה ומשרד האנרגיה.

שם המסלול	סכום השקעה במיליוני שקלים	סכום המענקים במיליוני שקלים	מספר חברות	חסכון שנתי
הפחתת פליטות גזי חממה	436	83	96	168 מיליון קוט"ש שהם 95 מלש"ח

מסלולים מיוחדים

מסלול לעידוד תחרות והורדת יוקר מחייה – במסגרת מסלול זה הופעלו בשנים האחרונות מסלול לעידוד תחרות בענף החלב, מסלול לעידוד התחרות בשוק בשר בקר טרי כשר מפורק ומסלול לעידוד התחרות בשוק המזון ללא גלוטן.

מסלול תיעוש הבנייה – תיעוש הבניה הוא שם כולל לבנייה שבה נעשה שימוש בטכנולוגיות מתקדמות, בשיטות עבודה, בציוד בניה משוכלל ובמוצרי חרושת המיוצרים מחוץ לאתר, בהשוואה לבניה הקונבנציונלית, שבה נעשה שימוש בטכנולוגיות עתירות עבודה המבוצעות ברובן באופן ידני באתר הבניה עצמו.

במסגרת זו מופעלים שני תתי מסלולים:

- מסלול לתמיכה ברכש ציוד לבנייה מתועשת (צב"מ), הוראת מנכ"ל 4.40
- מסלול להגדלת תיעוש במבני מגורים בנייה מרקמית רוויה, הוראת מנכ"ל 4.39

מסלול סייבר – בשיתוף עם המטה הקיברנטי במשרד רוח"מ, להעלאת רמת ההגנה של מפעלים תעשייתיים חיוניים.

לאור הגדילה בהיקפים ובעוצמות של התקפות סייבר על ארגונים במשק בישראל, נדרש להגן על מרחב הסייבר ולהעלות את רמת המוכנות לאיומים, תוך שמירה על חיוניותו כמנוע צמיחה וכמאפשר זרימה חופשית של מידע, שירותים ומסחר.

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים מקיימת פעילות נרחבת לקידום מגזר העסקים הקטנים והבינוניים, הן על ידי קידום חקיקה ייעודית וייצוג קולם של העסקים הקטנים והבינוניים מול הממשלה והן על ידי הפעלת מערך של כלי סיוע מגוונים להתמודדות עם החסמים המקשים עליהם.

להלן ריכוז עיקרי הפעילויות של הסוכנות, בחלוקה על פי תחומי העשייה:

1. פעילויות בתחום הייצוג, החקיקה והרגולציה

במטרה לייצר סביבה רגולטורית שמתאימה לעסקים קטנים ובינוניים ומקדמת צמיחה, הסוכנות פועלת באופן שוטף לניטור חקיקה ורגולציה בעלות השפעה על מגזר העסקים הקטנים והבינוניים.

הסוכנות מכינה חוות דעת להצעות חקיקה, להחלטות ממשלה ולתוצרי מדיניות אחרים ומתייחסת להשפעות המדיניות על עסקים קטנים ובינוניים הכוללות מתן המלצות לחלופות מתאימות. כמו כן הסוכנות יוזמת או לוקחת חלק בדיונים בממשלה ובכנסת בנושאי מדיניות בעלי השפעה על עסקים קטנים ובינוניים.

במסגרת זו הפיקה הסוכנות עשרות ניירות עמדה, ונציגיה השתתפו בוועדות הכנסת, בוועדות בין-משרדיות וכן במפגשים עם גופים רגולטוריים בממשלה.

ניטור חקיקה ורגולציה בעלות השפעה על עסקים קטנים ובינוניים – מתן חוות דעת על החלטות ממשלה, הצעות חוק, תקנות ורפורמות ועל השפעתם על מגזר העסקים הקטנים והבינוניים; ייצוג העסקים הקטנים והבינוניים בוועדות הכנסת ובפורומים בין-משרדיים וכן בפני גורמים ממשלתיים בנושאים הנוגעים לרגולציה על עסקים קטנים ובינוניים.

מדד עשיית עסקים ברשויות מקומיות - מדד לבחינה של האווירה העסקית ברשויות מקומיות. המדד מתבסס על נתוני ארנונה, על נגישות למידע של הרשות וכן על סקר עסקים ובודק את תפישותיהם בנוגע לממשקים עם הרשות המקומית.

הנגשת רכש ציבורי לעסקים קטנים

בקרה על רכש ממשלתי: בקרה על מכרזים ממשלתיים על מנת להביא לכך שיהיו נגישים לעסקים קטנים בהתאם להוראות התכ"מ. הבקרה כוללת בדיקה שבועית של מכרזי רכש ציבורי, ופניה לגורם המפרסם במקרים בהם המכרז כולל חסמים.

גילוי דעת מכרזים : הופצו לכלל הגופים הציבוריים מסמך המפרט את האופן בו צריך להגיש מכרזים לעסקים קטנים

הכשרות : בתחום הנגשת הרכש לגורמי מקצוע העוסקים ברכש.

כנסי ספקים : בהם עסקים קטנים ובינוניים נחשפים להזדמנויות רכש שמציעים גופים גדולים.

הגבלת דרישות ערבות ודמי השתתפות : סיכום עם מרכז שלטון מקומי לעניין הגבלת דרישות ערבות ודמי השתתפות במכרזים של הרשויות המקומיות, יצאה הנחיה לרשויות המקומיות.

הובלת החלטת ממשלה לחזוק עסקים קטנים ובינוניים – גיבוש תכנית סיוע לעסקים קטנים וגיבוש המלצות לקידום מדיניות המשך בתחומים של מימון ואשראי, רכש ציבורי, יזמות נשים, מדיניות מיסוי.

2. פעילויות בתחום המחקר, המדיניות והקשרים הבין-לאומיים

במסגרת פעילות המחקר אוספת הסוכנות נתונים על מצב העסקים הקטנים והבינוניים בישראל, מבצעת מחקרים וסקרים על עסקים וכן מבצעת מחקרי הערכה על הפעילויות השונות של הסוכנות במטרה לבחון את נחיצותן ולשפרן.

נוסף על כך, הכינה הסוכנות ניירות עמדה ומדיניות בנושאים הנוגעים לעסקים קטנים ובינוניים והייתה מעורבת בעיצוב המדיניות של משרד הכלכלה בנושאים אלו.

במסגרת קשריה הבין-לאומיים הסוכנות נמצאת בקשרי עבודה עם ארגונים בין-לאומיים, כגון האיחוד האירופי וה-OECD, והיא קיימה יחד אֶתם פעילות השוואתית על מצב העסקים הקטנים והבינוניים בישראל לעומת מדינות אחרות בעולם.

מחקרים

- **מימון וליווי מחקר על יזמות ויזמים -** מימון וליווי מחקר GEM על יזמות ועסקים קטנים בישראל, והכנת מערך משולב של נתוני הסקרים שנעשים במחקר זה, במטרה לנתח מידע על צרכים של יזמים באוכלוסיות מיוחדות.
- **ביצוע מחקר למיפוי צרכים של יזמות נשים –** ניתוח עמדות, תפיסות וחסמים של אוכלוסיית הנשים היזמיות לפי מאפיינים שונים ובדיקת צרכים מיוחדים של נשים.

זאת במטרה לאתר דרכים לתמוך בנשים המעוניינות להקים עסקים ולבנות תכנית פעולה להקטנת הפערים בין נשים וגברים בתחום זה.

- **הידוק שיתוף פעולה עם הלמ"ס** – ייעול והגברת שיתוף הפעולה השוטף בהוצאת נתונים תומכי מחקר לגבי עסקים קטנים ובינוניים. שיתוף פעולה זה מיועד הן להגברת הנגישות לנתונים הרלוונטיים ביותר לקבלת תמונה מדויקת על העסקים הקטנים והבינוניים והן לצורך מחקר הערכה על הביצועים של תכניות סיוע שהסוכנות מנהלת. הנתונים והמידע מאפשרים לקבל החלטות מיטבית בסוכנות ומחוצה לה.

- **מחקר הערכת עלות תועלת של תכנית SAWA**: הסוכנות ביצעה, ביחד עם קרנות קורת, מחקר הערכה של תכנית SAWA למתן הלוואות מיקרו מימון חוץ בנקאיות לטובת עידוד יזמות של נשים במגזר הערבי.

פיתוח וביצוע מדדים השוואתיים

- **מדד "ידידותיות הרשויות המקומיות לעסקים"** – סיוע ליחידת הרגולציה בסוכנות בהכנת המדד ובביצוע, פעם שלישית, של סקר עסקים ופרמטרים נוספים המודדים את המדד.

- **מדד "הידידותיות של הבנקים לעסקים קטנים ובינוניים"** – יחידת המחקר, בשיתוף יחידת המימון של הסוכנות, הכינו את המדד.

ביצוע סקרים

- **סקר עסקים כללי**: ביצוע סקר תקופתי שבחן את מצב העסקים הקטנים והבינוניים בישראל. סקר זה נערך זו השנה החמישית ברציפות. נתונים נבחרים מהסקר מפורסמים תוך השוואה לממצאי סקרים משנים קודמות במטרה לאתר מגמות ולאסוף מידע באופן בלתי אמצעי מבעלי העסקים בשטח.

- **סקר על מצב המימון והאשראי של עסקים**: ביצוע סקר תקופתי שבחן את מצב האשראי והמימון של העסקים הקטנים והבינוניים בישראל. הסוכנות פרסמה נתונים נבחרים מהסקר בפרסום השנתי שלה וכמו כן העבירה לארגון ה-OECD נתונים שמשמשים בהשוואות בין לאומיות של מצב המימון והאשראי של עסקים קטנים ובינוניים.

- **סקר על עבודה של עסקים על בסיס מע"מ במזומן והשימוש שהם עושים בחשבוניות עסקה:** מאחר שהסוכנות הייתה מעורבת בשינוי חוק המע"מ ומתן אפשרות לעסקים להשתמש בחשבוניות עסקה ולשלם את המע"מ רק לאחר קבלת התשלום, היא ערכה סקר על מידת השימוש של העסקים באפשרות שמעניק להם החוק.
- **סקרי שביעות רצון מהמערך של המעוף:** בוצעו ארבעה סקרים כפולים (סקר מיד לאחר ההשתתפות וסקר לאחר זמן) למדידת שביעות הרצון של עסקים ממערך היעוץ וההדרכות של המעוף.
- **סקר שביעות רצון מהקרן להלוואות בערבות מדינה:** בוצע סקר למדידת שביעות הרצון של עסקים מהקרן.
- **איסוף וניתוח נתונים תוצאתיים מתוכנית מסחר מקוון:** לצורך בדיקת תכנית מסחר מקוון אספה יחידת המחקר, בשיתוף יחידת מעוף של הסוכנות, נתונים על עסקים שהשתתפו בפרויקט מסחר מקוון ונתחה אותם.

שיתופי פעולה ופרויקטים בין-לאומיים

- **שיתופי פעולה עם ה-OECD –** הסוכנות משתתפת בקבוצת העבודה של ה-OECD לעסקים קטנים ובינוניים. קבוצת העבודה עוסקת בהחלפת מידע על מדיניות ובתכניות סיוע לעסקים קטנים ובינוניים במדינות ה-OECD. כמו כן קבוצת העבודה מקדמת פרויקטים משותפים לפיתוח מדדים, לביצוע השוואות בין המדינות השונות, לשיפור האחידות של נתונים סטטיסטיים ועוד.
- **שיתופי פעולה עם האיחוד האירופי –** הסוכנות משתתפת פעולה עם האיחוד האירופי במסגרת פעילויות של קבוצת עבודה משותפת לעסקים קטנים ובינוניים באיחוד האירופי ובמדינות דרום-מזרח הים התיכון. במסגרת פרויקט זה האיחוד האירופי תומך בפעילויות שונות לקידום עסקים קטנים ובינוניים בישראל ובמדינות האזור.

פרסום מסמכי מידע ומדיניות

- **עריכה ופרסום של דו"ח מצב תקופתי בנוגע לעסקים קטנים ובינוניים בישראל.**
- **הכנה ופרסום של ארבע סקירות על נושאי יזמות ועסקים:** מימון עסקים קטנים, השימוש במע"מ על בסיס מזומן, הערכת תכנית SAWA ועידוד יזמות נשים.

3. פעילויות השטח של הסוכנות בסיוע לעסקים

עיקר פעילויות השטח מבוצעות באמצעות מערך המעוף – מערך ארצי לסיוע לעסקים וליזמים הכולל מעל 40 סניפים הפזורים ברחבי הארץ, שהחל פעולתו במחצית שנת 2014.

באמצעות סניפי המעוף הסוכנות מעניקה לעסקים וליזמים את מכלול הכלים והשירותים הנדרשים להתאמה לצורכי העסק והפיתוח האזורי, לרבות ליווי העסק לאורך זמן.

סניפי המעוף מספקים לעסקים שירותים שונים, בהם: מתן מידע על כלל כלי הסיוע הקיימים בשוק, אבחון ומיפוי צרכים, הפניה לשירותי ייעוץ מקצועי מסובסדים, ליווי בתהליכים ביורוקרטיים, ארגון הדרכות וכנסים מקצועיים והפניה למקורות מימון.

השירותים העיקריים הניתנים על ידי סניפי המעוף:

ייעוץ וליווי עסקי – ניתן להיעזר ביועצים מקצועיים במגוון תחומים במטרה לשפר את תהליכי העבודה והניהול, לסייע למנהלים להחדיר שיטות ניהול חדשניות ולעודד את השימוש בטכנולוגיות מתקדמות. כמו כן ניתנים ייעוץ ראשוני לקראת קבלת החלטה על פתיחת עסק; ייעוץ עסקי וייעוץ להכנת תכנית עסקית; ייעוץ בתחום השיווק והמכירות; ייעוץ פיננסי; ייעוץ בתחום הארגוני; ייעוץ בנושא איכות הסביבה; ייעוץ בתחום התקינה ועוד. אופי ומשך הייעוץ מותאמים אישית לכל פונה בהתאם לצורכי העסק.

כמו כן במטרה להטמיע את התכנון העסקי ככלי ניהולי לפיתוח עסקים, סניפי המעוף מסייעים ליזמים ולעסקים קיימים להכין תכנית עסקית אשר תשמש תכנית פעולה של העסק לשנים הבאות.

פעילויות הדרכה – סניפי המעוף מציעים קורסים וסדנאות במגוון רחב של נושאים המותאמים ספציפית לעסקים קטנים ובינוניים וליזמים. בין הנושאים הנלמדים: שיווק דיגיטלי, הקמת עסק וניהולו, ניהול משאבי אנוש, ניהול פיננסי, סחר אלקטרוני, נטוורקינג ועוד.

תכנית "יוזמים עסק" – תכנית זו מיועדת ליזמים המעוניינים בהקמת עסק באמצעות לימוד עקרונות תאורטיים ומעשיים כיצד להקים עסק וכיצד לנהלו בדרך אפקטיבית. למשתתפי התכנית מוצע מסלול הכשרה ייחודי ומקיף הכולל קורס מתוגבר ליזמות עסקית, ייעוץ עסקי, סיוע בקבלת מימון מקרנות, השתתפות בפורום וכמובן ליווי ומעקב.

במסגרת סקר שבוצע נמצא כי מעל 45% ממסיימי מסלול יוזמים עסק פותחים עסקים.

ליווי לקבלת מימון והכנת תכניות עסקיות – סיוע ליזמים ולעסקים קיימים בהגשת בקשות לקבלת מימון מקרנות ומגופים פיננסיים משלב מילוי הטפסים ועד לשלב של ניהול הכספים שהתקבלו. במטרה לסייע לעסק לממש את חלופות המימון המתאימות ביותר עבורו ולהוציא לפועל את הפעילות העסקית המתוכננת. המעוף מהווה פונקציה מלווה, מנהלת ומבקרת את התוצרים במטרה לוודא שטובת הלקוח הינה במרכז העשייה, נשמרת אי תלות בין גוף מממן ליועץ, וכי רמת היועצים והתוצרים נשמרת ברמת איכות גבוהה.

מרכזי עסקים – הסוכנות פעלה השנה רבות בפיתוח מרכזי עסקים בישראל. מרכזי העסקים מספקים מקום פיזי לפעילות של עסקים זעירים וקטנים בתחילת דרכם בשילוב ליווי עסקי, הדרכה ותמיכה מקצועית ובתשלום שכר דירה סמלי ללא מחויבות ארוכת טווח.

הסוכנות מציעה לדיירי המרכז מכלול רב של שירותים לרבות, בנייה של תכנית עסקית, חשיפה להדרכות רלוונטיות המתקיימות לפחות אחת לחודש במרכז העסקים וסיוע בשיווק.

מסחר מקוון – הסוכנות, בשיתוף עם מטה "ישראל דיגיטלית", המשיכו להפעיל זו השנה הרביעית תכנית סיוע בפריסה ארצית לקידום המסחר המקוון בקרב עסקים קטנים ובינוניים. במסגרת התכנית מתבצע בשלב הראשון מיפוי צרכים לעסק, שלאחריו: מוקצעות לו מכסת שעות ייעוץ אישי בתחומי השיווק והקמת חנויות באינטרנט, הדרכות בקבוצות קטנות והומוגניות בנושאי הדיגיטל השונים, ולבסוף ניתנים לעסק החזרים כספיים בגין עלויות הקמת הפלטפורמה למסחר מקוון ובגין עלויות שיווק ברשת האינטרנט.

הפרויקט להגברת הפרייה והחדשנות לחברות מעל 10 מועסקים – החל משנת 2016 הפעילה הסוכנות את פרויקט פרייה וחדשנות. הפרויקט יועד לחברות להן מעל חמישה עובדים, שאינן משתייכות לתעשיית העילית ולשירותים הפיננסיים. במסגרת הפרויקט הוצעו לעסקים בינוניים שירותי ייעוץ נוספים בנושאים הקשורים לפרייה וחדשנות: תקינה, חדשנות, מערכות מידע, עיצוב תעשייתי ותפעול.

מסלול מימון הכשרה בנושא חדשנות מבוססת מידע – DDI - שיפור רמת הפרייה בתעשייה המסורתית באמצעות הנגשת ויישום כלי Data Analysis. במסגרת המסלול ניתן מימון להשתתפותם של עסקים בתכנית הכשרה המיועדת למפעלים בתעשייה המסורתית שברצונם לייצר ערך נוסף ממאגרי המידע שיש לרשותם באמצעות ניתוחם.

ייעוץ פנסיוני – שיפור הידע בקרב עצמאים בעלי עסקים, בכל הנוגע להפרשת כספים לפנסיה, אפשרויות ומסלולים פנסיוניים מיטביים לפי צרכי המבוטח, וזאת על ידי הנגשת שירותי ייעוץ פנסיוני. בנוסף ישנה סדנה לייעוץ פנסיוני המוצעת ללקוחות במחיר מוזל.

מאיץ עסקי במתחם האב (Hub) מקומי - פרויקט בשיתוף רשויות מקומיות, שעניינו הקמת מתחמי עבודה משותפים (Hub) המהווים סביבת עבודה ייחודית ומעודדת הפרייה הדדית ושיתופי פעולה, דרך היכרות, שיתוף ותמיכה בין חברי ה-hub והקהילה. בהאבים יופעל מאיץ, שהינו פלטפורמה מובנת למתן מעטפת כוללת ליזמים בכל הרבדים הרלוונטיים לכמה מטרות:

פיתוח יוזמה לחברת הזנק פעילה (STARTUP), לסיוע ליזמים להביא להבשלת הרעיון למיזם, סיוע בגיוס מימון והשקעות למיזמים שנבחרו להשתתף בתוכנית וסיוע ביצירת Networking.

הרשויות שנבחרו להפעלת הפרויקט: עפולה, נצרת עילית, טבריה, קריית שמונה, חצור הגלילית, נהריה, כרמיאל, עכו, בית שמש, רמלה, מטה בנימין, לוד, מזרח ירושלים, ירושלים, אשדוד, אשקלון, קריית גת, אילת, דימונה ושדרות-עוטף עזה. בנוסף במהלך 2019 הופעל מאיץ עסקי ארצי למשרתי מילואים פעילים בשיתוף פעולה עם משרד הביטחון.

מאז הקמת המעוף מופעל מאיץ עסקי טכנולוגי נוסף בנצרת, בו השתתפו כ-200 מיזמים.

פרויקט מוסדות עוגן – התוכנית נועדה לעודד את הכלכלה המקומית באמצעות חיזוק העסקים המקומיים, הגדלת רווחיותם ויצירת מקומות תעסוקה נוספים, בשיתוף הרשות המקומית. ולחשוף את העסקים הקטנים והבינוניים להזדמנויות עסקיות במוסדות עוגן באזור או אצל ספקי המשנה שלהם.

פורום חברה הבדואית בנגב – הפורום כולל אנשי עסקים מהחברה הבדואית שהמחזור הכספי בעסק שלהם הוא מעל 10 מיליון ש"ח. החברים הינם בעלי עסקים ממגוון של תחומים וענפים ביניהם: כ"א, נדל"ן, פיתוח ובנייה, הובלות, תעשייה ועוד. תפקיד הפורום הינו קידום עסקים, הובלת שינוי עסקי ותרבותי בחברה הבדואית, הסרת חסמים והבאת פתרונות לבעלי עסקים בדואים, פיתוח מנהיגות ומינוף השותפויות והמשאבים תוך קבלת אחריות, יוזמה והובלה במגזר.

חברי הפורום הקימו במהלך 2017 את עמותת אפאק בנגב שמאגדת את הפורום באופן פורמאלי ומייצרת עוגן לפיתוח כלכלי, לקידום עסקים קטנים ובינוניים בקהילה הבדואית ולאיתור צרכים ומתן מענה מותאם עבורם.

שבוע היזמות – שבוע היזמות הינו חלק מפרויקט עולמי שמטרתו לעודד יזמים צעירים לבחור במסלול היזמי כדרך להתפתחות אישית וחברתית. המעוף לוקח חלק נרחב בפעילות הארצית ומציע מגוון רחב של הדרכות יזמות ועסקים ברחבי הארץ.

פרויקט "בקרוב אצלנו" - המעוף בשיתוף המחלקה לקידום עסקים בעיריית ירושלים, קרן בלומברג ומטה "ישראל דיגיטלית" במשרד לשוויון חברתי מפעילים פרויקט לקידום כלכלה מקומית מקיימת בעיר. הפרויקט כולל מערך סיקור ומיפוי דיגיטלי של הצרכים של תושבי ירושלים בתחום העסקי בשכונת מגוריהם והנגשת המידע ליזמים ובעלי עסקים על ידי מעטפת של שירותי הסיוע השונים.

פרויקט "קונים ירושלמי" - פרויקט של הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים בשיתוף המחלקה לקידום עסקים בעיריית ירושלים, קרן בלומברג ומטה "ישראל דיגיטלית" במשרד לשוויון חברתי. מטרת הפרויקט הינה עידוד רכישה וצריכה מקומית בין עסקים מקומיים למוסדות עוגן בעיר על ידי הקמת פלטפורמה דיגיטלית, שתאפשר חשיפת מאגר מידע על אודות ספקים ועסקים וחיבור בין מוסדות העוגן ובין העסקים הירושלמים בעיר להגברת הפעילות הכלכלית בעיר.

נוסף על פיתוח הפלטפורמה, במסגרת הפרויקט יינתנו שירותי סיוע ל-100 עסקים בשנה. שירותי הסיוע יכללו מיפוי וליווי עסקי - ייעוץ פרטני לעסקים בנושא רכש ציבורי, תקינה, פיננסים ונושאים נוספים במטרה לסייע להם בגישה למכרזים. כמו כן יינתנו ארבעה קורסים בנושא מכרזים, הגברת התחרותיות בענף, התקשרויות עם מוסדות וחברות, הוצאת תקנים (ISO) ועוד. כמו כן יועברו סדנאות יומיות בנושא רכש. עלות הפרויקט 2.2 מיליון ש"ח.

פעילות במזרח ירושלים – כחלק מהחלטת ממשלה 1775, הסוכנות פעלה במזרח ירושלים לעידוד וקידום פיתוח עסקים קטנים ובינוניים באזור. על מנת להגיע להגדיל את תפוצת שירותי הסיוע של בקרב אוכלוסיית מזרח ירושלים, נותנת הסוכנות החל משנת 2017 הנחות בדמי ההשתתפות ליזמים ובעלי עסקים ממזרח ירושלים ומסבסדת 80% מעלות פעילות.

קורס נטוורקינג - מערך המעוף בנתה תכנית ארצית ואחידה של מעגלי נטוורקינג אשר כוללת חומר תיאורטי ומעשי לרכישת קשרים עסקיים, הגדלה של מעגלי ההשפעה והלקוחות ובניית שפות תקשורת מגוונות. הקורס מיועד לאפשר לבעלי עסקים להגדיל את מעגל לקוחותיהם על ידי רכישת כלים תיאורטיים ומעשיים ייחודיים.

קורס יזמות עסקית - בשנת 2017 החלה הסוכנות במהלך האחדה של תוכני הקורס המועברים על ידי כלל המרצים של הסוכנות תוך הדגשת נושא העברת הקורס באופן יישומי וחוויתי.

קורס יזמות טכנולוגית - פיתוח קורס אשר יסייע לסטארט אפ המתחיל להיכנס לעולם יזמות העילית להתנסות בהקמת סטארט אפ טכנולוגי בתנאים המדמים את המציאות.

למידה ממוחשבת - בתוך נושא פיתוח הלמידה, אחד מיעדיה העיקריים של הסוכנות הוא העלאת הנגישות לעולמות ההדרכה בקרב יזמים ובעלי עסקים, זאת במטרה להקנות להם ידע מקצועי הנוגע בהיבטים השונים של הקמה וניהול עסק. כחלק מהמאמץ לקידום יעד זה, החליטה הסוכנות לחבר בין עולמות ההדרכה לבין המרחב האינטרנטי וזאת על ידי פיתוח קורסים מקוונים (e-Learning).

מטרת הפרויקט הינה הנגשת ידע מקצועי, ערוך, בעברית, נגיש ורלוונטי לעסקים ויזמים בישראל באמצעות רשת האינטרנט.

הדרכה פנים-ארגונית – כלי חדש שיצרה הסוכנות בשנת 2017, שמטרתו פיתוח המשאב האנושי וכישוריו העסקיים והניהוליים. הדרכה פנים-ארגונית מיועדת לקבוצות אורגניות; כלומר, כל המשתתפים בקבוצות ההדרכה הפנים-ארגונית יהיו חלק מאותו עסק, והיא עוסקת בהתייעלות, בחדשנות ובפריון בהתאמה לצורכי הלקוח.

שיתופי פעולה הסוכנות פועלת לייצר שיתופי פעולה אסטרטגיים בינה לבין גורמים ארציים, בתוך משרד הכלכלה והתעשייה ומחוצה לו. הפעילות המשותפת מגדילה את חשיפת שירותי המעוף כמערך ארצי מקצועי, ומגוונת ומעשירה את יעילות הסוכנות במאמציה לקידום עסקים במגוון תחומים.

עד כה נוצרו שיתופי פעולה רבים והסוכנות נמצאת במגעים עם ארגונים נוספים כמו התאחדות משרדי הנסיעות ויועצי התיירות, התאחדות בעלי האולמות וגני האירועים, לשכת שמאי המקרקעין ועוד לקידום הנושא.

פורומים לקידום עסקים - הקמת פורומים של בעלי עסקים מאותו אזור/מכנה משותף אחר, במטרה ליצור תהליכים ואמצעים להגדלת ההזדמנויות לעסקים קטנים ובינוניים ולשפר את שיתוף הפעולה ביניהם, כל זאת בכדי לעודד ולהצמיח את העסקים הקטנים והבינוניים באזור ולשפר את הכלכלה המקומית.

4. פעילויות בתחום המימון

השקעות באמצעות שתי קרנות פרייבט אקוויטי (PE) לתמיכה בעסקים בינוניים מגזר העסקים הבינוניים, אשר תורם רבות לתוצר הישראלי ומעסיק עובדים רבים, אינו נגיש להון צמיחה (הון המיועד להרחבה או לבנייה מחדש של פעילות, לכניסה לשווקים חדשים או למימון רכישה משמעותית). כיום פועלות שתי קרנות לטיפול בכשל זה אשר גייסו 900 מיליון ₪ (25% תקציב מדינה).

מתן הלוואות בערבות מדינה דרך המערכת הבנקאית – הלוואות להון חוזר לעסקים קטנים ובינוניים בצמיחה אשר סובלים מקשיי תזרים והלוואות סיוע להקמת עסקים קטנים ובינוניים חדשים או להרחבת עסקים קיימים. הסוכנות אחראית לכינוס ועדות ההיגוי של הקרן ולעבודת יושבי הראש של ועדות האשראי של הקרן.

מיקרו-מימון, קרן קורת SAWA – מיזם משותף של הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים וקרנות קורת ישראל, בשיתוף הרשות לפיתוח המגזר הערבי, הפועל מאז שנת 2011 (התכנית של קרנות קורת פועלת מאז 2006). מטרת התכנית היא פיתוח עסקים זעירים על ידי מתן הלוואות חוץ - בנקאיות לנשים מהמגזר הערבי והבדואי במטרה לשפר את מצבה הכלכלי והתעסוקתי של אוכלוסיית הנשים הערביות בישראל. תקציב התכנית ממומן בחלוקה שווה בין הסוכנות ובין קרנות קורת.

המיזם פועל בשני מסלולים:

- **מסלול א'** – מתן אשראי של עד 10,000 ש"ח וליווי עסקי לפיתוח פעילויות עסקיות שונות על בסיס של שיטת ה"ערבות ההדדית" שפותחה בחו"ל. ההלוואות ניתנות דרך בנק הדואר לתקופה של עד שנה. קהל היעד – עסקים חדשים או עסקים המצויים בשלבי פיתוח ראשוניים.
- **מסלול ב'** – מתן הלוואות חוץ - בנקאיות אישיות בהיקף של עד 30,000 ש"ח. קהל יעד – נשים שקיבלו הלוואה במסגרת מסלול א או נשים שמעוניינות להקים עסק חדש וקיבלו הכשרה מתאימה.

תכנית פיתוח מוצרים עתירי עיצוב הוראת מנכ"ל 4.19 - הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים קידמה ויישמה את התכנית לפיתוח מוצרים עתירי עיצוב, על-מנת לעודד את השימוש בעיצוב תעשייתי בקרב התעשייה המסורתית והתעשייה המעורבת ולהגביר את כושר התחרותיות של עסקים אלו בשוק המקומי והבינלאומי.

קרן הלוואות ליוצאי אתיופיה – הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה בשיתוף עם קרנות קורת והאגודה להלוואות ללא ריבית הקימו קרן הלוואות חוץ בנקאית למתן הלוואות לעסקים קטנים ויזמים ממגזר יוצאי אתיופיה.

הקרן הוקמה בעקבות החלטת הממשלה מיום 4.2.2016 לקידום שילובם של יוצאי אתיופיה. התכנית הממשלתית לקידום שילובם של יוצאי אתיופיה במשרד הכלכלה והתעשייה גובשה לאחר תהליך למידה ובחינה ארוך ומקיף שכלל הן תהליכי שיתוף ציבור, קיום שולחנות עגולים שכללו נציגי ציבור ופעילים מקרב אוכלוסיית יוצאי אתיופיה.

קרן סיוע לעסקים במצוקה – מטרת הקרן היא לסייע לעסקים, הנמצאים בפריפריה והמעסיקים עובדים בהיקף מינימלי מסוים, אשר נקלעו להפסדים וקיים חשש ממשי לפיטורי עובדים אך בעזרת הסיוע יוכלו לשוב לפעילות עם כדאיות כלכלית באופן עצמאי.

הקרן פועלת במטרה לייצר השקעה איכותית תוך מינוף הידע והיכולות של גורמים פרטיים לשם גיבוש תכנית הבראה איכותית בעלת פוטנציאל צמיחה. מקורות הקרן יועמדו לרשות משקיע חיצוני או בהעדרו, עבור בעל העסק (במועד בקשת ההלוואה הנוכחי).

מסלול מענקים לשיפור הפרייון בצפון - תכנית סיוע לעסקים מתחומי המסחר והשירותים בצפון המעסיקים עד 100 עובדים, התכנית הינה חלק מהחלטת הממשלה לחיזוק הצפון. הסיוע בתכנית ניתן עבור השתתפות בהוצאות שנוטלים על עצמן אותם גורמים עסקיים המתחייבים להטמיע תהליכים חדשניים, טכנולוגיות ולשפר תהליכים אשר יש בהם יכולת לשפר את הפרייון.

מדובר במקצה הראשון של תכנית מסוג זה אשר ילווה במחקר הערכה שיבחן את השפעותיהם של תהליכי שיפור הפרייון על החברות.

מסלול מענקים לשיפור המחשוב בתעשייה - תכנית סיוע לעסקים מתחומי התעשייה המסורתית. הסיוע בתכנית הינו לעסקים שביצעו השקעות בעלי היבטים חדשניים לקידום המחשוב הכוללים הטמעת טכנולוגיות ושיפור תהליכים אשר יביאו לגידול בפרייון וישפרו את כושר התחרות שלהם, תוך יעול ושיפור עבודתם בתחומי הייצור.

תכנית לקידום האשראי החוץ בנקאי – פורסם מכרז לגופים שאינם בנקים, להקמת מערך אשראי לעסקים קטנים ובינוניים בו יינתן סיוע בהיקף כולל של 50 מלש"ח לגופים שיקימו הקמת מערך אשראי. במכרז יוכלו לזכות שתי חברות אשר יתחייבו להעמיד את היקף האשראי הגבוה ביותר לעסקים קטנים ובינוניים ולא פחות ממיליארד ₪ סה"כ (חצי מיליארד כל גוף). במטרה להוות תחרות מול המערכת הבנקאית לטווח הארוך.

מדד הידידותיות של הבנקים – לראשונה פורסם מדד הידידותיות של הבנקים לעסקים קטנים ובינוניים. המדד פורסם כחלק מפעילות הסוכנות לקידום תחום האשראי ועידוד והתחרותיות בתחום האשראי לעסקים קטנים ובינוניים ובמטרה להעלות את המודעות בקרב העסקים הקטנים והבינוניים עצמם, לביצוע סקר שוק בתחום האשראי. המדד מסתמך על הנתונים הפיננסים המפורסמים על ידי הבנקים, ובדיקת נגישות של שירותים שונים.

5. פעילויות בתחום המטה והנגשת המידע

פעילויות לפיתוח וביסוס תשתיות לניהול ידע בנוגע לעסקים קטנים ובינוניים, בין היתר, באמצעות פיתוח של מערכת מחשוב אינטגרטיבית לטובת כלל פעילויות הסוכנות, ליצירת מאגר של חברות לניהול מחקרים וסקרים, לפיתוח מערך הדרכה מקוון להעברת ידע לעסקים וליזמים שיכלול קורסים סינכרוניים וא-סינכרוניים, להנגשת מידע לקוראי השפה הערבית (פיתוח אתר אינטרנט מקביל מונגש בשפה הערבית בשיתוף עם הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים) ועוד.

- **פיתוח מערך מחשוב אינטגרטיבי לסוכנות ולמערך המעוף.**
- **הפעלת נוהל "הנגשת שירותים ומוצרים לעסקים קטנים ובינוניים" – העלאת הנגישות לשירותים ולמוצרים עבור מגזר העסקים הקטנים והבינוניים באמצעות פרסום בלוח ההטבות באתר האינטרנט של הסוכנות והפצה ליועצי המעוף. זוהו כשלי שוק שבהם נדרשה העלאת הנגישות, והוזמנו גופים עסקיים להציע פתרונות אשר מהווים הטבה לעסקים במגזר זה.**
- **פרסום פעילות הסוכנות – פרסום פעילות הסוכנות בתקשורת הכתובה והאלקטרונית.**
- **ליווי ותכנון התפתחות ארגונית של הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים**
- **טיפול שוטף בפניות הציבור –** לרבות הפעלת צוות ייעודי לשיפור השירות.
- **הפעלת חברת בקרה –** על פעילות הסוכנות ועל הפעלת כלי הסיוע השונים.
- **הפעלת מאגר חברות לביצוע סקרי עסקים.**
- **הפעלת מאגר חברות לביצוע יעוץ כלכלי וארגוני.**
- **כנסים –** כנס ארצי בתחום יזמות הנשים בפברואר, כנס ארצי בתחום המסחר המקוון בדצמבר ועשרות כנסים נוספים בכל הארץ להעלאת המודעות וחשיפת הכלים הממשלתיים לסיוע לעסקים קטנים ובינוניים.

משנה ומ"מ מנכ"ל וראש מטה כחול לבן

תפקידים מרכזיים:

- א. תכלול פעילות של גופים ויחידות העוסקות בתחום התעשייה, המסחר והשירותים
 - ב. גיבוש מדיניות ויישומה באמצעות גופים ויחידות העוסקות באסדרת המסחר ובאכיפה, תוך הסרת חסמים, על מנת לסייע בהפחתת יוקר המחיה
 - ג. הובלת התכנית הדיגיטלית המשרדית בשיתוף מטה ישראל דיגיטלית למטרת שיפור היכולות הדיגיטליות של המשרד לצורך טיוב השירות ללקוחות במשרד. כמו כן קידום חדשנות במשק על ידי פיתוח קהילות חדשנות במגוון סקטורים
 - ד. עידוד רכש מקומי והטמעת ערכי יזמות במשק
 - ה. הובלת פרויקטים ומשימות משרדיים ובין משרדיים על פי הצורך
- ו. מ"מ מנכ"ל

יחידות כפופות:

- מטה כחול לבן
- מנהל תעשיות
- מינהל יהלומים, אבני חן ותכשיטים
- מינהל מדידה ואכיפה הכולל את הפיקוח על מידות ומשקולות ואת אגף אכיפה במסחר
- המעבדה הלאומית לפיזיקה
- הרשות להסמכת מעבדות (יחידת סמך בכפיפות לשר)

תחומי אחריות ועיקרי עשייה:

- העמקת מימוש "תקנות העדפת תוצרת הארץ" על ידי יצרנים ישראלים ברכש ממשלתי במסגרת פעילות מטה כחול לבן
- שינוי תקנות העדפת תוצרת הארץ בשיתוף פעולה עם משרד האוצר על מנת לאפשר לתעשייה הישראלית הזכאית להעדפת תוצרת הארץ במכרזים ממשלתיים, לזכות בהעדפה זו

- ליווי הקמת מערכות המחשוב במכון התקנים ובמשרד הכלכלה על מנת לפעול לתחרות בתחום התקינה אשר משפיע על יוקר המחיה והסביבה העסקית בישראל
- הקמת שמונה קהילות חדשנות בסקטורים הבאים: תחבורה חכמה, בריאות דיגיטלית, חינוך, בניה, חקלאות, ערים חכמות, מזון ומדעי החיים. קהילות החדשנות פועלות ליצירת אקו סיסטם סביב הסקטור הספציפי על מנת להפוך את ישראל לשחקנית משמעותית בתחומים אלו. כמו כן הקהילה מקדמת הטמעת חדשנות בנושאים אלו בישראל, כגון הטמעת טכנולוגיות ישראליות בתחום החינוך והבריאות.
- המשך הטמעת חינוך ערכי יזמות וחשיבות התעשייה הישראלית והרכש המקומי בקרב תלמידים ומבוגרים.
- היערכות לביקורת הבינלאומית של ארגון ה-FATF בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור. בחודש מרץ 2018 נערכה ביקורת במדינת ישראל של ארגון ה-FATF, ארגון בינלאומי לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, ביקורת אשר כללה גם ביקורת על ענף היהלומים. הודות להכנה טובה, הביקורת הוגדרה כטובה מאוד.
- הובלת וועדה לבחינת סוגיית האשראי לענף היהלומים ויצירת מנועי צמיחה לענף. הוועדה הגישה מגוון המלצות אשר עתידות לסייע לענף היהלומים להמשיך ולהיות ענף כלכלי משמעותי במשק הישראלי.
- הקמת מינהל סחר ואכיפה אשר יתכלל את כלל פעילות האכיפה המשרדית. מתוך הבנה כי קיים צורך בגוף משרדי אשר ייתן מענה אכיפתי לנושאים בהם לא נעשית אכיפה מספקת על ידי המשרד, הוחלט על הקמת מינהל סחר ואכיפה אשר ייתן מענה לסוגיות אלו.
- איחוד מינהל תעשיות עם מינהל סביבה ליצירת סינרגיה בין פעולות המינהלים ומתן מענה מיטבי לצרכי התעשייה.
- קידום תכנית דיגיטלית משרדית.
- ייצוג סוגיות וחסמים בתעשייה מול המשרד ומול משרדי ממשלה.
- ייצוג בכנסת ובממשלה של נושאים משרדיים.

אגף בכיר תקשורת, הסברה, פרסומים ופניות הציבור

א. יחסי ציבור ודוברות

אמון על ריכוז הטיפול בפניות ושאלות הנוגעות ליחסי הציבור והדוברות של המשרד ובתוך כך – מגיב, יוזם ומתכנן את פעילויות ההסברה והדוברות, אודות מדיניות המשרד, תפקידיו ודרכי פעולתו כפי שנקבעו על ידי השר, המנכ"ל וההנהלה הבכירה.

רכזי לשכת הדובר/ת אמונים על הטיפול השוטף בפניות לדוברות, ריכוזן, העברתן לגורמים המקצועיים במשרד והחזרתן כתגובה לפניות העיתונאים לאחר אישור הדוברות. רכזי הלשכה אמונים על הוצאת ההודעות לעיתונות ומשמשים כעוזרי הדוברות.

ב. תקשורת דיגיטאלית ומדיה חדשה

תחת האגף, פועל מדור תקשורת דיגיטאלית וניו מדיה, המאגד תחתיו את פעילות האגף בכל הנוגע לאפיקי המדיה החדשה. מדור זה מפעיל מגוון ערוצי פעילות דיגיטאלית ברשתות חברתיות מובילות:

- עמוד פייסבוק, "משרד הכלכלה והתעשייה", כיום יש למשרד 83,028 עוקבים. קישור לדף: <https://www.facebook.com/Economy.gov.il>
- טוויטר – המדור מעדכן את קהל העוקבים בנעשה ביחידות המשרד, רפורמות שונות שיצאו לפועל ויושמו וכן החלטות שהתקבלו. כמו כן, מגיב לציוצים אודות המשרד על ידי מתן מענה מקצועי לזקוקים לו. כיום יש לעמוד 5651 עוקבים.
- עמוד יוטיוב – המדור מעלה סרטונים שנוצרו עבור יחידות המשרד בכדי שיהיו נגישים לציבור. זאת לצד העלאת סרטונים וכתבות הנוגעות לפעילות המשרד באמצעי התקשורת השונים.
- אינסטגרם – המדור מפרסם תמונות ופרסומים שונים לציבור הרחב. כיום יש לדף המשרד 5,909 עוקבים.

ג. פרסומים

האגף אחראי על הפקת פרסומים ואמצעי קד"מ הסברתיים הנוגעים למכלול הנושאים עליהם מופקד המשרד, לרבות חוברות מידע אינטרנטיות ומודפסות, עלוני הסברה, יישומוני (אפליקציות) מידע ושירות, סרטוני הסברה וכיו"ב. לצד זאת, אמון האגף על קידום והובלת קמפיינים פרסומיים לחשיפת שירותי המשרד ומידע לציבור באמצעות פרסומות באפיקי המדיה השונים.

קמפיינים:

- ✓ כחול לבן – פרסום שנתי מתמשך
- ✓ עסקים קטנים – פרסום שנתי מתמשך
- ✓ הרשות להשקעות ופיתוח הכלכלה והתעשייה – פרסום שנתי – בעיקר שת"פים
- ✓ סחר חוץ
- ✓ השקעות זרות – קמפיין חו"ל
- ✓ קמפיין יוקר המחיה
- ✓ קמפיין ביטחון

פרסומי המשרד:

- ✓ דו"ח הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים
- ✓ רשימת יצואנים מצטיינים
- ✓ נספחים מסחריים בעולם
- ✓ מערך כלי סיוע לתעשייה – תכניות סיוע
- ✓ עלון - טיפים ראשונים לעסקים בסין
- ✓ נספחויות הכלכליות של ישראל בסין
- ✓ מיליארד סינים לא טועים
- ✓ רישום ציוד רפואי בסין
- ✓ מכשור רפואי – בהודו
- ✓ מדריך לשיווק הציוד הרפואי בקוריאה הדרומית
- ✓ עלון – יצואן, אנו מסייעים לך במימון השתתפותך בתקינה הבינלאומית.
- ✓ עלון - כל מה שרצית לדעת על חקיקות כימיקלים בעולם
- ✓ מדריך ליצוא – ציוד רפואי
- ✓ כלי סיוע לפעילות בינלאומית של משרד הכלכלה והתעשייה
- ✓ הזדמנויות בינלאומיות בתחום הפנטק.
- ✓ עלונים וכרזות - צעצועים מסוככים

✓ עלון – השקעות זרות ושיתוף פעולה תעשייתי

✓ הגיע זמן צפון – מסלולי מענקים

מודעות

האגף אמון על פרסום מודעות בעיתונות (לרוב מודעות שפרסומן מהווה חובה משפטית) בנושאים בהם עוסק המשרד. המדור פועל בשיתוף פעולה הדוק עם לשכת הפרסום הממשלתית (לפ"מ) בפרסום מודעות אלו ועיצובן. החומר מופץ באמצעות חוברות, אתר אינטרנט, דף פייסבוק, הודעות לעיתונות ופרסומים בעיתונות המודפסת והמשודרת.

מחלקת פניות הציבור

בכפיפות לאגף, פועלת מחלקת פניות הציבור, המספקת מענה לפניות מדי שנה המגיעות אל מערכת פניות הציבור וזוכות למענה מקצועי מטעם נאמני פניות הציבור המשרתים ביחידות המשרד השונות.

דרכי התקשורת עם המחלקה מגוונות, הן באמצעות מערכת פניות הציבור הממוחשבת, המוקד הטלפוני, הדוא"ל, דף הפייסבוק של המשרד, הפקס והדואר.

מינהל אזורי תעשייה

חזון המינהל

הגוף הממשלתי המרכזי המוביל את התכנון והפיתוח לתעשייה ותעסוקה ברחבי הארץ, תוך דגש על אזורי פיתוח א'.

מינהל אזורי תעשייה פועל לתכנון מיטבי ופיתוח פיזי של אזורי תעשייה באזורי עדיפות לאומית, בכלל המגזרים. זאת על מנת להגביר את היצע התעסוקה ולקדם את התעשייה היצרנית בישראל.

מינהל אזורי תעשייה פועל בשני מישורים עיקריים להשגת מטרות אלה – (1) יצירת תשתית פיזית הנדרשת לאזורי תעשייה (תכנון אסטרטגי רחב, תכנון סטטוטורי, פיתוח פיזי) (2) הקניית הטבות ליזמים על מנת למשוך אותם להקים את מפעליהם באזורי עדיפות.

מינהל אזורי תעשייה פועל בשיתוף פעולה עם גורמי תכנון ופיתוח על מנת לקדם מטרות אלו ביניהם, רמ"י, מינהל התכנון, ועדות התכנון המחוזיות, המשרד להגנת הסביבה, רשויות מקומיות וגופים נוספים.

בשנים האחרונות, גוברת החשיבות של יצירת אזורי תעסוקה במקביל לתכניות הממשלה ליצירת מלאי תכנוני ליחידות דיור ברחבי הארץ. מינהל אזורי תעשייה עסק עד כה בפיתוח מרחבים פיסיים המיועדים לענף התעשייה היצרנית בלבד (הגדרה צרה יותר מאזורי תעסוקה), וכן רק באזור פיתוח א' (ע"פ החוק לעידוד השקעות הון – פריפריה גאוגרפית).

על רקע המהפכה התעשייתית הרביעית, המבקשת לקדם ייצור תעשייתי חדש מבוסס טכנולוגיות מתקדמות, נדרש לגבש אסטרטגיית פעולה בתחום הרחב יותר של 'תעסוקה' וכן לבחון אפיקי פעולה באזורים בהם קיים כשל שוק והרשויות המקומיות והשוק הפרטי אינם מסוגלים לקדם תכנון ופיתוח של אזורי תעסוקה.

כמו כן, לאור התחרות על הקרקע במדינת ישראל והצורך בייעול השימוש בה והעצמת אזורי תעשייה קיימים, יש חשיבות לקידום כלי פיתוח נוספים במינהל אזורי תעשייה כגון הקמת מתחמי ייצור משותפים לעסקים קטנים ובינוניים, הפעלת תמריצים לניצול קרקע יעיל יותר ועוד.

ההטבות אותן מעניק המינהל ליזמים :

המלצה על הקצאת קרקע בפטור ממכרז לתעשייה ולמלאכה באזור פיתוח א'. המינהל מוסמך על פי תקנות חוק חובת המכרזים להמליץ על הקצאת קרקע בפטור ממכרז למפעל אשר מרחיב את פעילותו גם במקום שאינו מוגדר כאזור עדיפות לאומית. ההמלצות ניתנות לרשות מקרקעי ישראל, לה הסמכות בחוק לבצע עסקאות בקרקעות המדינה.

סבסוד עלויות הפיתוח באזור התעשייה. בהתאם להחלטת הממשלה 4461, מינהל אז"ת מסבסד הוצאות פיתוח בכ-60 אזורי תעשייה בהם הוא הגורם המפתח את הקרקע.

יעדים ומטרות :

- א. הבטחת מלאי תכנוני זמין של קרקעות באזורי תעשייה בפריפריה
- ב. מימוש מדיניות הממשלה בנושא פיזור אוכלוסין והעמדת מקורות תעסוקה לאוכלוסייה באזורי פיתוח.
- ג. עידוד תעשייה תחרותית ובת קיימא והקמת מפעלי תעשייה חדשים
- ד. שילוב וקידום אוכלוסיות ייעודיות בשוק העבודה באמצעות פיתוח אזורי תעשייה בקרבת יישובי מגזרי המיעוטים בהתאם להחלטות הממשלה השונות.
- ה. המינהל אחראי על כ-120 אזורי תעשייה באזורי עדיפות לאומית בפריפריה ומפעיל שתי חברות מנהלות המשמשות זרוע ביצועית של היחידה בשטח. כמו כן מבצע המינהל באמצעות נוהל רשויות מקומיות פרויקטים רבים נוספים.

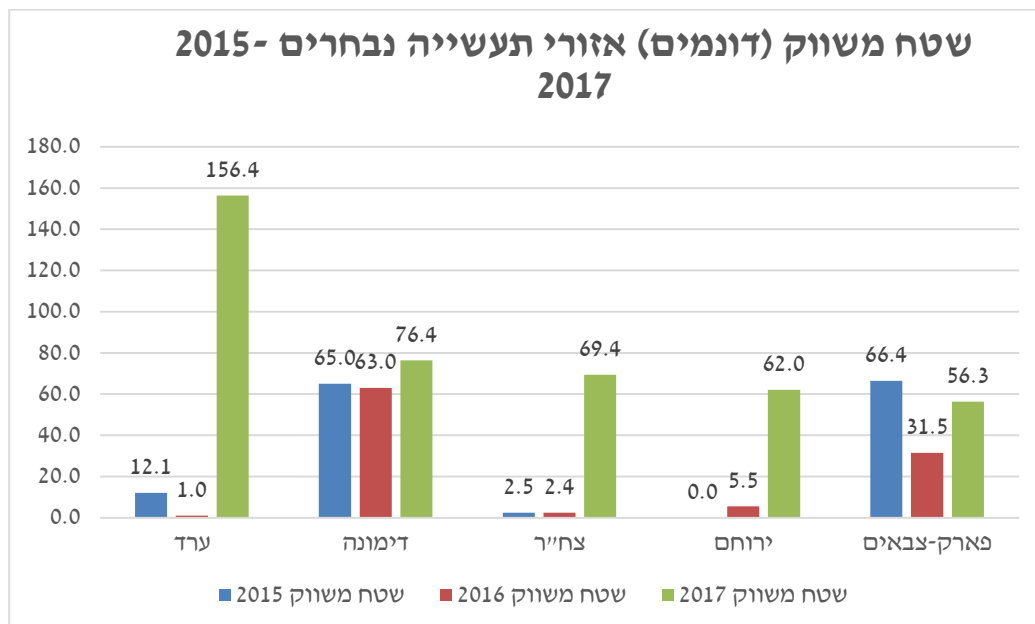
סקירת פעילות בשנת 2019 :

- א. המינהל המליץ על כ-1700 דונם בפטור ממכרז למפעלים ובתי מלאכה, המיועדים להקמת 507 מפעלים חדשים והרחבה של מפעלים קיימים.
- ב. המינהל היה מעורב בקידום של 39 תכניות סטטוטוריות לאזורי תעשייה בפריפריה.
- ג. המינהל העביר הרשאות לפיתוח אזורי תעשייה בתקציב של כ-240 מלש"ח ב-39 אזורי תעשייה.
- ד. 7 אזורי תעשייה (חדשים והרחבות של קיימים) נפתחו לשיווק בשנים 2018-2019.

ה. 5 אזורים חדשים תוקצבו לפיתוח.

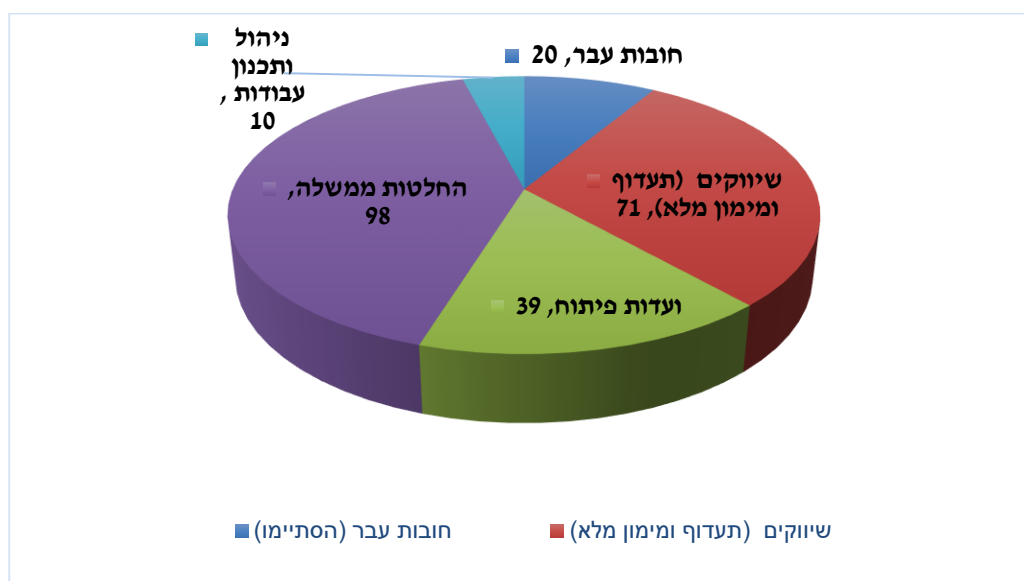
ו. המינהל קידם תכנית אסטרטגית לתכנון אזורי תעשייה במחוזות צפון ודרום בשיתוף מינהל התכנון.

שיווק אזורי תעשייה נבחרים בשנים האחרונות:

ניכר שלשינוי בשיעור הסבסוד הייתה השפעה חיובית על שיווק קרקעות לתעשייה. כך למשל בערד זינק השטח המשווק מ-0 דונם ב-2016 לכמעט 160 דונם ב-2017 ובירוחם הוא זינק מכ-6 דונם ל-62 דונם.

חלוקת תקציב מינהל אז"ת 2019:

תקציב הבסיס של מינהל אז"ת עומד על כ-140 מלש"ח בשנה (לא כולל הוצאה מותנית בהכנסה).

בשנת 2019 התקבל תקציב תוספתי של 75 מלש"ח לביצוע החלטות ממשלה.

אגף בכיר לאסטרטגיה ותכנון מדיניות

ייעוד האגף

אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות אמון על גיבוש המדיניות המשרדית ועל תהליכי התכנון בשיתוף יחידות משרד הכלכלה והתעשייה, תוך סנכרון מהלכים חוצי משרד, באופן העולה בקנה אחד עם מטרות המשרד ויעדיו. כמו כן, באחריות האגף לספק נתונים ומידע בסוגיות שונות העומדות על הפרק ולעסוק במחקר כלכלי סביב תחומי האחריות המשרדיים.

הקמתו ושילובו בשדרת המטה נועדה לאפשר ניהול אפקטיבי ולחזק את יכולות המדיניות של ההנהלה, ובכלל זה יכולות התכנון, המעקב והבקרה, ההערכה, הסנכרון וקבלת החלטות מבוססות נתונים. האגף פועל לצד הגופים המקצועיים הקיימים במשרד והוא מהווה פונקציית מטה אשר אינה עוסקת בביצוע.

תפקידי האגף:

- התוויית קווי המדיניות, המטרות והיעדים של המשרד בהתאם לדגשי השר, המנכ"ל וההנהלה הבכירה וכמענה לתמונת המצב המשקית.
- גיבוש אסטרטגיה אחודה וסנכרון בין כלל יחידות המשרד לטובת השגת יעדיו.
- ייזום תכניות לקידום הכלכלה והמשק ופיתוח מסלולים וכלי מדיניות אופרטיביים ליישומה.
- ניהול מערך התכנון המשרדי ומעקב אחר הביצוע בחתירה להשגת תוצאות.
- הבאה ליישום מיטבי של הרגולציה המשרדית לעידוד הצמיחה המשקית.
- ליווי מקצועי להנהלת המשרד בגיבוש צעדי מדיניות וביטויים בהחלטות ממשלה.
- בניית תשתית מחקרית התומכת בתהליך קבלת החלטות מבוסס נתונים ומעקב אחרי מגמות אסטרטגיות בינ"ל.
- איסוף, שימור וניהול הידע המשרדי.

הייעוד: מדיניות מיטבית לטובת עשייה קוהרנטית

עיקרי תכנית העבודה האגפית –

להלן תמצית הפעולות ותחומי האחריות של האגף:

1. ניהול תהליכי תכנון אסטרטגי ארוך-טווח

האגף מקדם תהליכי תכנון מדיניות חוצי משרד וממשלה, הן בהיבטים כלכליים-חברתיים שמתווים השר והמנכ"ל (Top down), והן באמצעות ייזום הנבטה ותכלול של תהליכי תכנון אסטרטגי בנושאי מדיניות העולים מתהליכי הערכת מצב ומהעבודה השוטפת בשיתוף יחידות המשרד (Bottom up).

בין הנושאים בהם מתקיימים בימים אלה תהליכי תכנון אסטרטגיים: עדכון המדיניות ארוכת הטווח של משרד הכלכלה והתעשייה לאור התפתחויות המשקיות בתקופת משבר הקורונה וחילופי הקדנציות, גיבוש תכנית אסטרטגית לפיתוח כלכלי של ענפי המסחר והשירותים באמצעות ועדה ממשלתית מלווה בהובלת משרדנו, המשך לתכנית לקידום יצור מתקדם בתעשייה בדגש על הטמעת טכנולוגיות חדשניות ישראליות, יצירת קלאסטרים אזוריים וקידום פיילוטים לפיתוח כלכלי אזורי בצפון ובדרום.

התכניות השונות מבוססות בין היתר על מחקרים מעמיקים, צוותי חשיבה נושאים עם בעלי העניין ומהלכים ייעודיים לזיהוי האתגרים וההזדמנויות בכל מהלך במטרה להבשיל לכדי כיווני פעולה אופרטיביים ומדדי תוצאה משקיים.

להלן דוגמאות לתהליכים אסטרטגיים משמעותיים אשר אופיינו והתחוללו ביוזמת וטיפול האגף:

- תכנית אסטרטגית לפיתוח הצפון - בהמשך לעבודת ניתוח מקיפה שהוביל אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות, במסגרת הערכת מצב כלכלית – חברתית של המשרד נמצא אזור הצפון כחלש ביותר בארץ בהיבטי תעסוקה, שכר ועוני ומאופיין בהגירה שלילית מאסיבית של צעירים מהגליל למרכז הארץ.

בהסתכלות קדימה ובניתוח התחזיות לעשור הקרוב פערים אלו אף צפויים להתרחב. ממצאים אלו יחד עם שיחות ומפגשי עומק עם גורמים בשטח, הביאו את משרד הכלכלה לרתום את משרדי הממשלה השונים ובראשם משרד רה"מ להניע החלטת ממשלה כלכלית-אזורית לשינוי המגמות.

מטרת התכנית היתה יצירת מקומות עבודה איכותיים בשכר ראוי על ידי ייסוד מנועי צמיחה מחוללי שינוי המבוססים על תחרותיות אזורית ברמה הגלובאלית וחילחול הצמיחה למגוון האוכלוסיות בצפון הארץ.

התכנית היוותה עוגן מקצועי לייסוד החלטת הממשלה 2262 לפיתוח הצפון ועסקה בגיבוש מנועי צמיחה ארוכי טווח כגון שידרוג יכולות התעשייה והקמת תשתיות לפיתוח תחום הייצור המתקדם, אשכולות תעשייתיים, אינטגרציה בין כלכלה ערבית ליהודית ועסקים קטנים ובינוניים.

בנוסף, פרויקטים מחוללי שינוי אזוריים, שצפויים להוביל לקפיצת מדרגה אזורית כגון: מעבר המש"אות הצה"ליים צפונה, הקמה של שדה תעופה בינלאומי, שידרוג תשתיות תחבורה ועוד.

- תכנית אסטרטגית לייצור מתקדם בתעשייה - אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות ערך עבודה אסטרטגית מעמיקה לטובת גיבוש תכנית להטמעת ייצור מתקדם (industry 4.0) בתעשייה הישראלית. התכנית נועדה לנצל את ההזדמנויות שמציבה המהפכה התעשייתית הרביעית לחיזוק וצמיחה של התעשייה מוטת הייצור, וכן לפעול לחיזוק התעשייה המייצרת ושיפור כושר תחרותה באמצעות תמיכה בהטמעת טכנולוגיות ייצור מתקדמות.

התכנית התמקדה בארבעה נושאי ליבה עיקריים: תשתיות וידע, הטמעת כלי הסיוע הניתנים למפעל בהיבטי מימון, ליווי וייעוץ ומיתוג התעשייה וקידום ההון אנושי. כאשר לכל נושא גובשו כלים ותשתיות לתמיכה הן בראייה משקית ארוכת טווח והן ברמת פיתוח מסלולי סיוע למפעל הבודד.

במסגרת יישום התכנית האסטרטגית גובשו כלי תמיכה וסיוע שהועברו לביצוע ביחידות המקצועיות במשרד. המשרד כבר פעל למימוש מרבית מההמלצות ודגש משמעותי יינתן להמשך יישומה בשנים הקרובות. כך למשל נבחר זוכה והחלה הקמת המכון ליצור מתקדם באזור הצפון אשר נכלל בהמלצות הדוח (ע"י מינהל תעשיות), הותנעה תכנית תמריצים לעידוד שילוב טכנולוגיות יצור מתקדם בכל הארץ (באמצעות הרשות להשקעות ולפיתוח הכלכלה) ועוד.

- קידום תעשיית הפודטק בגליל - בהמשך להחלטת ממשלה לפיתוח הצפון, ובמסגרת ההחלטה לקידום קריית שמונה, שילב אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות תכנית לפיתוח תחום הפודטק כענף כלכלי מוביל באצבע הגליל, זאת תוך הנחת תשתיות בדמות מספר מיזמים, תכניות וכלים, במטרה ליצור מארג קשרים חדשני וייחודי שיאפשר פיתוח וקידום של תחום הפודטק על כל שלביו ומרכיביו.

בין היתר:

א. הקמת מכון למחקר וחדשנות במזון באזור קריית שמונה כך שיהיה חלק מהאקו-סיסטם המתפתח באזור.

ב. ייזום פרויקט ייחודי וחדשני לתמיכה ביזמים ותעשיינים קטנים בתחום הפודטק באמצעות הקמת מתחם מיקרו תעשייה.

ג. מתן תיעדוף להשקעות בתחום הפודטק באזור קריית שמונה באמצעות חלק מכלי הסיוע המרכזיים של משרד הכלכלה והתעשייה, כגון: הקצאת קרקע בפטור ממכרז, השקעות הון, מסלול תעסוקה בשכר גבוה, וכד'.

ד. הקמת קהילת חדשנות וידע בתחום הפודטק.

כלים אלו צפויים לתמוך בביסוס אקו-סיסטם אטרקטיבי לתחום החדשנות במזון באזור קריית שמונה ולצמיחה כלכלית של אזור הגליל כולו. הצעדים האמורים שולבו בתכניות העבודה של יחידות המשרד אשר פועלות ליישומן ברמה האופרטיבית. אגף אסטרטגיה ממשיך ללוות ולסנכרן הפעילויות ופיתוח האזור.

- קידום כלכלי של ענפי המסחר והשירותים - ענפי המסחר והשירותים מהווים נתח משמעותי מכלכלת ישראל, כ-60% מהתוצר העסקי ומהעובדים במגזר העסקי. ענפים אלו מגוונים וכוללים הן את ענפי המסחר הקמעונאי, סיטוני, שילוח ובלדרות והן את ענפי השירותים המקצועיים והבלתי מקצועיים.

חלק ניכר מענפים אלו הינם ענפים אשר באופן טבעי מוטים יותר לשוק המקומי, חשופים פחות לסחר בינלאומי ונוטים להיות בעלי פריון נמוך יחסית לענפי תעשייה. גם בהשוואה בינלאומית, פערי הפריון בענפים אלו גבוהים מאשר הפערים הקיימים בענפים אחרים.

קידום כלכלי של ענפי המסחר והשירותים לא זכה להתייחסות ממשלתית ישירה בשנים האחרונות. לפיכך, יזם האגף מינוי ועדה בינמשרדית לקידום כלכלי של ענפי המסחר והשירותים, לטובת גיבוש המלצות לתכנית לקידום כלכלי של ענפים אלה תוך הפחתת פערי הפריון בהם.

במסגרת עבודתה, מתמקדת הוועדה בארבעה וקטורים מרכזיים לבחינת פערי הפריון בענפי המסחר והשירותים: ווקטור רגולציה ובירוקרטיה, ווקטור תחרות, ווקטור הון אנושי ווקטור חדשנות והון פיזי. כמו כן, במסגרת עבודת הוועדה מתבצע תהליך שיתוף ציבור עם גורמים שונים במגזר העסקי.

הוועדה מצויה בימים אלה בשלבי סיכום וכתובת המסקנות וההמלצות, אשר יאוגדו במסגרת דוח שיוגש לשר הכלכלה והתעשייה הנכנס.

2. ניהול תהליכי תכנון משרדיים: תכניות עבודה ותהליכים חוצי משרד

האגף אחראי על תהליכי התכנון המשרדיים, ופועל במספר היבטים מרכזיים, וביניהם ניהול תהליך גיבוש תכניות העבודה של כלל יחידות המשרד, וריכוז תהליכי מדיניות ותכנון כלל משרדיים.

כחלק מיישום חשיבה תוצאתית במשרד, פועל האגף להטמעת תהליך התכנון במסגרת מעגל התכנון הממשלתי וליצירת מערך תכנון מוסדר מכוון תוצאות, מסונכרן ומקיף של מדיניות המשרד הבאה לידי ביטוי במטרות ויעדי המשרד ובמדדי התוצאה המלווים אותם.

מעגל התכנון הממשלתי כולל את הרצף הבא:

המשרד מתנהל במעגל תכנון מוסדר לפיו מוגשות ומאושרות תכניות עבודה ומבוצע עליהן מעקב ובקרה באופן שוטף על ידי אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות וועדת ההיגוי לתכניות עבודה, בראשות מנכ"ל המשרד. תכנון וניהול תכניות העבודה נעשה באמצעות מערכת תמ"ר (תכנון ממשלתי רוחבי) שפותחה על ידי האגף (בשיתוף אגף מערכות מידע), ואומצה על ידי משרד רה"מ והתקשוב הממשלתי לשימוש על ידי כל משרדי הממשלה.

בעקבות פעילות זו, התחזקו תהליכי התכנון והבקרה במשרד ובאגפים השונים באופן משמעותי. התקדמות זו באה ביצירת קוהרנטיות בתכנון ובקיומם של הליכי מעקב ובקרה המהווים חלק מרכזי בתהליך העבודה המשרדי ומקשרים בין תכנון, עשייה, פתרון בעיות ולמידה. במסגרת התהליך מבוצעת מדידה תוצאתית לאגפי המשרד השונים ונוצרה הלימה בין רמת-הצלחה לרמת-תגמול העובדים, באמצעות קישור נתוני הביצוע של תכניות העבודה ביחידות למערך התגמול-תמרוץ.

בנוסף לניהול תהליך תכניות העבודה, מוביל האגף תהליכי תכנון כלל משרדיים, הנעשים הן כחלק ממעגל התכנון, והן אד-הוק לצורך מתן מענה לסוגיה קונקרטית.

האגף מפתח כלי מדידה ומוביל תהליכי שיתוף ציבור, כמו גם מקדם הכנסת טכנולוגיות שישפרו את התנהלות המשרד הן ברמה הפנים משרדית והן מול הלקוחות כגון מערכת למיפוי כלי המשרד - "שער אחד לכלכלה" אשר מהווה ריכוז של שירותי המשרד ללקוחותיו השונים תוך תפיסה מכוונת לקוח, מערכת לניהול ידע ועוד.

3. מחקר כלכלי וגיבוש המלצות מדיניות מבוססות על כלים מקצועיים

כחלק אינטגרלי מפעילות האגף לליווי מקצועי להנהלת המשרד וליחידות סביב יישום המדיניות המשרדית, עוסק האגף בבחינות כלכליות, בדיקות איכותניות וניתוח רגישויות וממליץ על צעדים למימוש המדיניות תוך התוויית חלופות ולצידן ניתוחי עומק כלכליים ובחינות היתכנות. כמו כן פועל האגף לפיתוח מודלים כלכליים חדשניים לצורך יישום כלי מדיניות חדשים (דוגמת מודל כלכלי למבני היי-טק ולמתחמי מיקרו תעשייה, וכד').

בין העבודות המבוצעות בימים אלו על ידי האגף ניתן למנות את הסוגיות הבאות: הערכת מצב אסטרטגית נרחבת לתחילת קדנציה, מחקרים ובחינות בנושא יוקר המחיה בישראל, בחינה בנושא פחת מואץ לעידוד השקעות במשק, השפעת התפשטות נגיף הקורונה על המשק הישראלי ועוד.

האגף מלווה את מקבלי ההחלטות במשרד באמצעות סט יכולות ונתונים המאפשרים הבנה מעמיקה אודות פערי המחירים בישראל ומקורותיהם, בין היתר על שולחננו: פרסום חודשי

של מחירי סל מוצרים נבחר שגובש בשיתוף הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מעקב אחר רמת המחירים של מוצרי טואלטיקה, בחינת סקר הון אנושי בתעשייה שפורסם בשיתוף התאחדות התעשיינים והצביע על חוסרים משמעותיים במקצועות מרכזיים בענפי התעשייה, אומדנים כלכליים של צעדי מדיניות שונים, ניתוחי עומק לסוגיית פריון העבודה ועוד.

הפחתת יוקר המחיה - האגף פועל באופן שוטף לגיבוש צעדים לטובת הפחתת יוקר המחיה בישראל ע"י עריכת מחקרים מבוססי מסדי נתונים רחבים אודות פערי מחירים בהשוואה בינלאומית של מגוון קטגוריות צריכה, החל ממזון וטואלטיקה וכלה בתרופות. בנוסף, האגף עורך מעקב שוטף אחר רמת המחירים הכללית במשק בדגש על מוצרי צריכה מתכלים ופועל לעידוד צרכנות נבונה באמצעות פרסום סלי מוצרים נבחרים שונים לציבור. לאגף שיתופי פעולה עם גורמים חיצוניים שונים וכן עם משרדי ממשלה אחרים בעלי השפעה על תחום זה.

בחינת אפקטיביות של כלי הסיוע של המשרד - במסגרת המלצות ה-OECD ובהתאם להחלטת ממשלה הנוגעת למשרדנו, מוביל האגף את תהליך הערכת כלי המשרד.

מטרת המהלך היא להטמיע בקרב יחידות המשרד תרבות של בחינת אפקטיביות הכלים שמפעיל המשרד ושיפורם ובהתאם לכך, הקצאה אופטימלית של משאבי המשרד באופן שישיא את התשואה המקסימלית למשק. תהליך ההערכה כולל בחינה מעמיקה של כלי המשרד השונים, והשוואת התוצאות שהשיגו המשתתפים בתוכניות השונות שמפעיל המשרד (חברות/פרטים), אל מול קבוצת ביקורת שלא נעזרה בכלי המשרד.

בהתאם לתוצאות יוצעו דרכים ליעולם ושיפורם. באופן הדרגתי ישולבו כלי הסיוע של כל יחידות המשרד בהליך זה תוך התאמה לשיטות המקובלות ב-OECD.

בין תהליכי הערכת האפקטיביות ניתן למנות את: הערכת האפקטיביות לתכנית ניוטק, למסלולי מינהל סחר חוץ, לסבסוד אזורי תעשייה ולתכניות הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים.

בנוסף לתהליך הערכת האפקטיביות מקדם האגף בחינה של פיתוח מדדים ליחידות השונות. מדדים אלו יגדירו תוצאות קצרות וארוכות טווח אליהן שואפות היחידות להגיע, ויאפשרו לאחרונות לבדוק בתדירות גבוהה יחסית את מידת השפעתם על המשק. כמו כן גיבש האגף מדריך מובנה לאופן ביצוע הערכות אפקטיביות ביחידות המשרד.

4. תכנון וגיבוש, מעקב ובקרה אחר החלטות ממשלה

האגף אחראי על גיבוש, ריכוז וסנכרון של החלטות ממשלה חוצות משרד הן כאשר משרד הכלכלה הוא המשרד המוביל והן כאשר מדובר בהחלטות ממשלה שיוזם משרד אחר.

בנוסף, מרכז האגף את המעקב והבקרה אחר יישום החלטות ממשלה הנוגעות לפעילות המשרד ומוודא הטמעתן בתכנית העבודה המשרדית. האגף ביצע מיפוי של כלל החלטות הממשלה הרלוונטיות למשרד ומבצע מעקב אחר יישומן באופן שיטתי ומובנה הכולל מעקב תקציבי, ניתוח חסמים ועוד.

בנוסף, מייצג האגף את המשרד בוועדות היגוי, ומגבש דוחות ביצוע שוטפים של החלטות הממשלה, משתתף בתהליכי עומק חוצי משרד הנוגעים לגיבוש וליישום של החלטות ממשלה.

5. טיוב מדיניות הרגולציה במשרד

האגף מרכז את תהליך הפחתת הנטל הרגולטורי המשרדי ומלווה את יחידות המשרד בהטמעת תהליכי הערכת השפעות רגולציה, בכפוף להחלטת ממשלה בנושא הפחתת הנטל הרגולטורי (החלטה 2118 מיום 14.10.2014 והחלטה 4398 מיום 23.12.2018). תהליכי טיוב הרגולציה נעשים בשני מישורים: הפחתת נטל של רגולציה קיימת והערכת השפעות של רגולציה חדשה (RIA).

- **הפחתת נטל של רגולציה קיימת:** האגף גיבש תכנית חומש (2015-2019) להפחתת הנטל הרגולטורי ע"י יחידות המשרד הרגולטוריות, ופועל ליישומה בקרב היחידות. במסגרת התכנית השנתית של שנת 2018 נבחנו רגולציות היצוא הדו-שימושי, שינויים בהוראות רשם האגודות השיתופיות, וניהול סיכונים באכיפה בשווקים. החלטת הממשלה קבעה יעד של הפחתה בשיעור של 25% מעלות הנטל הבירוקרטי של הרגולציות הנבחנות בכל שנה.
- **הערכת השפעות של רגולציה חדשה:** על פי החלטת הממשלה 4398 כל רגולציה חדשה חייבת בביצוע RIA טרם התקנתה. האגף אחראי על ליווי תהליכי ה-RIA ביחידות המשרד בפן המתודולוגי. יחידות בהם מתבצעים תהליכי RIA כיום: מנהל אכיפה ומדידה (בחירת השפעות רגולציה סביב יצירת יחידת אכיפה מרכזית), מינהל סחר חוץ (יצוא דו שימושי) ורשם האגודות השיתופיות. ליווי תהליכי ה-RIA ביחידות כולל, בין היתר, את הגדרת שלבי העבודה, קיום שיח עם בעלי עניין, ניהול סיכונים וביצוע אומדנים כלכליים.

בנוסף, האגף אחראי על ריכוזו של **פורום הרגולטורים המשרדי**, המשמש כפלטפורמה להעברת תכנים רלוונטיים ולהקניית כלי עבודה לשיפור תהליכי קבלת ההחלטות של יחידות המשרד העוסקות ברגולציה. בין הנושאים בהם עסקו מפגשי הפורום בעת האחרונה: שיקולים כלכליים וחברתיים בתכנון והפעלת רגולציה, שימוש בתובנות התנהגותיות בקביעת מדיניות רגולטורית, יישומים דיגיטליים בשימוש רגולטורים, ניהול סיכונים, ועוד.

6. ריכוז הנהלים וההנחיות המשרדיות ושימור ידע

הוראות מנכ"ל מהוות כלי מדיניות מנהליים באמצעותן מפרסם המשרד הנחיות לסיוע לעסקים וללקוחות המשרד באופן שמאפשר מתן שירות והקצאת תקציב משרדי למימוש המטרות והיעדים המשרדיים.

הוראות מנכ"ל:

האגף מתכלל ומלווה מקצועית את כלל יחידות המשרד בגיבוש, תיקון ופרסום הוראות המנכ"ל.

התהליך כולל עבודה צמודה עם היחידות המקצועיות ועם הלשכה המשפטית, ליווי היחידות בהתוויית התוכן המקצועי להוראות ובגיבוש של כלי התמיכה סיוע באיתור כשלים אפשריים, תיקון ליקויים בתהליך העבודה, סיוע בניסוחן של ההוראות, תיאום בין כלל הגורמים המקצועיים השותפים לתהליך (בתוך המשרד ומחוצה לו), וריכוז מתחילתו ועד סופו, כולל תיקון מעת לעת, כאשר הדבר נדרש.

ההוראות כוללות מידע והדרכה בכל הנוגע לדרך פעילות המשרד, לאמות המידה על פיהן מפעיל המשרד את מדיניותו וכן לתנאים ולהליכים הנדרשים על מנת לקבל אישורים, רישיונות, מענקים, הטבות או כל שירות אחר הניתן על ידי המשרד.

הוראות המנכ"ל נגזרות מכוח החלטות ממשלה, דברי חקיקה וסיכומים בין-משרדיים. ניתן להבחין בשני סוגים של הוראות:

(1) **הוראות המעניקות תמיכה כספית** במטרה להסדיר הטבות, תמיכות ומענקים לדוגמא: כסף חכם (5.10), מסלולי תעסוקה (4.17, 4.18) מסלולים חיזוק התעשייה כגון העלאת הפריץ והטמעת ייצור מתקדם ועוד.

(2) **הוראות המסדירות את הפעילות בסמכות המשרד על ידי רישיונות מכסות או פטורים** לדוגמא: חלוקת מכסות ליבוא של חומרים הפוגעים בשכבת האוזון (2.9), פיקוח על יצוא טובין שירותים וטכנולוגיה דו-שימושיים (3.5) הענקת פטור בהתאם לסעיף 2ג2 (2.6).

תפקידו של האגף בגיבוש הוראות מנכ"ל בא לידי ביטוי פעמים רבות גם בגיבוש המדיניות ובכלל זה המודל הכלכלי, הסנכרון עם כלל השותפים, אמות המידה ועוד. כך לדוגמה, הוראת המנכ"ל להקמת מתחם מיקרו תעשייה בתחום הפודטק - מגדירה את תנאי התמיכה בפרויקט לקראת בחירת זוכה.

מדובר בגיבוש מודל חדשני וראשון מסוגו שמטרתו לקדם פעילות תעשייתית חדשנית לצד חיזוק פעילות תעשייתית קיימת ויצרית אקו-סיסטם באזור בתחום הפודטק באזור קריית שמונה. האגף ליווה את כתיבת ההוראה, היה שותף בגיבוש המדיניות ומלווה את הליך גם היום, טרם בחירת הזוכה.

נהלים:

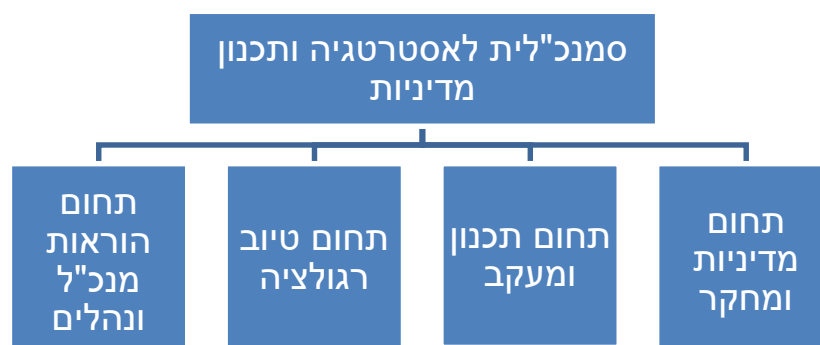
סיוע בכתיבת נהלי העבודה הפנימיים והחיצוניים ליחידות המשרד.

התחום צפוי לעבור רביזיה משמעותית בחודשים הקרובים היות ואגף אסטרטגיה מוביל מול אגף מערכות המידע תהליך של פיתוח פורטל לנהלים ולהוראות המנכ"ל, שעם עלייתו לאוויר יעגן את כל תהליך גיבוש, כתיבה, עריכה ופרסום של נהלי העבודה.

ניהול ידע:

האגף מוביל מול כלל יחידות המשרד תהליך גיבוש אסטרטגיית ניהול ידע, שמטרתו לשפר את אופן ניהול והעברת הידע במשרד, להגביר את שיתופי הפעולה בין יחידות שונות במשרד וליצור מוקדי ידע ברורים ונגישים לכל.

מבנה ארגוני :

מינהל התקינה

מדיניות התקינה נקבעת על ידי הממונה על התקינה, בכפוף להחלטות הממשלה והנהלת המשרד ונועדת להבטיח את בטיחות המצרכים והגנה על איכות הסביבה - באמצעות אכיפת חוק התקנים, זאת בשילוב המטרה להקל על הנטל הכלכלי המוטל על אזרחי מדינת ישראל, באמצעות עידוד התחרות, לרבות ממקורות יבוא, הפחתת הבירוקרטיה והגברת הסחר בין ישראל לבין העולם.

במסגרת מדיניות זאת, פועל מינהל התקינה להקלות ביבוא טובין דרך הסכמי הכרה הדדית ודרך בחינה מחדש של סטאטוס התקנים הרשמיים לצורך גילוי וסילוק כפל רגולציה במשק הישראלי. במקביל להנהגת ההקלות בכניסת המוצרים השונים לשוק, הוחלט להגביר אכיפת תקנים רשמיים בשלב השיווק ולחזק את מינהל התקינה בכוח אדם נוסף. המינהל עובר בשנים האחרונות שינוי ארגוני והתרחבות הצוות.

במטרה לעודד תחרות מקומית, להוריד יוקר המחיה ולהקל על זרימת הסחורות, פעל המשרד בתחום התקינה להשלמת מהלך פתיחת בדיקות יבוא של טובין עליהם חל תקן רשמי לתחרות, תוך כדי מעבר למערכת התקשורת והמידע העצמאית של הממונה על התקינה, מעבר להצהרה של היבואן במקום תצהיר בשלב היבוא, הכרה במעבדות בדיקה בשלב ייבוא ועוד.

תפקידים עיקריים:

1. קביעת עדיפויות בתקינה, הכרזה על תקנים כתקנים רשמיים, או הסרת הרשמיות, מדיניות אימוץ תקינה בינלאומית, ייזום וביקורת של שינויים בתקנים קיימים, תיאום בין-משרדי בנושא התקינה.

2. אכיפת התקנים הרשמיים בשווקים. מטרת האכיפה היא למנוע הימצאותם בשוק של מוצרים שאינם מתאימים לדרישות התקנים הרשמיים החלים עליהם, וזאת באמצעות פיקוח והרתעה.

3. אישור מעבדות בדיקה לפי סעיף 12(א) לחוק התקנים. מעבדות שמחזיקות באישור הניתן על ידי הממונה על התקינה עפ"י סעיף 12(א) לחוק התקנים-1953, רשאיות להמציא תעודות בדיקה שמשמשות ראיה בבית המשפט כי נתמלאו תנאי התקן.

4. מרכז מידע לאומי ל – TBT-WTO. המינהל מפעיל מרכז המידע הלאומי ל TBT-WTO לאבטחת שקיפות בחקיקה טכנית מול WTO. המרכז משמש נקודת קשר בין מדינת ישראל לארגון ה-WTO במסגרת הסכם ה-TBT

(מחסומים טכניים לסחר בינלאומי), בכל הקשור להעברת מידע על שינויים עתידיים בחקיקה טכנית בישראל והפוך – קבלת מידע על שינויי חקיקה טכניים במרחב הבינ"ל. מרבית מטלות המרכז מחויבות מכוח היות ישראל חברה בארגון ה-WTO.

עיקרי פעילות בשנת 2019 :

כניסה לתוקף של פעימה 3 לפתיחת בדיקות יבוא לתחרות

הפעימה השלישית נכנסה לתוקפה ב-01.12.2019. נפתחו לתחרות בדיקות לתקנים הרשמיים בתחומים הבאים : טקסטיל, ציוד היגייני, ציוד רפואי, מוצרי עץ וחלונות, בניין, מערכות אנרגיה, ציוד משרדי וגפ"מ.

הפעלת מערכת מת"מ (מערכת התקשורת והמידע)

1 מאי 2019 - הפעלת מערכת המידע והתקשורת העצמאית.

תיקון 13 לחוק התקנים

באפריל 2018 נכנס לתוקף התיקון מס' 13 לחוק התקנים ויחד איתו החל התהליך של בחינת התקנים הרשמיים המאומצים.

שלב 1, בחינת התקנים הרשמיים המאומצים והכנת רשימות השינויים הלאומיים ע"י מכון התקנים, בוצע בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו בחוק.

שלב 2, בחינת הרשימות ע"י הממונה על התקינה ופרסומן להתייחסות הציבור ומשרדי הממשלה, בהתאם למנגנון שנקבע בחוק, בוצע בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו בחוק.

שלב 3 (קבלת התייחסות הציבור והשרים הממונים, קבלת תוצאות טיפול מכון התקנים בסעיפי ואקום ועיבודם לצורך המשך הטיפול) ושלב 4 (קבלת החלטות לגבי ביטול הרשמיות בכל אחד ממאות השינויים הלא-מתחייבים, פרסום ברשומות ו/או העברה למסלול קבלת אישור שר האוצר וראש הממשלה) בוצעו בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו בחוק (12.08.2019).

הליך אישור תקנים רשמיים ושינוי מעמדם

במהלך שנת 2019 פורסמו בחתימת השר 190 אכרזות (החלפה/שינוי תקנים רשמיים ועדכון רשמיות התקנים).

אכיפת חוק התקנים

- נתונים עבור שנת 2019 באכיפת חוק התקנים :
- ביצוע 1692 ביקורות לאכיפת תקנים רשמיים ;
- ביצוע 272 נטילות לאכיפת תקנים רשמיים ;
- ביצוע 200 בדיקות מתקני משחקים לילדים במסגרת אכיפת פעילות הרשויות מקומיות ;
- בעקבות פעולות ביקורות ונטילות נפתחו 326 תיקים ;
- מספר התיקים בהם הסתיים הטיפול במהלך שנת 2009 : 444 תיקים ;
- פורסמו 22 ריקולים (קריאות להחזרת מוצרים) בנושא תקינה.
- מתן המלצות מקצועית לבקשות פטור לפי 2(ג)2(2) לצ"ח : בוצע טיפול בכ-20,000 בקשות.

אישור מעבדות

נכון לסוף שנת 2019 ישנן 42 מעבדות מאושרות, מתוכן 7 חדשות. במהלך השנה חודשו אישורים ל - 2 מעבדות, בוצעה הרחבת אישור ל- 14 מעבדות ובוצעה הסרת אישור למעבדה אחת.

הכרה במעבדות

במהלך שנת 2019 נוספה מעבדה מוכרת וכעת ישנן 3 מעבדות מוכרות, בנוסף למכון התקנים הישראלי.

מרכז מידע

המינהל מפעיל מרכז המידע הלאומי ל-WTO – TBT לאבטחת שקיפות בחקיקה טכנית מול WTO. המרכז משמש נקודת קשר בין מדינת ישראל לארגון ה-WTO במסגרת הסכם ה-TBT (מחסומים טכניים לסחר בינלאומי), בכל הקשור להעברת מידע על

שינויים עתידיים בחקיקה טכנית בישראל והפוך – קבלת מידע על שינויי חקיקה טכניים במרחב הבינ"ל. מרבית מטלות המרכז מחויבות מכוח היות ישראל חברה בארגון ה-WTO. במהלך שנת 2019 פרסם המרכז 67 הודעות על שינויים צפויים בחקיקה טכנית בישראל.

המרכז מיין, סיווג והפיץ 3,420 הודעות ממדינות חברות אל גורמים בעלי עניין בתוך ישראל, בממוצע של 285 הודעות בחודש.

בנוסף ענה המרכז לאורך כל השנה ל-115 שאילתות מידע וטיפול בחמש שאילתות סחר מורכבות (STC) למניעת תלונות כנגד ישראל על יצירת חסמי סחר.

מינהל אכיפה ומדידה

מטרות על:

- א. חיזוק ממשקי העבודה מול גורמי חוץ, אגב שימת דגש על שיתופי הפעולה מול ארגוני צרכנים, משטרת ישראל והרשויות המקומיות.
- ב. יציאה למבצעי אכיפה משולבים כ"מכפיל כוח".
- ג. ביצוע אפקטיבי של תכנית העבודה והרחבה של נושאים נוספים במטה ובמינהלים המקצועיים האחרים, בדגש על נושאים פנים משרדיים אשר לא מבוצע בהם פיקוח פיזי, שילובם ב-"יחידות השטח" וכן איגומם לאכיפה פלילית אחת לכל יחידות המשרד.
- ד. שיפור השירות לאזרח ובלימת יוקר המחיה.

במינהל אגפים וועדות, כדלקמן:

1. אגף אכיפה במסחר

- א. מבצע ביקורת יזומה בנושאי מחירים מרביים שנקבעו על ידי המשרד בכל חלקי הארץ, על פי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים התשנ"ו 1996.
- הביקורת כוללת: פיקוח על מחירי מוצרים בענף המזון, מחירי מצרכי יסוד, פיקוח על מחירי העברת זכויות במקרקעין בהעדר רישום זכויות בפנקסי המקרקעין (טאבו), ושחרור מהמכס ליינות ואלכוהול.
- ב. טיפול בתלונות הציבור בכל הנוגע להפקעת מחירים מרביים.
- ג. העברת תיקי החקירה/ביקורת לטיפול וחוות דעת הלשכה המשפטית.
- ד. ביקורת ומעקב ברשתות השיווק והמעדניות על התחייבותם למכור גבינות במחיר מוזל, כחלק מתנאי קבלת מכסות בפטור ממכס שניתן ליבואנים על ידי מנהל תעשיות.
- ה. ביקורת בעסקים לביצוע אימות זהב, בשיתוף עם מכון התקנים הישראלי.
- ו. פיקוח אכיפה ומניעה בנושאי צעצועים מסוכנים ואסורים.
- ז. טיפול ביבוא על שם ירושלים.

2. אגף משקלות מידות וסטנדרטים

א. טיפול במטרולוגיה חוקית בישראל, קביעת סטנדרטים ואכיפת החוקים הנגזרים מפקודת המשקלות והמידות (1947).

ב. בדיקת כל משקל, מידה או מכונת שקילה, המשמשים לצרכי מסחר או ממכר לשם אימות דיוקם, אימות מחדש וביקורת בעניין דיוקם, מתן תעודות המאשרות כי המכשירים מדויקים.

ג. עתידי – הגדלה והרחבת הפעילות בתחומים אחרים בהם עוסקים גופים האמונים על המטרולוגיה החוקית בארצות העולם המפותח והחשובים לצרכנים, כגון: מוני מים, מוני גז, מוני חשמל, מונים במוניות, מוני זמן בתקשורת, מכשירי אכיפה של המשטרה (כמו מדי מהירות ומכשירי ינשוף לבדיקת רמת האלכוהול) ועוד.

3. הוועדה הבין-משרדית לצעצועים מסוכנים

הוועדה הבין משרדית "לצעצועים מסוכנים" הוקמה במשרד הכלכלה והתעשייה, על מנת לערוך מעקב אחר צעצועים מסוכנים הנכנסים לשוק והשימוש הנעשה בהם. בוועדה חברים נציגי גופים ממשלתיים ומשטרת ישראל. בסמכות הוועדה לאשר או לשלול את השיווק והשימוש בצעצועים מסוכנים העלולים להוות סכנה למשתמש בהם, למי שלא הוסמך לכך.

המעקב והאכיפה אחר השיווק והשימוש בצעצועים מסוכנים בא לביטוי כל השנה אך במיוחד לקראת החגים, בהם השימוש בצעצועים מסוכנים נעשה תכוף יותר. הוועדה נמצאת בקשר עם הציבור, שמסייע באיתור של הצעצועים המסוכנים וסיווג צעצועים אשר אינם נמצאים ברשימת "הצעצועים המסוכנים" המוכרת.

4. הוועדה לקביעת השם ירושלים על גבי סחורות מיובאות

הוקמה על פי "פקודת סימני סחורות" לבדיקת חובת הראייה ב-"שם ירושלים". הוועדה לאישור היבוא/ייצוא טובין עם השם "ירושלים", תכליתה לתת אישורי ייבוא/ייצוא של סחורות המסומנות בשם "ירושלים", גם אם הסחורה לא יוצרה בירושלים ובתנאי שקיבל היבואן/יצואן/ייצורן אישור מאת הוועדה לעשות כן.

לאחר שהיבואן מילא את טופס הבקשה לאישור הטובין עם השם "ירושלים", הוועדה מתכנסת ובודקת האם הטובין יש בהם תכנים אשר תכליתם אינה ראויה לשאת את השם "ירושלים", ולאחר בדיקה זו ניתן אישור ייבוא/ייצוא/ייצוא כאמור.

מינהל חרום

ייעוד

מינהל החירום אחראי על היערכות המשרד בשגרה למצבי חרום השונים וליישום מדיניות הנהלת המשרד בשע"ח וזאת על מנת להבטיח את אספקת המוצרים והשירותים שבאחריותו ולסייע בשמירה על הרציפות התפקודית של המשק האזרחי בשעת חירום. בנוסף, מפעיל המינהל קציני מטה, הפועלים מול הרשות הפלשתינאית ועוסקים בהיבטי המסחר והתעשייה.

הרשות העליונה למזון ומשק כללי

תפקידים מרכזיים בשגרה:

- א. ביצוע ביקורות רציפות תפקודית ב"מפעלים החיוניים" אשר באחריות המשרד וב"שרשרת האספקה" של מפעלים אלו.
- ב. ביצוע ביקורות מוכנות ברשות המקומית / תא מזון משכ"ל בהובלת הרשות הלאומית לחרום ופיקוד העורף.
- ג. אחזקה וניהול מלאי אסטרטגי של מוצרי מזון חיוניים לשע"ח.
- ד. ריתוק רכב וצמ"ה של ה"מפעלים החיוניים" אשר באחריות המשרד באמצעות משרד התחבורה וצה"ל.
- ה. ריתוק כח אדם ב"מפעלים החיוניים" באמצעות היח' לכח אדם לשע"ח במשרד העבודה והרווחה.
- ו. השתתפות בתרגילי חרום לאומיים ומשרדיים.
- ז. כתיבה ועדכון נהלי עבודה.

תפקידים מרכזיים בחירום:

- א. תאום הספקת מוצרי מזון ומשק כללי (משכ"ל) חיוני במשק בשעת חירום לצרכי אספקה חופשית ככל הניתן של מוצרי מזון ומשכ"ל חיוניים לאוכלוסייה בכל חלקי הארץ, עד למדפי רשתות השיווק.
- ב. סיוע ל"מפעלים חיוניים" במטרה לצמצם, ככל האפשר, את הנזקים העלולים להיגרם להם ולכלכלת המדינה כתוצאה ממצב החירום ולאפשר רציפות תפקודית.

ג. ביצוע פעולות לתיאום הפיקוח על המחירים, לצורך הבטחת זכויות הצרכנים במצב חירום.

ד. ניהול "מרכז הפעלה" רשותי, גיבוש והפצה של תמונת המצב הלאומית בשעת חירום בתחום מזון משכ"ל.

היערכות המשרד לאירועי חרום:

מינהל החרום מופקד על היערכות המשרד למצבי חרום ולשמירת רציפותו התפקודית במצבים אלו.

במסגרת זו נערכות הפעולות הבאות:

- קביעת נהלי עבודה ועדכונם.
- אחזקת "מרכז הפעלה" משרדי והיערכות לתפעולו בשעת חרום.
- ביצוע תרגילי חרום משרדיים והשתתפות בתרגילים לאומיים.

פעילות סחר מול הרשות הפלשתינאית:

א. קצין מטה כלכלה ותעשייה במנהלת תיאום וקישור "ארז"

קמ"ט המשרד ב"ארז", עוסק בתיאום וקישור מול הרשות הפלשתינאית, האחראית על רצועת עזה בנושא יבוא ויצוא, תקינה, וסוחרים ברשות.

קמ"ט "ארז" מבצע את מדיניות משרד הכלכלה והתעשייה, הכוללת:

- סקירות כלכליות והערכות מצב.
- דיונים ופגישות מול נציגי הרשות הפלשתינאית.
- יבוא לרצועת עזה.
- תיאום פיקוח במעברים ובנמלים.
- טיפול בסוחרים מטעם הרשות הפלשתינאית.
- טיפול בהיתרי יציאה לישראל עבור סוחרים ותעשיינים.
- תאום מעבר סחורות בין ישראל לרשות הפלשתינאית.

ב. קצין מטה כלכלה ותעשייה במינהל האזרחי באזור יהודה ושומרון

קמ"ט איו"ש עוסק בתיאום וקישור עם הרשות הפלסטינית בנושאי: יבוא סחר חוץ, הדרכה, תקינה, סוחרים הרשות ועוד וכן מעודד את פעילות המפעלים הכלכליים בשטחי C.

קמ"ט איו"ש מבצע את מדיניות משרד הכלכלה והתעשייה הכוללת -

פעילויות תיאום וקישור:

- א. קישור בין משרדי הרשות הפלסטינית לבין גורמים בישראל.
- ב. פגישות שבועיות עם אנשי הרשות הפלסטינית בנושאי סחר חוץ ופנים, כגון:
 - הנפקת רישיונות ייבוא דרך נמלים וגשרים.
 - טיפול בייבוא מיוחד במסגרת הסכמי מכסות (2A1-A).
 - טיפול מול גורמי הרשות הפלסטינית ומכון התקנים לאימות וסימון מוצרים.
 - השתתפות בוועדות חיצוניות לייבוא טובין לשטחי הרשות הפלשתינאית.

הדרכה ותקינה:

- הכנסת ועידוד תו תקן בשיתוף מכון התקנים הישראלי ומכון התקנים ברשות הפלשתינאית.
- עידוד וביצוע השתלמות לגורמי הרשות הפלסטינית השונים ועמידה בתקן ישראלי.

עידוד פעילות מפעלים כלכליים בשטחי C:

- פגישות ותיאום עם יזמים להקמת פרויקטים באזור יהודה ושומרון.
- ריכוז בקשות שונות והפצתם לגורמים רלוונטיים.
- העלאת בקשות בפני ועדות מתאימות.
- טיפול בטרם בקשות למחצבות, תחנות דלק ומפעלים.
- הנפקת רישיונות למפעלים כלכליים עפ"י נוהלי המנהל האזרחי.

סקירת פעילות בשנת 2019:

- בוצעו מאות ביקורות ב"מפעלים החיוניים" שבאחריות המשרד.
- בוצעו ביקורות, הדרכות ותרגולות לנציגי תא מזון ומשכ"ל ברשויות המקומיות במסגרת פעילות רח"ל ופקע"ר ברשויות.
- השתתפות בתרגיל פקע"ר / רח"ל 2019 בנושא מלחמה.
- עבודה שוטפת של קציני המטה כלכלה ותעשייה אל מול הרשות הפלשתינאית בשיתוף המינהל האזרחי ומתאם פעולות הממשלה בשטחים.

פרויקטים המיועדים לביצוע בשנת 2020 :

- היערכות להקמת יח' מגזרית להגנה בסייבר עבור ה"מפעלים החיוניים" אשר באחריות המשרד.
- ביצוע כנס ארצי בנושא היערכות לחרום עבור "מפעלים חיוניים ורשויות מקומיות".
- השתתפות ב"תרגיל חרום לאומי 2020" בהובלת הרשות הלאומית לחרום (רח"ל)

רשם האגודות השיתופיות

רשם האגודות השיתופיות משמש רגולטור של האגודות השיתופיות, ועומד בראש האגף לאיגוד שיתופי במשרד הכלכלה. הרשם פועל מכוח פקודת האגודות השיתופיות ותקנותיה, אשר מקנות לו סמכויות מסוגים שונים, לרבות סמכויות שיפוטיות ורגולטוריות. לחלק מהצווים וההחלטות המוצאים על ידי הרשם במסגרת הסמכות השיפוטית שלו תוקף של החלטות בית משפט מחוזי.

בנוסף לחקיקה כוללים דיני האגודות השיתופיות גם פסיקה מגוונת של בתי המשפט ושל הרשם, שהצטברה עם השנים ומנחה את האגף בהפעלת סמכויותיו ושירותיו.

חלק ניכר מתפקידיו של האגף מתמקד בטיפול ובהסדרה של הארגון וההתנהלות של היישובים הכפריים בכל רחבי הארץ - לרבות הגליל והגולן, הנגב ויהודה ושומרון, אשר רובם ככולם מאוגדים כאגודות שיתופיות. במסגרת תפקידיו במגזר הכפרי וההתיישבותי מפקח האגף, בין היתר, על הליכי הבחירות לוועדים המנהלים את האגודות והיישובים, ועל התנהלותם הכלכלית.

ההיכרות וההתמחות המעמיקה של הרשם ועובדי האגף בבעיות ובמאפיינים הייחודיים של מגזר האגודות השיתופיות מאפשרים להם גם לתרום ולהיות שותפים בגיבוש מדיניות בתחומים הנוגעים לאגודות שיתופיות במשרדי ממשלה שונים, כגון משרדי החקלאות, הפנים האוצר והמשפטים, וברשויות ציבוריות שונות, כגון מועצות אזוריות, רשות מקרקעי ישראל ורשות המים.

יעדי האגף ותפקידיו:

- טיפול בכל שלבי מעגל החיים של אגודות שיתופיות:
- פיקוח ובקרה שוטפים על התנהלות הכלכלית, החברתית והדמוקרטית באגודות;
- טיפול בתלונות על התנהלות האגודות, לרבות ביצוע חקירות ומינוי ועדים ממונים במקרה הצורך.
- אישור התקנונים המסדירים את התנהלותן של האגודות, וזכויות החברים בהן.
- טיפול בבקשות למינוי בוררים בסכסוכים בין חברים לאגודות;
- ניהול ופיקוח על הליכי הפירוק של אגודות חדלות פירעון או שהגיעו לסוף דרכן.

- גיבוש והפעלת מדיניות משרד הכלכלה בשיתוף משרדי ממשלה אחרים, כגון משרדי החקלאות, הפנים והמשפטים ורשויות ציבוריות שונות, כמו רשות המים, רשות מקרקעי ישראל והמועצות האזוריות, בהיבטים הנוגעים להתנהלות וניהולן של אגודות שיתופיות.

כוח האדם ביחידה:

באגף כ-40 עובדים, המשתייכים ברובם לצוותים ולמחלקות הבאות: פיקוח, בוררות, פירוקים, מחלקה משפטית, רו"ח וחקיקה ופיתוח. כל המחלקות הללו כפופות לרשם האגודות.

העובדים באגף הינם בעלי רקע מגוון ומגיעים מכל קבוצות האוכלוסייה, לרבות כאלו המיוצגות בחסר בשוק העבודה בישראל ובמגזר הציבורי, שבאגף יש להן ייצוג נכבד. מעבר לכך, כ-20% מהעובדים באגף הינם אנשים עם מוגבלות המשולבים באופן מלא בעבודת באגף ותורמים לה באופן ניכר. האווירה המכילה הקיימת באגף מאפשרת לעובדיו לפעול יחד, בהרמוניה ובכבוד הדדי.

אגודה שיתופית:

הרעיון העומד בבסיס האגודות השיתופיות הוא איגום כוחות, משאבים ויכולות של בודדים באמצעות יצירת מסגרת המסדירה את יחסי השיתוף וקבלת ההחלטות ביניהם, במטרה לשפר את רווחתם הכלכלית והיבטים אחרים הנוגעים לחייהם.

מאחר שמטרת ההתאגדות היא קידום רווחת החברים, השאת הרווח הכספי אינה המטרה היחידה לפעילותה, להבדיל מחברה. בהתאם לכך, לאגודה שיתופית יכולות להיות מטרות נוספות המתמקדות בהיבטים אחרים ונוספים של רווחת החברים באגודה, כגון איכות החיים ואיכות הסביבה שלהם, קיום מסגרת קהילתית, הבטחת רשת בטחון כלכלית, או סיוע בהתמודדות עם יוקר המחיה באמצעות יצירת אפשרות לחברים לקנות או למכור תשומות או מצרכים במחירים טובים יותר.

האגודות השיתופיות מילאו תפקיד חשוב בביסוס התשתית הכלכלית והחקלאית של ישראל. חלק ניכר מהפעילות הכלכלית וההתיישבותית ביישוב היהודי לפני קום המדינה ובשנותיה הראשונות, התנהל באמצעות אגודות שיתופיות – המשקפות בעלות קבוצתית על ההון להבדיל מצבירת הון בידי יחידים. אולם, בעקבות שינויים אידאולוגיים ומשברים כלכליים שפקדו את המשק בישראל ואת ההתיישבות העובדת בארבעת העשורים האחרונים, נחלשה התנועה הקואופרטיבית בארץ.

בשנים האחרונות ובין היתר, בעקבות המחאה חברתית, קיימת התעוררות מחודשת המתבטאת ביוזמות שונות להתארגנות קואופרטיבית כדרך נוספת להתמודדות עם בעיות הנמצאות על סדר היום הכלכלי והחברתי בארץ, כגון יוקר המחייה והריכוזיות הגבוהה במשק הישראלי. קואופרטיבים מהווים מודל מוצלח לעסקים חברתיים, הן בגלל הבעלות השיתופית, הן בגלל המטרות המגוונות והן בגלל שהם מסייעים לגיבושה של קהילה.

אוכלוסיות היעד של האגף:

- אגודות התיישבות – קבוצה זו של אגודות שיתופיות מורכבת מרובם המכריע של היישובים הכפריים בארץ – למעלה מ-1000 יישובים המאוגדים כאגודות שיתופיות מסוגים שונים כגון: קיבוץ, מושב שיתופי, מושב עובדים או יישוב קהילתי.
- אגודות שיתופיות עסקיות – בתחומי תעשייה וייצור חקלאי, קמעונאות, תחבורה, דיור ופיננסים.
- יוזמות להתאגדות חברתית-כלכלית – התארגנויות קואופרטיביות חדשות שמטרתן ליצור באמצעות שיתוף כח כלכלי או יתרון לגודל, לצורך רכישה, מכירה, ייצור או אספקת שירותים, תוצרת או תשומות, כחלק מהמאבק להפחתת יוקר המחייה ולהקטנת הפערים הכלכליים בין קבוצות שונות בחברה הישראלית, באמצעות יצירת תחרות בענפים הריכוזיים במשק הישראלי וחיזוק כוחם של הצרכנים.

מינהל תעשיות

מינהל התעשיות מרכז את פעילות המשרד בהיבטים הקשורים לתמיכה בהפעלת כלי סיוע לתעשייה, עיצוב מדיניות לפיתוח ענפי התעשייה והייצור בישראל ויצירת תשתית חוקית ונוהלית לפעילות התעשייה בארץ, תוך יישום עקרונות של קידום התחרות בשוק הישראלי ופיתוח כושר התחרותיות של התעשייה הישראלית בשווקים הבינלאומיים.

תחומי עיסוק מרכזיים:

- המלצות בנושאי מדיניות כלכלית הקשורים לעידוד התעשייה ויוקר המחיה: בחינת השפעת השימוש בכלי סיוע ממשלתיים תקינה ורגולציה על התעשייה, על התחרות ועל רמת המחירים בשוק.
- הפעלת ועדת מכסות: חלוקת מכסות ליבוא מזון מעובד בפטור ממכס (עבור כ-150 פריטי מזון שונים).
- יישום מדיניות יבוא: רישוי ליבוא יין ומשקאות אלכוהוליים, אישור ליבוא מסמן לייזר, זיקוקין ומוצרי פירוטכניקה, יבוא בדים מבנגלדש ומפקיסטן, מתן אישורים לפטור ממכס ו/או מסימון ו/או מתקן לרכיבים מיובאים המיועדים להרכבה בצידוד המיועד ליצוא- לפי סעיף 2ג2 לצו היבוא החופשי, הענקת פטור מנכ"ל (מ"ב 381) ליבוא בשר.
- הפעלת תכניות לפיתוח הון אנושי טכנולוגי לתעשייה: תכנית "הטובים לתעשייה" ותכנית "עתידים לתעשייה" המיועדות לתמוך בהכשרת מהנדסים ואנשי טכנולוגיה ושילובם בתעשייה בישראל, בייחוד תעשייה הממוקמת באזורי עדיפות לאומית.
- תמיכה בהפעלת כלי סיוע לתעשייה: מתן חוות דעת על בקשות להקצאת קרקע המוגשות למינהל אזורי פיתוח במשרד הכלכלה והתעשייה וכן מתן חוות דעת על בקשות לאישור עובדים זרים המוגשות לרשות לאוכלוסין.

מינהל ייבוא והיטלי סחר

מינהל היבוא פועל לקידום התחרות והפחתת יוקר המחיה באמצעות קידום וגיוון היבוא.

המינהל פועל במגוון מישורים, משרדיים ובין-משרדיים הכוללים הורדת חסמים ביבוא, הפחתת רגולציה בהליכי היבוא, במתן רישיונות יבוא ואישורי יבוא, פעילות יזומה לגיוון ערוצי היבוא, קידום רפורמות ביבוא, חלוקת מכסות פטורות ממכס, עידוד יבוא מקביל ועוד, כל זאת מתוך ראיית הצרכן במרכז וטיפול ביוקר המחיה כיעד לפעילותו.

פעילות המנהל מתמקדת בתחומים הבאים:

- ביצוע חקירות כלכליות בנושא עברות סחר ומניעת היצף וסחר לא הוגן.
- חלוקת כ- 150 סוגי מכסות שונות ליבוא מזון מעובד בפטור ממכס.
- הקלות על יבואנים באמצעות חלוקת אלפי אישורי יבוא לפטור מהצגת תקן.
- חלוקת רישיונות ליבוא כלי ירייה וצעצועים מסוכנים.
- הפעלת מוקד ONE STOP SHOP - לכלל פניות היבואנים.
- קידום יבוא ככלי להגברת התחרות.
- הנגשת ידע לציבור היבואנים והצרכנים.
- ריכוז מדיניות היבוא, גיבוש צעדים להסרת חסמי יבוא ויישום מדיניות המשרד בתחום היבוא.

ניהול ופיקוח היבוא:

תחום זה עוסק בעבודה השוטפת של טיפול בפניות היבואנים לאישורים, רישיונות ופטורים (2ג2) לצורך יבוא בהתאם לתפקידי משרד הכלכלה על פי צו יבוא חופשי וחוקים אחרים שבסמכות המשרד (מלבד אישורי פטורים בעילת יבוא לשם יצוא ואישורי תקינה).

היחידה לניהול ופיקוח היבוא מעניקה כ- 30 אלף אישורי יבוא בשנה ומשפרת בעקביות את תהליך מתן אישורי היבוא עם דגש על זמן טיפול קצר, שירות נגיש וטיפול מקצועי כאמצעי להפחתת הנטל הרגולטורי והוזלת היבוא לארץ.

היטלי סחר:

במסגרת החוק להיטלי סחר ואמצעי הגנה תשנ"א-1991 מופקד המינהל על הגנת המשק המקומי מפני פרקטיקות של סחר לא הוגן או לשם הגנה מפגיעה אפשרית של מלחמות סחר בינלאומיות, בהתאם להסכמים עליהם חתומה ישראל במסגרת ארגון הסחר העולמי.

בסמכות המינהל להפעיל ארבעה סוגי היטלים: היטל היצף, היטל משווה, היטל הגנה, והיטל ביטחה. מנהל מינהל היבוא הוא גם הממונה על היטלי סחר, לו מוקנות בחוק סמכויות לניהול חקירות וקבלת החלטות וכן הוועדה המייעצת לשר הכלכלה בעניין היטלים אלו, והשר עצמו.

היטל היצף מוטל על יבוא בהיצף, ככלל - יבוא שמחירי היצוא שלו נמוכים ממחירם בארץ המקור, הגורם נזק ממשי לענף היצרני בארץ; היטל משווה מוטל על יצוא לישראל המסובסד על-ידי הממשלה במדינת היצוא ואשר גורם נזק ממשי לענף היצרני בארץ; היטל בטחה מוטל במקרים שונים המתוארים בחוק; היטל הגנה (אמצעי הגנה) מוטל כאשר גידול ניכר של היבוא בענף מסוים גורם נזק חמור לענף היצרני בארץ, ובהתחשב בתועלת למשק הנובעת מהיבוא.

יצרנים מקומיים המייצגים ענף יצרני בארץ יכולים להגיש לממונה על היטלי סחר תלונה כנגד יבוא במחירי היצף, יבוא במחיר נתמך או גידול ביבוא הגורם נזק לתעשייה המקומית. על תלונה כאמור להיות מבוססת על ראיות לכאורה ולכלול מידע מתמשך ועכבי המבוסס על נתונים לגבי הנזק הנגרם לתעשייה המקומית.

הממונה, לאחר שחקר את התלונה, מעביר את ממצאי חקירתו בעניין היצף או יבוא במחיר נתמך, לוועדה המייעצת אשר שומעת את הצדדים ומעבירה לשר הכלכלה את מסקנותיה והמלצותיה.

שר הכלכלה הוא אשר מחליט לבסוף אם להטיל היטל, באיזה שיעור ולאילו תקופת זמן. את הממצאים בבדיקה בעניין אמצעי הגנה מעביר הממונה ישירות לשר הכלכלה. הממונה על היטלי סחר מושיט עזרה ליצרנים המקומיים בהגשת תלונה/ בקשה ומילוי הדרישות החלות עליהם לפי החוק.

החלטת שר הכלכלה להטיל היטל היצף, היטל משווה, היטל בטחה או נקיטה באמצעי הגנה טעונה הסכמת שר האוצר ואישור ועדת הכספים של הכנסת.

נכון למאי 2019, עומדים בתוקף שלושה היטלי סחר בגין יבוא בהיצף של זכויות שטוחה מטורקיה, כבלי נחושת למתח נמוך מטורקיה ומלט מיוון ומטורקיה.

ניהול היבוא:

מתן אישורים לפטור מהצגת תקן בהתאם לסעיף (2) (ג) (2) לצו יבוא חופשי:

- יבוא לשם שימוש עצמי
- תרומות
- יבוא ציוד צבאי המיועד לגוף ממשלתי
- יבוא ציוד אודיו ווידאו מקצועי
- יבוא דוגמאות לתצוגה ובדיקת שוק
- יבוא לשם שימוש בתהליך היצור
- יבוא חלקי חילוף
- יבוא ציוד רפואי
- יבוא מחשבים, ציוד מחשבים, מדפסות, מכונות צילום וכלי נגינה חשמליים
- יבוא ספקי כח חיצוניים לציוד מחשב

היקף האישורים אשר המונפקים ליבואנים נמצא במגמת גידול עקבית ובשנת 2018 הונפקו ליבואנים כ- 18 אלף אישורי יבוא.

מתן רישיונות לנשק וכלי ירי:

רישיונות ליבוא נשק מחולקים על פי קריטריונים קפדניים תוך הטמעת מערכות מידע מקוונות לשיפור השירות וקידום שתופי פעולה מקצועיים עם המכס, משטרת ישראל וגורמים נוספים למניעת הברחות והפרות בתחום.

היחידה מבצעת ביקורות וימי הסברה ליבואנים בתחום.

חלוקת מכסות פטורות ממכס ליבוא מוצרי מזון:

1. מינהל יבוא, באמצעות ועדת מכסות של משרד הכלכלה והתעשייה, מחלק מדי שנה כ- 150 סוגי מכסות שונים ליבוא פריטי מזון פטורים ממכס בהתאם להוראת מנכ"ל 2.7, מתוקף הסכמי הסחר הבינ"ל של ישראל ומכסות וולונטריות.

2. בשנים האחרונות החלה הוועדה, אשר בראשה עומד מנהל מינהל היבוא, לחלק את המכסות המבוקשות בהליכים תחרותיים לשם הגברת ההשפעה על המחירים במשק בענפים בהם מתקיימים תנאי שוק לא תחרותיים או מחסור המביאים לעליית מחירים. באופן זה, מחולקות כיום בהליכים תחרותיים מכסות מזון פטורות ממכס של גבינה, חמאה, בשר טרי ושמן זית ליבואנים המתחייבים למכור את המוצרים במחיר הנמוך ביותר לצרכן.

3. למכסות אלה השפעה ברורה ומידית על הגברת התחרות והפחתת מחירי המזון בקטגוריה. כך למשל בתחום הגבינות, הביא ההליך התחרותי בשנים 2016-2018 להפחתת נתח השוק של המותג הדומיננטי (גבינת "העמק") שהחזיק עד אז כ-80% מן השוק ולהפחתת מחירים בקטגוריה.

גם בתחום הבשר הטרי נכנסו לשוק בשנים 2016-2018 כמויות משמעותיות של בשר טרי מאירופה ומאמל"ט, כתוצאה מכך מתחולל שינוי משמעותי בשוק הבשר הטרי בישראל אשר נשלט עד אז על ידי דואופול (תנובה ודבאח) שעיקריו: הגברת התחרות, היעלמות הבשר המיושן (בשר קפוא המופשר לפני שיווקו), הגברת הצריכה של בשר טרי, גיוון מקורות היבוא, גידול במספר הספקים והפחתת מחירים.

מינהל יהלומים אבני חן ותכשיטים

פעילות המינהל הינה במימוש אופטימאלי של הכלים העומדים לרשות המשרד לקידום ופיתוח התעשיות והסחר בענפי היהלומים, אבני חן ותכשיטים.

- המינהל מסייע ליצרנים בארץ לחדור לשוקי חוץ, וממליץ על סיוע כספי, במסגרת הקרן לעידוד השיווק לחו"ל. כמו כן, מעודד המנהל, בשיתוף עם מכון היהלומים ומכון היצוא, השתתפות של חברות ומפעלים בתערוכות וירידים מקצועיים בתחומי היהלומים והתכשיטים.
- המינהל, בשיתוף עם הנהלת המשרד ומוסדות ענף היהלומים בארץ, פועלים רבות בקרב חברות וממשלות זרות, במטרה להגדיל את מקורות יבוא יהלומי הגלם לישראל.
- יעדי המינהל הינם עידוד מסחר היהלומים הבינלאומי ושמירה על סחר הוגן. לשם ביצוע המטלות והיעדים, מקיים המינהל קשר הדוק עם מוסדות וארגונים ענפיים בארץ ובחו"ל.
- המפקח על היהלומים שואב את סמכויותיו, מתוקף צו פיקוח על היהלומים יבואם- יצואם 1979 בנוסף לסמכויותיו למתן רישיונות עיסוק ביהלומים ליצרנים וצורפים, מפעיל המפקח על היהלומים תחנת מכס בלעדית בארץ ליבוא ויצוא יהלומים.
- המפקח על היהלומים משמש רגולטור מטעם הרשות לאיסור הלבנת הון במשרד המשפטים, באכיפה ופיקוח על הסוחרים באבנים יקרות, בכפוף לחוק איסור הלבנת הון ומימון טרור, תש"ס – 2000, מבצע ביקורות תקופתיות בקרב סוחרי היהלומים ומקיים ועדת עיצומים בעת הצורך.
- המפקח על היהלומים מייצג את מדינת ישראל במסגרת אמנת קימברלי לסחר ביהלומי גלם וחבר בכל וועדות העבודה בתהליך קימברלי, ומתוקף כך מבצע פיקוח על יבוא ויצוא של יהלומי גלם בתחנת המכס שבניהולו.
- עובדי המינהל חברים בוועדות ציבוריות, שמטרתן קידום ענף היהלומים וענף התכשיטים, במכון היהלומים. כמו כן, מייצגים את עמדת הממשלה בארגונים בין-לאומיים ובתהליך קימברלי, שמטרתו למנוע סחר ביהלומי קונפליקט.

ביקורת פנים

כללי

אגף הביקורת הפנימית פועל מכוח חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 המחייב קיום ביקורת פנימית על ידי מבקר פנימי בכל גוף ציבורי. האגף מבצע ביקורות יזומות ביחידות המשרד השונות בהתאם לתכנית העבודה המאושרת על ידי מנכ"ל המשרד, ביקורות מיוחדות אד הוק על פי צרכי המשרד ומעקב אחר תיקון ליקויים.

במהלך שנת העבודה 2019 פורסמו ע"י האגף 4 דוחות.

ייעודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית היא משאב ניהולי פנימי בלתי נפרד מהארגון, הפועלת לקידום מטרותיו ולשיפור וייעול דרכי עבודתו, תוך שמירת האינטרס הציבורי. כל זאת באמצעות בדיקת תקינות פעולתו של הגוף המבוקר מבחינת קיום החוק, הניהול התקין, טוהר המידות, החיסכון, היעילות והמועילות (אפקטיביות) של פעולות הארגון. מטרת העל: להביא לשיפור איכות הניהול והביצוע ביחידות המשרד, לתרום לניצול יעיל של המשאבים ולשיפור איכות השירות לציבור בתחומי המשרד.

מטרות ומשימות

- לבחון את הפעילויות והליכי העבודה בארגון, לאתר סיכונים, כשלים וליקויים בעבודת יחידות המשרד השונות ובבקרה ובפיקוח שהן מבצעות ולספק להנהלת המשרד מידע לגביהם, זאת במגמה להביא לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם.
- לבחון האם הפעילויות מבוצעות בהתאם להוראות החוקים הרלבנטיים, הנהלים, ההוראות והכללים החלים בתחום הפעילות.
- לבחון האם המטרות, היעדים ומדיניות הנהלת המשרד מושגים באפקטיביות. לבדוק האם בביצוע הפעילות נשמרים עקרונות המינהל התקין, טוהר המידות, החיסכון והיעילות.
- לבצע מעקב אחר תיקון הליקויים עליהם הצביעו דוחות ביקורת הפנים ודוחות מבקר המדינה, על פי העניין.
- לבדוק תלונות אזרחים הנשלחות אלינו הנוגעות לליקויים בהליכי העבודה והשירותים שמספק המשרד.

אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע

חזון:

לספק סביבת דיגיטלית זמינה, יעילה, מתקדמת וחדשנית עבור צרכי אגפים ויחידות המשרד ולהעניק פתרון כולל בתחום מערכות המידע תוך הנגשת כלל השירותים הניתנים ללקוחותיו- אזרחים, תאגידים, חברות, עסקים קטנים ובינוניים, יצואנים וכד', ע"י שימוש בטכנולוגיות דיגיטליות מתקדמות, בדגש על שמירת איכות נכסי המידע ואבטחת שרידות התשתיות.

אגף טכנולוגיות דיגיטליות ומידע מעניק שירותי טכנולוגיות מידע עבור כלל אגפים ויחידות המשרד על מנת לאפשר להן לבצע את ייעודם המלא באופן היעיל ביותר. פעילות האגף להעמדת מערך מתקדם לרשות היחידות השונות מונחית על-ידי הערך עליון הנגזר מהתכנית הכלל משרדית והוא שיפור מתן השירות שהמשרד מעניק לכלל לקוחותיו- אזרחים, תאגידים, חברות, עסקים קטנים ובינוניים, יצואנים ועוד.

האגף מיקד את פעילותו בשנת 2020 בשיפור השירות לאזרח, וביעול ושיפור תהליכי עבודה. תחומי המחשוב שאושרו לשדרוג ופיתוח במסגרת התקציב של 2020 :

1. בניית חוות שרתים מרכזיים וירטואליים ובוחנים אפשרות עליה לענן הממשלתי
2. בניית תשתית של כלי BI לתחקור המידע ולייעול תהליכי קבלת החלטות
3. בניית מערכות בטכנולוגיות מתקדמות ליחידות המשרד
4. בחינת תשתיות ענן עבור מערכות CRM בארגון
5. יישום נושא הטפסים הממוחשבים וחיבורם למערכת תהליכי עבודה ממוחשבים.
6. שדרוג ושיפור אבטחת המידע ורמת השירות הניתנת למשתמשי המשרד.
7. שדרוג ושיפור אתר האינטרנט, חיבור לאתר גוב אחוד והנגשת שירותים מול האזור העסקי.

תחזוקה ופיתוח תשתיות:

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
תחזוקה שוטפת תשתיות	תחזוקה שוטפת תשתיות
שרתים כ – 250	שרתים כ – 250
תחנות עבודה 1000	תחנות עבודה 1000
מחשבים ניידים כ – 300	מחשבים ניידים כ – 300
ניהול שירות טכני לתחנות עבודה תחזוקת ציודי	ניהול שירות טכני לתחנות עבודה תחזוקת ציודי
תקשורת	תקשורת
אבטחת מידע	אבטחת מידע
מעבר חדר שרתים להר חוצבים	מעבר חדר שרתים להר חוצבים
המשך תכנון הקמת אתר dr	המשך תכנון הקמת אתר dr
סיוע טכני ותמיכה במשתמשים	סיוע טכני ותמיכה במשתמשים
תמיכה לכ – 10 אתרים בארץ	תמיכה ל – 10 אתרים בארץ
תמיכה לכ-54 נספחיות בחו"ל ברשת המשרד	תמיכה ל – 54 נספחיות בחו"ל ברשת המשרד
תמיכה לכ – 1000 משתמשים מוקד פניות כ – 23000 קריאות בשנה	תמיכה ל – 1000 משתמשים מוקד פניות כ – 23,000 קריאות בשנה
אבטחת מידע	אבטחת מידע
התקנת עמדות הלבנה רשתית	המשך בדיקת תקן ISO 27001
שדרוג מערך אבטחה מידע של משרד הכלכלה והתעשייה.	המשך שדרוג מערך אבטחה מידע של משרד הכלכלה והתעשייה.
שדרוג אבטחת המידע בנספחיות	המשך שדרוג אבטחת המידע בנספחיות
המשך התקנת תכנה MDM לניהול רכיבים ניידים המתחברים למשרד.	המשך התקנת תכנה MDM לניהול רכיבים ניידים המתחברים למשרד.
החלפת מערכת כניסה חיצונית	חיבור כלל המשתמשים מהבית עקב הקורונה
	חיבור ל-soc הממשלתי - מרכז הסייבר הלאומי
	המשך מודעות עובדים בנושא אבטחת מידע
תקשורת	תקשורת
שדרוג ציודי תקשורת בנספחיות	שדרוג ציודי תקשורת בנספחיות
שדרוג מוצר שו"ב על קווי התקשורת	שדרוג מוצר שו"ב על קווי התקשורת
הטמעה למוצר לחלוקת עומסים	המשך הטמעה למוצר לחלוקת עומסים

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
שינוי תצורת התקשורת	המשך שינוי תצורת התקשורת
שדרוג התשתיות בנספחויות בחו"ל.	שדרוג התשתיות בנספחויות בחו"ל.
התקנת רשת טלפונים / DATA חדשה	התקנת רשת טלפונים / DATA חדשה
החלפת הטלפוניה במשרד שירלי	המשך החלפת הטלפוניה במשרד שירלי
הפרדת ארונות מול תחום עבודה ממשרד התעשייה	המשך הפרדת ארונות מול זרוע העבודה
הפרדת רשת מול תחום עבודה	המשך הפרדת רשת זרוע העבודה ממשרד הכלכלה והתעשייה
הקמת רשת WIFI מאובטחת בהר חוצבים כפיילוט משרדי	המשך תחזוקת רשת שירלי
	הקמת רשת WIFI מאובטחת
חומרה ותוכנה	חומרה ותוכנה
תחזוקת מערך VMWARE	תחזוקת מערך VMWARE
שדרוג מערך גיבוי מרכזי	שדרוג מערך גיבוי מרכזי
שדרוג מערכת אחסון	שדרוג מערכת אחסון
הוספת שרתים וירטואליים	הוספת שרתים וירטואליים
התקנת מערכת שליטה ובקרה	התקנת מערכת שליטה ובקרה
המשך התקנת מערכת שליטה ובקרה	המשך התקנת מערכת שליטה ובקרה
הטמעת מערכת NAC	הטמעת מערכת NAC
המשך הטמעה מערכת scom	המשך הטמעה מערכת scom
מערכת תמר	מערכת תמר
שדרוג טכנולוגי של תשתית המערכת תחזוקה	בניית אתר חדש – תמר לייט. כולל גרפים וכלי עבודה מהירים להשלמה בעבודה השוטפת במערכת תמר
	תחזוקה שוטפת, טיפולים בבאגים ודרישות משתמשים
משקלות ומידות	משקלות ומידות
עדכון 3 גרסאות + טופס מבדקות	עדכון 3 גרסאות + שליחת שובר בדוא"ל
שכר עידוד במחוזות	שכר עידוד במחוזות
מנהל יבוא :	המשך פיתוח דוחות על תשתית מערכת מסלול לרישיונות יבוא
פיתוח דוחות חדשים לרישיונות יבוא. על פי מידע שיתקבל ממערכת מסלול.	

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
שחט	שחט
שינויים ושיפורים	עלית גרסה בתשתית חדשה על שרתים חדשים
רישיון יבוא	רישיון יבוא
המשך עבודה על מסלול . במקביל פיתוח פורטל דוחות על מידע שיתקבל ממסלול .	המשך עבודה על מסלול . במקביל פיתוח פורטל דוחות על מידע שיתקבל ממסלול
ועדת יבוא	ועדת יבוא
עם קבלת שירות עם מידע מהמכס המשך פיתוח המערכת.	המשך פיתוח מערכת ועדת יבוא עם המכס
דו שימושי	דו שימושי
המשך שינויים ושיפורים. ותחילת אפיון מערכת חדשה.	שידרוג מערכת לסביבה חדשה ושרתים חדשים ואפיון צרכים למערכת חדשה
מכסות	מכסות
פיתוח מערכת מכסות	עלית שלב א מערכת מכסות והמשך פיתוח שלב ב
ריתוק משקי	ריתוק משקי
שינויים ושיפורים על מערכת סאפיאנס	ייזום אפיון פיתוח מערכת בתשתית CRM
טפסים	טפסים
הסבת טפסים קיימים לטופס ללא סרגל, מותאם מובייל / טאבלט עם ממיר פרסום 10 טפסים במסלול as is.	למידת הכלי FG
פרסום 12 טפסים חדשים	הכנת טפסים בכלי FG ממשל זמין
תחזוקה	שיפור תשתית טפסים פנימיים
בדיקות מול ממשל זמין והמשרד.	פרסום טפסים לפי בקשת לקוחות המשרד
יהלומים	יהלומים
כל הנושאים אשר קשורים למעבר דור ב' יבוצעו בהחלטה ושת"פ של האגף ומכס.	חנות תשלומים פרומייל
רישיון ממוחשב – מקצועות הענף	רישיון ממוחשב – מקצועות הענף
היהלומים	היהלומים
מערכת רישיונות יהלומים עלתה לאוויר	עליית חנות תשלומים
התחיל אפיון חנות התשלומים	
מטופל בדור ב' – מכס.	

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
קבלת קהל	קבלת קהל
תחזוקה תיק חקירה תיק חקירה וטיפול בעיצום כספי	תחזוקה תיק חקירה מבוסס על איכפה ומסחר טיפול בעיצום כספי – תלוי לשכה משפטית
DESK	DESK
תחזוקה	תחזוקה
רשפ"ת	רשפ"ת
סיום פיתוח והטמעת CRM	תחזוקה + שושי"ם
אינבסט – Invest In Israel אפיון מערכת CRM	פיתוח המערכת ב-CRM
	תחזוקה ושדרוג אתר
ERM	ERM
בתהליך אפיון למערכת CRM תחזוקה מעבר ל CRM	המערכת עברה ל CRM
קב"ט	קב"ט
תחזוקה שוטפת בתעודות המערכת. תיק בטחון (תיק אלקטרוני) תחזוקה	תחזוקה שוטפת בתעודות המערכת. תיק בטחון (תיק אלקטרוני) תחזוקה
הדרכה	הדרכה
תחזוקה	סיום תהליך קליטת 3 טפסי ימי עיון חדשים, תוספות ושינויים בקליטת עובדים למערכת מטפסים, תוספות ושינויים במסך פרוטוקול ועדה ותחזוקה שוטפת למערכת
לשכת הדובר	לשכת הדובר
תחזוקת מערכת פניות הציבור	תחזוקת מערכת פניות הציבור
סטטוסנט	סטטוסנט
תחזוקה	תחזוקה אפיון איזור אישי עסקי
תקינה	תקינה
מערכות :	
עיצומים כספיים – אפיון-לא בוצע מערכת פיקוח ואכיפה – אפיון ופיתוח עדכונים ותוספות למערכת מת"מ	עיצומים כספיים – אפיון – אפיון ופיתוח מערכת פיקוח ואכיפה – אפיון ופיתוח עדכונים ותוספות למערכת מת"מ

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
עדכונים ותוספות לפורטל יבואנים עדכונים ותוספות לפורטל מעבדות	עדכונים ותוספות לפורטל יבואנים עדכונים ותוספות לפורטל מעבדות
ריבזיות-עלייה לאוויר	API – בין מערכות תפעוליות לנתונים המוצגים באתר
מערכת גביה	מערכת גביה
הוספת ממשקים עבור יחידות מקצועיות נוספות להעברת מידע למרכבה	מעבר לקוד מערכת שולחת אחד לכל היחידות העלאה לייצור של ממשק גנרי לכל היחידות
פרויקט BI	פרויקט BI
מימוש פרויקטי BI במספר יחידות נוספות, לרבות תחזוקת פרויקטים קיימים.	מימוש פרויקטים ביחידות ובתחומים נוספים כגון: חשבות, עסקים קטנים, יהלומים, אז"פ ועוד, לרבות שו"שים ותחזוקה בפרויקטים קיימים.
נמל"ה – מערכת סקרים	נמל"ה – מערכת סקרים
סקרי איכות השירות רבעוניים לאגפי המשרד – לצורך שכר עידוד סקרי אירועי הנספחויות בסחר חוץ סקרים ליחידת ההדרכה – קורסים סקרים ליחידות השונות הערכת עמ"זים שנת 2019 הגדרת דוחות לפי דרישה בעולם הדוחות של נמל"ה. מרכב"ה מנהלית הרשאות של כלכלה 3800 פתיחת טפסים להרשאות במערכת GRC של מרכב"ה. מענה לעובדי המשרד בנושאי הרשאות טיפול בטפסי הרשאה שוטפים מנהלן נוכחות – נותני שירותים מנהלן משאבי אנוש – נותני שירותים (טיפול בתיק עובד – קליטת עובדים, שיוכם להסכם נוכחות ול ESS) אחראי שכר עידוד - יישומים	סקרי איכות השירות המתבצעים פעם ברבעון לאגפים שונים במשרד לצורכי שכר עידוד (מערכות מידע, משכורת, הדרכה וכו). סקרי סח"ח – משוב על קורסים ואירועי נספחויות בעולם. סקרים לאגפי המשרד בנושאים שונים- משוב על מרצים בקורסים, רישום לכנסים וכד'. הערכת עובדים- הערכה של הנספחים לעובדים המקומיים הזרים בנספחויות העולם. הגדרת דוחות לפי דרישה בעולם הדוחות של נמל"ה.

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
אכיפה במסחר	אכיפה במסחר
המשך פיתוח מודול ביקורים	אפיון ופיתוח פיצול ביקורים אכיפה מביקורים כללי + הורדת מעורבים מביקורים.
	סיום פיתוח ביקורים אכיפה ועלייה לאויר אפיון ופיתוח טופס ביקור אכיפה (תלוי בממש"ז) והתחלת בדיקות
התאמת תיק הסדרה ואכיפה לתיק אכיפה במסחר.	בדיקות לקוח ולתיק אכיפה במסחר והחלטה על המשך. קבלת רשימת דרישות לתיק אכיפה מלשכה משפטית
תיק תביעה	תיק תביעה
פיתוח תשתית תיקים נוספים עבור תביעות	קבלת רשימת דרישות למערכת לשכה משפטית
אפיון טכני ופיתוח של תיק אכיפה במסחר עבור תביעות	החלטה על פתרון טכני בין חלופות
עליה לייצור של תיק אכיפה במסחר עבור תביעות	אפיון על לפתרון שנבחר
ביקורים בתעשייה	ביקורים בתעשייה
פיתוח ביקורים כללי	המשך פיתוח ביקורים בתעשייה לאחר פיצול מביקורים אכיפה ועלייה לאויר
ממשק מידע פילי	ממשק מידע פילי
ייזום, בדיקת חלופות, כתיבת מסמך אפיון	אפיון מפורט פל"א
	אפיון מפורט מפ"ל
	פיתוח פרוצדורות + ממשק ועליה לייצור
	פיתוח מסכי פל"א ועלייה לייצור
	פיתוח מסכי מפ"ל ועלייה לייצור
המשאב האנושי – מאגר עובדים	המשאב האנושי – מאגר עובדים
המשך פיתוח תיק משאבי אנוש ועלייה ליצור במבנה החדש.	סיום בדיקות אבטחה ועלייה לאויר עם הרשאות לכלל עובדי המשרד.
פיתוח הרשאות כניסה לכלל העובדים.	קליטת נתונים ממרכבה
קליטת נתונים נוספים אודות העובד ממרכב"ה. פיתוח טפסי משאבי אנוש וקליטתם בתיק.	פיתוח טפסים נוספים

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
תשלומי נסיעות לחו"ל	תשלומי נסיעות לחו"ל
סיום פיתוח מערכת נסיעות והעלאה לאוויר.	תחזוקה
שער אחד לכלכלה	שער אחד לכלכלה
שדרוג האפליקציה. הרחבה והוספת שדות לאיתור מידע ממוקד יותר. ליווי ישראל דיגיטלית בהרחבת הפרויקט לכלל משרדי הממשלה.	תחזוקה
הקמת תשתיות עבור מערכות ה CRM	הקמת תשתיות עבור מערכות ה CRM
המשך תחזוקה לתשתיות CRM	מנהל תעשיות
	פיתוח מערכת למנהל תעשיות על תשתית CRM
	פעילות קורונה על תשתית מערכות CRM
	הקמת מוקד פניות ציבור כולל פניות מקוונות
	הכנסת טופס תו סגול וסקרים למוקד פניות קורונה
	תחזוקה כללית
סחר חוץ	סחר חוץ
פיתוח מודול פגישות באירועים ופיתוח מודול לניהול תכנית עבודה של הנספחים	מודול פגישות- בוצע תוכניות עבודה- אפיון פיתוח והטמעה
תשתיות GIS	תשתיות GIS
תחזוקה	תחזוקה
מנו"ף	מנו"ף
דף ניהול למנוף שיפור הכספת תיעוד והתייחסות לחריגים ושגויים סיום העברת טפסים לכספת וביטול שימוש dll ממשל זמין	תחזוקה
מאגר החברות והעסקים המשרדי	מאגר החברות והעסקים המשרדי
המשך אפיון ופיתוח של הצגת מידע על	אפיון ופיתוח הצגת מידע ברמת

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
פעילות החברה/עסק מול המשרד מגורמים נוספים במשרד.	העסק/חברה במערכת BI כתחליף למערכת הקיימת. המידע מהמקורות השונים יתווסף ברמת מחסן הנתונים
הוספת נתונים נוספים הקיימים על החברה/עסק ממקורות פנים וחץ.	המשך הוספה נתונים
הנגשת נתוני המאגר לשימוש כלל מערכות המשרד.	תחזוקה
הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים	הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים
תחזוקה – מערכת של עסקים קטנים פותחה ונמצאת בתחזוקה שינויים ושיפורים של מיקור חץ	תחזוקה – מערכת של עסקים קטנים פותחה ונמצאת בתחזוקה שינויים ושיפורים של מיקור חץ
מערכת נסיעות לחו"ל	מערכת נסיעות לחו"ל
תחזוקה	תחזוקה
אזורי פיתוח	אזורי פיתוח
הסבת המערכת לייצור עלייה לייצור שלב א' עלייה לייצור שלב ב' עלייה לייצור חנות תשלומים אפיון ממשק מול רמ"י	-עליה ליצור חנות תשלומים -מכרזים לתעשייה, הארכת הסכם פיתוח וביטול תיקים -פיתוח דוחות -פיתוח מערכת BI משלימה -העלאה ליצור שלב ג' - שו"שים ושיפורים -פיתוחי GIS
אפיון טופס תוכנית עסקית וטופס חו"ד	
סחר חץ מערכת כוללת CRM	סחר חץ מערכת כוללת CRM
בפעילות תחזוקה	תחזוקה + שו"שים
יצירת תשתית CRM :	יצירת תשתית CRM :
פותח. מול snc בתהליך פיתוח	ניתן לבטל פעילות זו זה חלק מהפעילות על סחר חץ CRM)
יבוא ועדכון עובדי נש"מ	יבוא ועדכון עובדי נש"מ
תחזוקה	תחזוקה
רכש	רכש
שינויים ותחזוקה על פי דרישה	תחזוקה
מערכת ניהול דוחות לטכנאים	מערכת ניהול דוחות לטכנאים
תחזוקה	תחזוקה

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
תשלומי נסיעות לחו"ל כלכלה + עבודה ורווחה	תשלומי נסיעות לחו"ל כלכלה
בטיפול הפרדת המערכת ל-2 רשויות נפרדות	תחזוקה
תשתית טפסים פנימיים	תשתית טפסים פנימיים
פרסום 10 טפסים פנימיים לשימוש העובדים במשרד ושטח מותאם לטלפון חכם כולל OTP	המשך פיתוח טפסים חדשים שיפורים בתשתית ותוספות
איגוד שיתופי	איגוד שיתופי
עליית פעימה ראשונה של המערכת לייצור	סיום הסבת נתונים לפעימה הראשונה
	אפיון לפעימה השנייה – עבודה מול לשכה משפטית
GES – סחר חוץ	GES – סחר חוץ
תחזוקה והעברה ל- CRM	תחזוקה אפליקציה לעמז"ם בוצע. תחזוקה ושושי"ם
תכניות עבודה – סחר חוץ	תכניות עבודה – סחר חוץ
תחזוקה והעברה ל- CRM	איפון- בוצע, המשך פיתוח והטמעה
כספות משטרתיות	כספות משטרתיות
תחזוקה	תחזוקה
הקמת כספות חדשות מול המשטרה	הקמת כספות חדשות מול המשטרה
מערכת שליחת ברכת יום הולדת	מערכת שליחת ברכת יום הולדת
תחזוקה	תחזוקה
ניהול טבלאות מקומות עם עדכון ממשרד הפנים, למ"ס ורשות הדואר	ניהול טבלאות מקומות עם עדכון ממשרד הפנים, למ"ס ורשות הדואר
בתחזוקה	בתחזוקה
אתר האינטרנט של המשרד	אתר האינטרנט של המשרד
המשך תחזוקה סיום תרגום האתר לאנגלית	תחזוקה שוטפת כולל תתי אתרים ואתרים בתשתית מיניסייטים (התו הסגול)
	אתר חדש בנושא צו יבוא חופשי
	אתר חדש לקטלוג כחול לבן
	בחינת מעבר לענן
	הקמת אתרים חדשים על תשתית מיניסייט של ממשל זמין

פעילות שבוצעה 2019	פעילות מתוכננת 2020
	בחינת אופציית אזור עסקי בגוב
מערכת שכר עידוד	מערכת שכר עידוד
פיתוח גרעין חישוב שיטה פיתוח שיטות חישוב פשוטות פיתוח קבוצות חישוב פיתוח הזנת קלטים למדדי ביצוע פיתוח ממשק קליטת נתוני עובדים ממרכב"ה פיתוח שליחת ממשק למל"מ אפיון שיטות מורכבות והשלכות על המודולים השונים.	פיתוח מנגנון היסטוריה פיתוח שיטות מורכבות
טופס פניות	טופס פניות
בתחזוקה	פיתוח טפסים נוספים
טופס מענק השתלמות	טופס מענק השתלמות
בתחזוקה	בתחזוקה
DBA	DBA
שירות עסקים אינדוקס בסיס נתונים של שער עולמי בניית תהליך אוטומטי לקליטה מרשם החברות בניית תהליך אוטומטי לעדכון פרטי מכס מעבר לשרתים מתקדמים	בניית תהליך אוטומטי לקליטת דלתאות מרשם החברות מידע פלילי – בניית ממשק למידע פלילי למשטרה שינוי ארכיטקטורת הגיש לנתוני מרשם האוכלוסין. יצוא ויבוא - טבלאות משנה תוספות ועדכונים - שער עולמי
חדרי ישיבות וירטואליים	חדרי ישיבות וירטואליים
	הקמת תשתית ל-5 חדרי ישיבות וירטואליים עבור קיום שיחות ועידה רבות משתמשים
TFS	TFS
המשך הטמעה לתחזוקה	תחזוקה
הנחיות מקצועיות וטיוב	המשך הטמעה ובניית מתודולוגיה
המשך ביצוע שוטף של הנחיות מקצועיות וטיוב (טבלאות משותפות).	

פעילות מתוכננת 2020	פעילות שבוצעה 2019
QA	QA
המשך מימוש שימוש בכלי TFS למימוש תקלות ומשימות. המשך הטמעה	המשך מימוש שימוש בכלי TFS למימוש תקלות ומשימות.

מאגרי מידע

להלן מאגרי המידע הרשומים עפ"י חוק הגנת הפרטיות-התשמ"א 1981, פרק ב'הגנה על הפרטיות במאגרי המידע" – נכון ל – 1.1.2020 (סה"כ 20 מאגרי מידע)

שם המאגר	שם יחידה	מנהל מאגר	תיאור המאגר
תיק משאבי אנוש	מנהל משאבי אנוש	רועי פישר	נתונים אישיים על עובדי המשרד
מאגר עובדים	מנהל משאבי אנוש	רועי פישר	טיפול בפניות עובדים בנושאי רווחה של עובדי המשרד וגמלאי המשרד.
שכר עידוד	מנהל משאבי אנוש	רועי פישר	נתונים חודשיים ומצטברים בגין זכאות לשכר עידוד.
הדרכה	מנהל משאבי אנוש	רועי פישר	מעקב השתלמויות עובדי המשרד ואישורי תשלום למדריכים
פניות הציבור	פניות הציבור	שירה קווה	מעקב אחר פניות הציבור
קב"ט	ביטחון	אבנר וקסמן	מערכת אישורי קב"ט.
נתוני מרשם אוכלוסין	אגף טכנולוגיות דיגיטליות ומידע	מירי מישקובסקי	נתוני מרשם בסיסיים.
מאגר חברות ועסקים	אגף טכנולוגיות דיגיטליות ומידע	מירי מישקובסקי	מספר ישות משפטית, נתונים חברה כלליים, פרטי קשר ובעלים, נתוני סיוע ונתונים כלליים בהתאם ליחידות המשרד הפועלות מולם.

שם המאגר	שם יחידה	מנהל מאגר	תיאור המאגר
יצואנים	מנהל סחר חוץ	אוהד כהן	מספר יצואן, כתובת, נתוני ייצוא.
נתוני מרשם היבואנים	ממונה על התקינה	יעקב וכטל	רישום יבואנים המייבאים טובין שחל עליו תקן
נתוני חונכות וחברות יעוץ	הרשות לעסקים קטנים ובינוניים	רן קיויתי	בקשות עסקים קטנים לקבלת יעוץ וסיוע להקמת עסק
איתור קוד יצרן	מנהל תעשיות	עוז כץ	אוסף הפרטים המצויים על גבי הברקוד של החברות השונות
משק לשעת חירום	מנהל חירום	גבי בר	רישום מפעלים ומוסדות עובדים לצורך הפקת צווי גיוס בשעת חירום.
אגודות שיתופיות מערכת נורית	רשם האגודות השיתופיות	נעמה קאופמן	רישום אגודות שיתופיות טיפול בשעבודים פרוקים מאזנים תביעות משפטיות.
קטלוג חברות ישראליות המייצרות כחול לבן	מטה כחול לבן	רונה קוטלר	רשימת היצרנים הישראליים המייצרים כחול לבן וזכאים לסימון המוצרים בתו מיוצר בישראל
רשימת גופים מזמינים	הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי וקידום השקעות זרות	זיוה איגר	רשימת כל הגופים המפרסמים מכרזים ואנשי הקשר (עיריות, רשויות, חברות וכד')

שם המאגר	שם יחידה	מנהל מאגר	תיאור המאגר
אכיפה במסחר + נאשמים בתחום הצרכנות	מנהל אכיפה מסחר ומדידה	נאוה זקן	פרטים אישיים ופרטי קשר, נתוני העבירות והחלטות בית המשפט.
משקלות ומידות	מנהל אכיפה מסחר ומדידה	נאוה זקן	רשימת חברות ותחנות דלק
ייצוא – יבוא יהלומים	מנהל יהלומים אבני חן ותכשיטים	דני טל	פרטי קשר, נתוני יצוא ופרטים כלכליים.
מרכז ההשקעות	הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה	נחום איצקוביץ	תאגידים המקבלים סיוע בהשקעות והנחות מס על פי חוק עידוד השקעות הון.

הפקת חוברות -

להלן רשימת החוברות שהופקו על ידי המשרד :

1. עלון שטוקהולם
2. ספר חדשנות ישראלית
3. חוברת ביוטכנולוגיה
4. חוברת דיגיטלית קניין רוחני בסין
5. עושים עסקים בישראל
6. חוברת זמן צפון
7. חוברת אוטומטיב בעולם
8. עלון יהלומים
9. חוברת תכנית להעלאת הפריון בתעשייה
10. פנקס קשר
11. עלון צעצועים מסוכנים בערבית ובעברית
12. חוברת אינדונזיה
13. חוברת אסטרטגית לאומית לייצור מתקדם בתעשייה
14. חוברת כלי סיוע

קרנות, מלגות ותמיכות במימון המשרד

- א. תכנית עתידים לתעשייה
- ב. תכנית טובים לתעשייה

סיכום

אזרחים יקרים,

משרד הכלכלה והתעשייה פועל לעידוד הצמיחה הכלכלית של ישראל ולהגברת הפריון במשק. המשרד פועל לעידוד התעשייה המקומית, לפיתוח כלכלי תוך שימת דגש על הפריפריה הגיאוגרפית והגדלת שיעור השתתפותן של אוכלוסיות מגוונות במעגל העבודה.

כמו כן, משרד הכלכלה והתעשייה אמון על קידום העסקים הקטנים והבינוניים, משיכת משקיעים זרים לישראל והפעלת מערך של 45 נספחים כלכליים בעולם. בנוסף, עוסק המשרד בטיפול בסוגיות הקשורות להורדת יוקר המחיה והגברת התחרות במשק הישראלי.

משרד הכלכלה והתעשייה מציע מגוון רחב של כלי סיוע לטובת עסקים, חברות ויזמים בישראל. אנו רואים חשיבות רבה בהנגשת פעולות המשרד וכלי הסיוע לציבור האזרחים בכלל ולקהלי היעד של המשרד בפרט. אנו משקיעים משאבים רבים להגברת השקיפות בכל הנוגע לפעולות המשרד מתוך אמונה כי זו היא הדרך להשגת יעדי המשרד ולחיזוק הכלכלה הישראלית.

דו"ח שנתי זה הינו חלק מתהליכי הגברת השקיפות והנגשת המידע.

אנו מתחייבים להמשיך ולפתח כלי סיוע ואמצעים לעידוד הצמיחה הכלכלית של המשק הישראלי תוך שמירה על עקרונות של שקיפות והנגשת מידע לכל.